

Poletni **GLASOVI**

JUNIJ 2026

JAVNI ZAVOD MIREN KRAS

Daljinska pohodniška pot
Carsus trail

ZA BOLJŠE SOBIVANJE

Bodimo zgledni gostje

PREDSTAVLJAMO

GEMINI Bilje, d. o. o.

Vreme že kroji usodo sveta

Vreme je čisto vsak dan: sončno, deževno, vetrovno, malo mešano ... Pravijo, da ko ne veš, o čem bi se pogovarjal, takrat privlečeš na dan temo o vremenu.

Pravzaprav je bil človek vedno odvisen od vremena. Bistri ljudje so že pred nami natančno opazovali dogajanje v naravi, kaj se dogodi na god tega ali onega svetnika, zavetnika. Tako so nastali reki o vremenu, kot recimo ta, da na Zofkin god mora malo poškropiti dež, če naj bo letina dobra.

Kasneje so posamezniki začeli z natančnimi meritvami temperature in vlage ozračja, količine padavin, temperature zemlje na globini 10 centimetrov itd. Opazovali so smeri vetrov in njihovo jakost. Danes lahko napovejo, kdaj in kam bo udaril orkan.

Kljub vsemu napredku pa je človek še vedno majhen v primerjavi z naravo. Narava je še vedno nepredvidljiva kljub vsem meritvam in inštrumentom. Napovedan je močan dež, pa se poleg vsuje še sodra, ponekod celo toča, kot se je sredi maja zgodilo v naših krajih. Nihče ni tako hiter, da bi zavaroval svoje pridelke v vrtu ali na njivi, razen če je z varovalno mrežo zavaroval že davno pred napovedmi ujme. Pa se spomnimo žledoloma na Postojnskem, ki ga ni nihče pričakoval. Ali poplav v Vipavski dolini pred leti, ki so bile sicer napovedane, a človek je proti tolikšni sili vode povsem nemočen. Narava je nepredvidljiva, in to od nekdaj.

In kaj lahko naravi navkljub naredi mali človek? Gotovo to, da ne gradi na izpostavljenih področjih. Tega so se v starih časih zavedali. Naslednja točka ja težja: zmanjšati toplogredne izpuste na celem svetu. Sama lahko prispevam drobtinice s tem, da se na primer vozim s kolesom ali pešočim in manj uporabljam avto. Uporabim manj plastične embalaže. Če pa jo že, potem poskrbim, da jo odložim v ustrezne zabojnike za odpadno plastično embalažo. Pazim, da zavržem čim manj hrane, saj se pri proizvodnji le-te tudi ustvarijo izpusti v zrak. Ekološko ravnanje me zavezuje, da kupujem le toliko oblačil in obutve, kolikor nujno potrebujem – torej premišljeno kupujem, saj je manj oblek v resnici več.

Že dolgo velja rek, da kdor bo obvladal vreme, bo gospodar sveta. Lahko bo »ustvaril« pogoje za rast rastlin in prijetno življenje ljudi. Ali pa bo gospodaril z ljudmi, s hrano, z rastlinjem tako, kot mu bo ustrezalo. Lahko bo kaznoval, stradal ljudi, uničeval, zahteval poslušnost in še marsikaj neprijetnega. Morda pa bo pravično »delil ustrezno« vreme na vsej Zemlji. Jaz si ne želim nikakršnega gospodarja vremena in nadzornika – kaj pa vi?

Marta Pavlin, urednica

Glasilo Občine Miren - Kostanjevica

Izdajatelj: **Občina Miren - Kostanjevica**; e-naslov: **glasilo.omk@siol.net**; odgovorna oseba izdajatelja: **Mauricij Humar**, župan; odgovorna urednica: **Marta Pavlin**; uredniški odbor: **Sonja Cijan, Nataša Kolenc, Tanja Čermelj, Katarina Spacal, Karla Žniderčič, Nina Petejan, Špela Sušanj**; lektoriranje: **Marta Pavlin**; oblikovanje in prelom: **Studio Alpe.cc**

Naklada: **1.900 izvodov**; tisk: **Grafika Soča**; fotografija na naslovnici: **Marta Pavlin**; skulptura: **Suzana Marušič**

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Glasilo je vpisano v Razvid medijev Ministrstva za kulturo pod zaporedno številko 2168.

Naslednja številka izide **v začetku oktobra 2026**.

Prispevke za poletno številko glasila nam lahko **pošljete do 1. septembra 2026** na elektronski naslov: **glasilo.omk@siol.net**. Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot izrazu. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino ne objavljamo. Fotografije naj bodo v formatu .jpg, .psd ali .tif v velikosti najmanj 3 MPix (vsaj 300 dpi ali več) in poslane kot priponka (ne v besedilu). Besedilo in fotografije morajo biti opremljeni z imenom avtorja.

Občina

**Miren –
Kostanjevica**

Spoštovane občanke, spoštovani občani.

»Mi nočemo preteklosti. Mi hočemo prihodnost. Mi hočemo lepšo, boljšo, svetlejšo bodočnost za vse ljudi.« je v svojem manifestu zapisal naš rojak in izjemen poet Srečko Kosovel. Ta, nekoč povojna, misel je tudi danes izjemno živa, saj nas opominja, da prihodnost ni nekaj, kar preprosto pride, temveč nekaj, kar skupaj gradimo. Prav s tem zavedanjem, z odgovornostjo do prostora in ljudi ter z vero v moč skupnosti smo v preteklih mesecih soustvarjali novo razvojno strategijo Občine Miren - Kostanjevica do leta 2032. Nastajala je v odprtem dialogu z občankami in občani, društvi, podjetniki, zavodi in drugimi deležniki, zato ni le dokument, temveč skupen pogled naprej. Zdaj, ko je pripravljena za širšo javno razpravo, vas iskreno vabim, da jo soustvarjate tudi v nadaljevanju – s svojimi predlogi, pobudami in razmisleki. Le povezani in vključujoči lahko oblikujemo prihodnost, ki bo resnično odražala potrebe, želje in ambicije naše skupnosti.

Da je povezanost ena naših največjih vrednot, potrjujejo tudi številni nedavni dogodki in dosežki. Ponosni smo, da smo ponovno prejeli naziv Prostovoljstvu prijazna občina, saj je prostovoljstvo eno najmočnejših veziv naše družbe in prizadevanj za skupno dobro. Posebej nas navdaja ponos, da je Destinacija Miren Kras že tretjič zapovrstjo obranila znak Slovenia Green Destination, kar potrjuje njeno dosledno in dolgoročno zavezanost trajnostnemu razvoju, odgovornemu upravljanju prostora ter visoki kakovosti doživetij za obiskovalce in domačine. Tokrat je bilo priznanje dodatno potrjeno še z novim primerom odličnosti v projektu Carsus Trail – Zeleeno srce Krasa, 103 kilometre dolgi čezmejni pohodniški poti, ki povezuje naravno in kulturno dediščino Krasa ter spodbuja trajnostno raziskovanje prostora. Veseli nas tudi skorajšnje dokončanje prenove zunanje ureditve Pomnika miru na Cerju, ki ostaja močan simbol miru, povezovanja in spoštovanja naše dediščine. Prav zato so takšne naložbe občine toliko pomembnejše: ker trajnostni razvoj ne nastaja le v strategijah in priznanjih, temveč tudi v skrbno urejenem prostoru, ki krepi identiteto kraja, povezuje ljudi in ustvarja trdne temelje za prihodnost.

Pomlad so zaznamovali tudi številni trenutki srečevanj in praznovanj, ki so povezali vse generacije. Ob prvomajskem prazniku v Opatjem selu smo počastili delo kot eno temeljnih vrednot naše družbe, v Biljah pa ob stoletnici gospe Mercedes Leon občudovali življenjsko energijo in modrost, ki navdihujeta in povezujeta. Konec maja smo se v Orehovljah znova zbrali na tradicionalnem Prazniku špargljev, ki že desetletja

povezuje ljudi ter ohranja pomemben del identitete našega prostora in našega odnosa do kraške zemlje. Prav v takšnih trenutkih se najlepše pokaže, kako dragocena je bližina med ljudmi in kako pomembno je, da kot skupnost znamo stopati skupaj. Tudi Kosovelova misel o ustvarjanju novega sveta nosi prav to sporočilo – da prihodnost raste iz poguma, povezanosti in zvestobe skupnim vrednotam. Zato je prav, da s hvaležnostjo in spoštovanjem ohranjamo tudi spomin na poti, po katerih smo kot narod prišli do svoje države in suverenosti, saj nas prav ta zgodovinska zavest utrjuje v odgovornosti do generacij, ki prihajajo za nami.

Pred nami so znova poletni dnevi – čas oddiha, brezskrbnih trenutkov in novih moči. Naj bo poletje tudi priložnost, da se ob srečevanjih, skupnih doživetjih in mirnejšem ritmu še bolj zavemo, kako dragoceni so povezanost, medsebojno zaupanje in pripadnost prostoru, v katerem živimo. Ob zaključku šolskega leta in začetku poletja vam želim mirne, lepe in prijetne počitnice. Naj vam ta čas prinese veliko toplino, optimizma in priložnosti za srečevanja, ki nas bogatijo. Verjamem, da bomo prav z medsebojnim zaupanjem, sodelovanjem in pogumom za pogled naprej tudi v prihodnje soustvarjali občino, v kateri bo dobro živeti – za miren in krasen jutri.

Mauricij Humar

Mauricij Humar

Spoštovani,

običajno so prazniki priložnost, da se razbremenimo in naredimo kaj dobrega zase. Dan državnosti pa je med prazniki nekaj posebnega. Je rojstni dan naše države, naše domovine. In prav je, da se v teh trenutkih poveselimo, da praznujemo skupaj z mislijo na vse pomembne velikane naše zgodovine, ki so to dolgo, strmo in težko uhojeno pot tlakovali navkljub zatiranju in preganjanju. Eden najbolj vplivnih je bil tudi dr. Anton Korošec, ki mu lahko pripišemo velike zasluge za postavitev temeljev slovenske države, znan po danes še kako aktualni misli: »Ne nergajmo, ne podirajmo, ampak gradimo!«.

Vse najboljše, Slovenija.

Zaključena prva faza ceste Miren–Opatje selo in kmalu začetek nove

Na regionalni cesti R3-614 Miren–Opatje selo je zaključena faza prenove, ki izboljšuje prometno varnost in dostopnost na tem delu goriškega Krasa.

Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo je namreč zaključila projekt ureditve odseka med kilometroma 3,500 in 7,000, s čimer je bila posodobljena približno tri in pol kilometre dolga cestna povezava. V okviru investicije je bila izvedena celovita obnova vozišča, ki je vključevala zamenjavo zgornjega in spodnjega ustroja ceste, ureditev ustrezne širine vozišča in prečnih nagibov ter izboljšanje sistema odvodnjavanja. Na novo so bili urejeni tudi priključki lokalnih cest in poti, kar prispeva k večji prometni varnosti ter boljši povezanosti okoliških krajev.

Na odprtju tudi ministrica Alenka Bratušek

Ob zaključku prve faze je v petek, 13. marca 2026, potekala slovesnost ob odprtju prenovljenega odseka. Zbrane sta nagovorila ministrica za infrastrukturo mag. **Alenka Bratušek** in župan **Mauricij Humar**. Slovesnost je spremljal tudi kratek kulturni program. Za glasbeni uvod sta poskrbela **David Mozetič** in **Adam Čehovin**, ki sta z glasbenim dialogom med saksofonom in kitaro ustvarila prijetno vzdušje. Po slavnostnem prerezu traku, ki so ga opravili ministrica za infrastrukturo mag. Alenka Bratušek, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu **Matej Arčon** in župan Občine Miren - Kostanjevica **Mauricij Humar**, je cesto blagoslovil župnik **Peter Fon**. Po prenovljenem odseku so se nato kot prvi zapeljali starodobniki Društva ljubiteljev starodobnih vozil Vipavska dolina, dogodek pa so s svojo prisotnostjo obogatile tudi članice Društva žena Žbrinca iz Opatjega sela.

Začetek ureditve iste ceste med kilometroma 1,950 in 3,500

Sočasno z odprtjem prenovljenega dela ceste se začne tudi naslednja faza ureditve iste ceste, ki bo zajela odsek med kilometroma 1,950 in 3,500. S

tem se nadaljuje postopna modernizacija prometne povezave med Mirmom in Opatjim selom. V prihodnjih letih je predvidena še tretja faza projekta, ki je trenutno v zaključni fazi projektiranja. Cilj celotne investicije je zagotoviti varnejšo, sodobnejšo in bolj zanesljivo cestno povezavo za prebivalce, gospodarstvo in obiskovalce tega dela Krasa.

Občinska uprava
Foto: ZOSO photostudio

Dokončno urejen zunanji južni del okolice Pomnika miru na Cerju

Občina Miren - Kostanjevica je zaključila ureditev južnega dela okolice Pomnika miru na Cerju. Investicijo smo izvajali v sklopu dveh projektov, ki so sofinancirani iz Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021–2027

V okviru projekta KARST ADAPT smo izvedli preostanek 2. faze ureditve v vrednosti 498.066,17 EUR, od tega je 212.000,00 EUR evropskih sredstev. V okviru projekta BeWoP pa smo izvedli 4. fazo investicije v vrednosti 179.380,00 EUR, od tega 124.800,00 EUR evropskih sredstev.

Ureditev je zajemala novo dovozno in servisno cesto, parkirna mesta, avtobusno postajališče, klančino za pešce ter ureditev ploščadi za obiskovalce in prireditve. Urejena sta bila tudi javna razsvetljava in namakalni sistem.

Pri urejanju območja so bili uporabljeni trajni in naravni materiali, zasnova ureditve pa je sledila značilnostim kraškega prostora ter ohranjanju prepoznavne podobe Pomnika miru na Cerju.

Zaključena investicija predstavlja pomembno pridobitev za obiskovalce Cerja ter prispeva k urejenemu in dostopnejšemu območju spomenika.

Občinska uprava
Foto: arhiv občine

Sodeluj v nagradni igri

Osvoji 40 €!

Vsak teden bomo v AMZS centrih Šempeter pri Gorici, Ajdovščina in Vipava ter društvu Gas Vrtejba izžrebali srečneža in mu podarili

AMZS darilno kartico s 40 €.

Kako do nagrade?

- 1 Obišči AMZS Šempeter pri Gorici, Ajdovščina, Vipava ali društvo Gas Vrtejba
- 2 Opravi nakup blaga ali storitev
- 3 Izpolni nagradni kupon

+ Decembra 2026 DODATNO ŽREBANJE za:

- 1 X** počitnice v termah za 4 osebe (4 dni)
- 5 X** AMZS praktični paket

*amzs.si/osvoji40eur

**DRUŠTVO
GAS VRTEJBA**

AMZS

Najboljša vina v občini

Vsako leto na Prazniku špargljev v Orehovljah podelijo priznanja za najboljša vina v občini.

Tudi letos so se držali tradicije in pravočasno objavili natečaj za podelitev naziva najboljšega vina v občini. Tako so ločeno podelili priznanja za bela in rdeča vina. V nadaljevanju navajamo samo priznanja za prva tri mesta.

Bela vina

- 1. mesto:** sauvignon (2025) – Gregor Faganeli iz Mirna
- 2. mesto:** malvazija (2025) – Gregor Faganeli iz Mirna
- 3. mesto:** zeleni sauvignon (2025) – Gregor Faganeli iz Mirna

Rdeča vina

- 1. mesto:** teran PTP (2025) – Vinogradništvo Marušič z Vojščiце
- 2. mesto:** teran PTP (2024) – Radovan Kavčič iz Lipe
- 3. mesto:** teran PTP (2025) – Tomaž Štepančič iz Temnice

Javni zavod Miren Kras

Foto: Damijan Simčič - Zoso

Ustanovili Sekcijo kreativnih dejavnosti

Tretja največja območna obrtno-podjetniška zbornica v Sloveniji, ki združuje več kot 600 poslovnih subjektov, je bogatejša za novo strokovno skupnost ustvarjalnih in storitvenih dejavnosti.

Te dejavnosti pomembno soustvarjajo estetsko podobo prostora, urejenost okolja ter doživljanje pomembnih življenjskih trenutkov ljudi.

Ustvarjalne dejavnosti, ki oblikujejo vtise in doživetja

Sekcija kreativnih dejavnosti povezuje širok spekter dejavnosti – od cvetličarstva, tekstilnih in ročnih obrti, dekoracije prostorov in aranžiranja izložb do storitev, povezanih z organizacijo obredov ter skrbjo za urejenost prostora. Skupni imenovalec teh dejavnosti je ustvarjanje estetskih vtisov in posebnih doživetij ob pomembnih življenjskih trenutkih.

Za predsednico novoustanovljene sekcije je bila imenovana **Nataša Skočaj Kodermac**, ki pravi, da je ustanovitev sekcije predvsem odgovor na potrebo po večjem povezovanju podobnih dejavnosti: »Določene dejavnosti se danes krčijo, zato je za njihov obstoj še toliko pomembnejše povezovanje. Vsak

obrtnik je pomemben in prav je, da ima možnost sodelovanja s sorodnimi oziroma dopolnjujočimi se dejavnostmi. Prav to razmišljanje je spodbudilo ustanovitev nove Sekcije kreativnih dejavnosti. Takšno povezovanje nam daje večjo moč, podporo ter več možnosti za skupne projekte in nadaljnji razvoj naših dejavnosti.«

V prihodnje si v sekciji želijo predvsem okrepiti sodelovanje med člani ter razvijati skupne aktivnosti.

OOZ Nova Gorica

Obnovljena zunanja terasa pri Hiši dobre volje Miren

Občina je zaključila obnovo zunanje terase pri Hiši dobre volje Miren ter s tem izboljšala pogoje za druženje, aktivnosti in vsakodnevno uporabo prostora.

V sklopu del je bil odstranjen dotrajan leseni pod na zunanji terasi, ki ga je občina nadomestila z novimi pralnimi ploščami, primernejšimi za vzdrževanje in dolgotrajno uporabo. Poleg tega je bila urejena nadstrešnica ter celotna zunanja terasa, ki zdaj uporabnikom

ponuja prijetnejši in varnejši prostor za preživljanje prostega časa.

Z obnovo je prostor pridobil svež in urejen videz, izvedena dela pa bodo prispevala k večjemu udobju obiskovalcev ter h kakovostnejšemu izvajanju dejavnosti v Hiši dobre volje Miren.

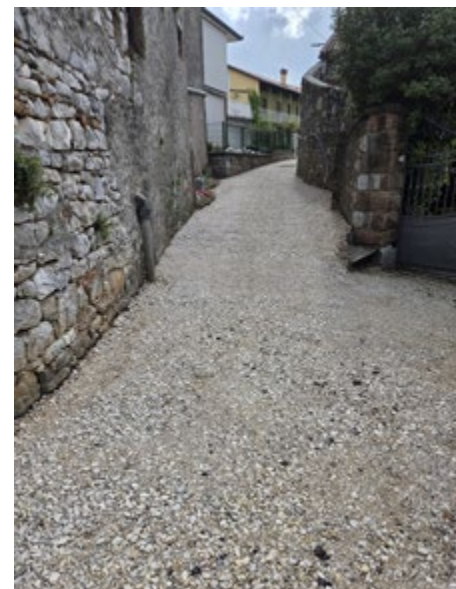
Občinska uprava
Foto: arhiv občine

Rekonstrukcija vodovoda v Kostanjevici na Krasu

Občina je v sklopu izgradnje optičnega omrežja v Kostanjevici na Krasu izvedla tudi rekonstrukcijo dela vodovodnega omrežja. Zaradi dotrajanosti obstoječega vodovoda se je občina odločila za zamenjavo približno 100 metrov vodovodnih cevi ter ureditev cestišča na območju od hišne številke Kostanjevica 6 do hišne številke Kostanjevica 44.

Po zaključeni menjavi vodovoda je bila izvedena tudi nova asfaltacija, s čimer se je izboljšala tako komunalna infrastruktura kot tudi prometna ureditev v ulici. Dela so prispevala k zanesljivejši oskrbi s pitno vodo ter izboljšala kakovost bivanja tamkajšnjih prebivalcev.

Občinska uprava
Foto: arhiv občine

Vzdrževalna dela v Selah na Krasu

V Selah na Krasu so v maju potekala vzdrževalna dela, s katerimi se je urejal vaški trg ter del ceste skozi vas. Projekt je vključeval asfaltacijo dotrajanih površin, kar prispeva k večji prometni varnosti ter lepši podobi naselja.

Ob začetku del so izvajalci ugotovili dodatno potrebo po menjavi vodovodnih cevi, zato se je obseg del razširil. V času izvajanja del je bil promet skozi naselje delno oviran. Kljub nekoliko oteženim prometnim razmeram so izvedena dela pomembno prispevala k izboljšanju infrastrukture in h kakovosti bivanja v kraju.

Občinska uprava
Foto: arhiv občine

Lipe za novorojenčke 2025

Občina Miren - Kostanjevica je tudi letos pripravila tradicionalni dogodek »Cvetovi življenja«, s katerim je že deseto leto zapored simbolno zaznamovala rojstvo najmlajših občanov.

Župan je pred občinsko stavbo staršem novorojenčkov generacije 2025 podaril sadike lip – simbol slovenskega naroda, skupnosti in novih začetkov. Dogodek je bil poklon novemu življenju ter hkrati poudaril pomen skrbi za naravo in ohranjanje medovitih rastlin.

V desetih letih pobude so lipe postale prepoznaven del občinskega prostora – krasijo domače vrtove, javne površine in drevorede po različnih krajih občine. Letos bo drevored generacije 2025 zasajen v Krajevni skupnosti Sela na Krasu, kjer bodo lipe še dodatno prispevale k bogatjenju okolja in ohranjanju naravne dediščine.

Prisotne je nagovoril župan **Mauricij Humar**, ki je poudaril simbolni pomen lipe kot drevesa skupnosti, povezanosti in novih začetkov. Staršem in otrokom je zaželel, da bi njihove lipe dobro uspevale, cvetele in nudile zavetje – tako čebelarjem kot tudi družinam, pod njihovo senco pa naj bi se skozi leta tkale zgodbe življenja in prijateljstva.

Kulturni program ob dogodku je vodila učenka Osnovne šole Miren, program pa so popestrili otroci iz osnovne šole in Vrtca Miren.

Dogodek je potekal v prijetnem in slavnostnem vzdušju ter še enkrat potrdil

pomen skupnosti, povezovanja in odgovornega odnosa do narave.

Občinska uprava
Foto: Jasmina Putnik, JRP Studio

Škof Peter Štumpf na obisku pri županu

Občino Miren - Kostanjevica je obiskal koprski škof **dr. Peter Štumpf**. Ob srečanju sta spregovorila o pomenu sodelovanja med lokalno skupnostjo in Cerkvijo ter o aktualnih temah, pomembnih za življenje občanov. Posebno pozornost sta namenila tudi vlogi različnih organizacij in društev pri povezovanju ljudi ter kreipitvi skupnosti.

Srečanje je potekalo v prijetnem in konstruktivnem vzdušju ter potrdilo dobre odnose in medsebojno sodelovanje.

Ob tej priložnosti je škof spoznal tudi nekatere aktualne projekte in razvojne usmeritve občine.

Občinska uprava

Obisk pobratene Občine Kralupy nad Vltavo

Delegacija iz Občine Miren - Kostanjevica je med 14. in 17. majem 2026 obiskala pobrateno češko Občino Kralupy nad Vltavo. Tradicionalna izmenjava med občinama poteka vsako leto ob občinskem prazniku, pri čemer se gostiteljici izmenjujeta. Namen srečanja je krepitev prijateljskih vezi, izmenjava dobrih praks ter spoznavanje kulturnih, družbenih in razvojnih posebnosti obeh okolij.

Obisk se je pričel s sprejemom pri županu in predstavnikih mesta Kralupy nad Vltavo, kjer so gostitelji predstavili delovanje občine in sodelovanje v mednarodnih projektih. Poseben poudarek je bil namenjen projektu »Države Evrope«, v okviru katerega so sodelujoči partnerji predstavili svoje tradicionalne jedi, lokalne proizvode ter turistične in kulturne znamenitosti. Srečanje je spremljala tudi pokušina kulinarčnih specialitet posameznih držav, ki je prispevala k sproščenemu druženju in medsebojnemu spoznavanju.

Obisk kulturnih ustanov, seznanjanje z zanimivimi investicijami, izmenjava izkušenj

Drugi dan obiska je delegacija obiskala znameniti Nelahozes Castle, enega najpomembnejših renesančnih dvorcev na Češkem, kjer so se udeleženci seznanili z bogato zgodovino regije. Popoldanski del programa je bil namenjen predstavitvi delovanja mesta pod naslovom »Kako deluje mesto«.

Sledil je ogled pomembnih javnih ustanov v Kralupju nad Vltavo, ki delujejo v prenovljeni stavbi nekdanje pivovarne v središču mesta. Delegacija je obiskala občinsko knjižnico, hišo otrok in mladine, glasbeno šolo ter mestni muzej. Posebno zanimanje so vzbudile investicije v prenovu objektov kulturne dediščine in

njihova sodobna vsebinska preobrazba, saj podobni razvojni izzivi in priložnosti zaznamujejo tudi Občino Miren - Kostanjevica. Izmenjava izkušenj na področju urejanja javnih prostorov, kulturne infrastrukture ter organizacije dejavnosti za mlade predstavlja pomembno osnovo za prihodnje sodelovanje.

Kulturni dogodek, prostovoljci, lokalna kulinarika

Večer je bil kulturno obarvan s skupnim koncertom učencev glasbenih šol pobratenih mest Kralupy, Komárno in Hennigsdorf. Glasba je ponovno dokazala, da kultura presega jezikovne in državne meje ter povezuje ljudi različnih narodnosti in generacij.

Tretji dan je bil namenjen predstavitvi delovanja prostovoljnih organizacij in lokalnih služb. Potekalo je tekmovanje prostovoljnih gasilskih društev ter predstavitve preventivnih dejavnosti občinske policije ob desnem bregu reke Vltave.

Isti dan je potekal tudi tradicionalni praznik špargljev, posvečen češki kulinarčni posebnosti in promociji lokalne pridelave. Obisk se je zaključil v mestu Mělník z obiskom vinskega sejma, kjer so se predstavile zgodovinske vinske kleti.

Tovrstna srečanja imajo za obe občini velik pomen. Poleg ohranjanja dolgoletnega prijateljstva omogočajo tudi neposredno primerjavo ureditev lokalne samouprave, izvedenih investicij ter organizacije tradicionalnih dogodkov. Predstavniki občin lahko skozi izmenjavo izkušenj pridobijo nove ideje za razvoj lokalnega okolja, izboljšanje kakovosti življenja občanov ter učinkovitejše povezovanje skupnosti. Prav osebni stiki, medsebojno razumevanje in spoštovanje različnih kultur predstavljajo trdno osnovo za nadaljnje sodelovanje in prihodnje skupne projekte.

Občinska uprava
Foto: arhiv občine

Lokalna akcijska skupina LAS V objemu sonca v letu 2026 z desetimi novimi projekti

Ti projekti predstavljajo konkretne odgovore na potrebe in izzive našega okolja, kot jih prepoznava lokalni akterji, in so opredeljeni tudi v Strategiji lokalnega razvoja LAS V objemu sonca za programsko obdobje 2021–2027.

Projekti tako z izvedenimi aktivnostmi izpolnjujejo zastavljene cilje, ki so: spodbujanje lokalnega podjetništva, dvig kvalitete življenja prebivalcev in okoljska trajnost, trajnostni turizem z varovanjem naravne in kulturne dediščine ter socialna vključenost ranljivih skupin.

LAS V objemu sonca za izvedbo projektov dodeljuje evropska sredstva. Izbrani projekti so sofinancirani iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ali iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Na območju Občine Miren - Kostanjevica s sofinanciranjem iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja izvajamo dva projekta, in sicer projekt Oživimo podeželje – povežimo lokalno skupnost in projekt Mladi-na-gradu.

Projekt MLADI-NA-GRADA

To je skupnostni projekt, ki na Mirenskem gradu ustvarja varno in spodbudno okolje za osebno rast mladih, krepitev medgeneracijskih vezi ter vključevanje ranljivih skupin. Mladim ponuja možnost bivanja, mentorstva in praktičnega učenja za življenje, hkrati pa spodbuja solidarnost in povezanost v lokalni skupnosti.

V projektu sodelujejo Samostan lazaristov Mirenski Grad kot nosilec ter Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote in Zavod VZD kot partnerja, ki s

svojim znanjem in izkušnjami soustvarjajo prostor učenja, podpore in skupnosti.

Projekt je že v polnem teku. Na Gradu se je v bivanje vključilo osem mladih, v prostovoljstvo in bivanje čez teden in vikend se vključujejo tudi drugi, ki jih pridobivanje novih izkušenj privlači in zanima. Tako je na Gradu zelo živahno. Mladi, ki se vključujejo, prinašajo svoje poglede in številna vprašanja.

Veliko časa namenjajo odprtemu pogovoru o konkretnih izzivih pri delu, saj želijo graditi resnično in odgovorno

skupnost. Hkrati pa vsakdan živijo zelo praktično – vključujejo se v prostovoljstvo (učno pomoč otrokom, pomoč na vrtu, v kuhinji in v domu duhovnih vaj), skupaj kuhajo, skrbijo za rože, sortirajo donacije, pospravljajo, pojejo in ustvarjajo. Vse to jih veseli in bogati, ob tem pa odkrivajo tudi skrite talente drug drugega. Veselijo se izzivov in novih skupnih spoznanj.

Pripravili: Fabijana Medvešček, RRA Severne Primorske Regijska razvojna agencija d. o. o. Nova Gorica, vodilni partner LAS V objemu sonca in Andreja Ličen, Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote

Foto: iz osebne arhiva

Projekt Občina po meri invalidov v Občini Miren - Kostanjevica 2023–2027

V Občini Miren - Kostanjevica mineva že devet let od podelitve listine Občina po meri invalidov (2017). Trenutno izvajamo akcijski načrt, sprejet na seji Občinskega sveta za obdobje 2023–2027.

Sedaj poteka izvajanje drugega dela tega načrta. Uresničiti moramo še 34 nalog iz akcijskega načrta, ki jih bomo izvajali v letih 2026 in 2027.

Kaj smo postorili v letu 2025

Svet za invalide pri Občini Miren - Kostanjevica je aprila na svoji redni seji obravnaval izvajanje akcijskega načrta za leto 2025. Pomemben napredek smo dosegli v delovanju informacijske pisarne v občini (vsako prvo sredo v mesecu od 14.00 do 16.00), ki pomaga invalidom in starejšim pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zakona o celostni oskrbi starejših, oprostitvi RTV naročnine, uveljavljanju oprostitve cestne takse. Invalidom pomagamo pri pridobitvi zahtevnih medicinskih pripomočkov (invalidski vozički, skuterji, negovalne postelje, hodulje ...). V občini smo izboljšali dostopnost do spletnih strani Občine Miren - Kostanjevica. V krajevnem uradu v občinski stavbi smo vzpostavili indukcijsko zanko, ki omogoča ljudem s slušnimi aparati lažje komuniciranje pri koriščenju javnih storitev. Naredili pa smo korak nazaj (ne po naši krivdi). Ukinjena je bila nevro-fizioterapija, ki je izvajala rehabilitacijo kroničnim pacientom z 32 diagnozami, ki pokrivajo živčno-možganske sisteme (okvaro hrbtenice, poškodbe možganov ...). Celotno poročilo o izvajanju akcijskega programa za leto 2025 je Občinski svet obravnaval na svoji redni seji aprila 2026.

Načrti za leti 2026 in 2027

Zastaviti želimo prioriteto nalog, ki bi jih bilo smiselno vključiti v naše delo. Dostopnost do sklopa nalog občine in njenega okolja je, da združimo več virov financiranja za razreševanje življenjskih

potreb oseb s posebnimi potrebami. Ta področja obsegajo storitve, ki se financirajo iz proračunov krajevne skupnosti, občine, države, evropske skupnosti in podjetij, ki izvajajo javne storitve (pošte, trgovine, okrepčevalnice, gostilne, javni prevozi).

Od občanov (krajevne skupnosti, nevladnih organizacij) pričakujem, da nam pomagata določiti tiste probleme, ki so v krajevnem okolju najbolj žgoči in bi njihove rešitve olajšale življenje invalidom in tudi drugim, na primer starejšim občanom, mamicam z vozički.

Po seji Občinskega sveta Občine Miren - Kostanjevica je občinska uprava pod vodstvom župana **Mauricija Humarja** pospešila aktivnosti. Pred nami je velik projekt na Cerju, ki mora biti dostopen tudi invalidom. Posebna pozornost je namenjena dostopnosti do samega objekta. Prav tako je potrebno na vseh pokopališčih in sakralnih objektih razrešiti problematiko dostopnosti.

Razvijali bomo promocijo poslovalnic, podjetij, gostiln, ki razrešujejo problematiko dostopnosti na osnovi pobud poslovnih strani, občanov ter gostov restavracij in okrepčevalnic.

Za storitve, ki jih izvajajo izvajalci na državnem nivoju (specialistične ambulante, železnice, medkrajevni prevozi), bo občina dajala predloge, da bi naši občani invalidi postali vključujoč člen delovanja in uspehov naše občine.

Preko regijske razvojne agencije severne Primorske bomo z ostalimi tremi občinami (Renče - Vogrsko, Šempeter - Vrtojba in Mestna občina Nova Gorica) poiskali skupne projekte, ki bi jih lahko financirali iz evropskih virov.

Na začetku projekta »Občina po meri invalidov« smo v sodelovanju z občino postavili 47 klančin na pločnikih. To so bili prvi koraki. Nadaljnji razvoj vključuje družbe pa mora temeljiti na ljudeh, ki se srečujejo z vsakodnevnimi problemi – pa naj bo to zaposlovanje, izobraževanje, šolstvo, kultura, šport, dostopnost do javnih storitev. Ne projekt! Vi ste kaži-pot našega nadaljnjega razvoja našega okolja, ki združuje vse socialne kategorije (invalidi, starostniki, otroke).

Zaključim naj s sloganom, ki je odmeval med mladinskimi delovnimi brigadami: »Računajte na nas«. To velja tudi za invalide.

Mag. Valter Adamič, koordinator projekta Občina po meri invalidov

Vstopite v sezono vrhunskih predstav Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica.

Vabljeni k vpisu abonmajev sezone 2026/2027.

Izbirate lahko med enajstimi različnimi abonmaji. Z abonmajem si zagotovite:

- izbran sedež;
- za več kot 30 % ugodnejše ogled predstave v primerjavi z nakupom posameznim vstopnic;
- brez čakalnih vrst in brez skrbi ob razprodanih predstavah;
- številne popuste pri nakupu drugih vstopnic ali brezplačne ogled nekatere dogodkov!

Za otroke lahko izbirate med priljubljenimi Polžkovimi abonmaji: Mali, Veliki in Lutkovni polžek.

Privlačni popusti pri družinskih nakupih Polžkovih abonmajev.

T 05 335 22 47 | E blagajna@sng-ng.si | www.sng-ng.si

Prostor zate.

Izberi svojega,
(p)ostani del naše skupnosti.

AMFITEATER SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

15. 6.–1. 9. 2026

Doživite posebne poletne večere s prijatelji in družinskimi člani v družbi glasbe, gledališča, filma in plesa v novem zunanjem prizorišču, v amfiteatru SNG Nova Gorica.

ODRSKE IN GLASBENO-GLEDALIŠKE PREDSTAVE

27. in 28. 6. ob 21.30

Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia, Miloš Isailović
Znotraj – Onkraj
plesni diptih
MN Dance Company,
SNG Nova Gorica

2. 7. ob 18.00

Mesto klovnov
klovnovski popoldan za vso družino
Klovnbuf, Muja Buskers

10. 7. ob 21.00

30. 8. ob 20.00
Tereza Gregorič, Borut Petrovič, Jakob Šfiligoj
Usje se je dalu
komedija
Zavod Scaramouche,
GO! 2025, SNG Nova Gorica

16. 7. ob 21.00

Lara Jankovič
Pred vami stojim gola
kabaretski večer

24. 7. ob 21.00

Branko Završan
Senca tvoj'ga psa
gledališko-glasbena predstava za pojočega igralca in tri glasbenike

19. 8. ob 22.00

Brezmejni gib
zaključna predstava 10-dnevne mednarodne rezidence za sodobni ples

20. 8. ob 20.30

Jure Karas
Budale
komedija
Klapa Produkcija, Špas teater

1. 9. ob 20.00

Anton Tomaž Linhart
Ta veseli dan ali Matiček se ženi
komedija
Mestno gledališče ljubljansko

KONCERTI

1. 7. ob 21.00

Elvis Jackson & Kekec proti Kekcu
z gosti igralci SNG Nova Gorica

6. 7. ob 21.00

Bakalina Velika
z gosti

28. 8. ob 20.30

Avtomobili
in Slovenija Ska Jazz Collective

FILMSKI VEČERI

V sodelovanju s Kinoateljejem

12. 7. ob 21.00

Srečno, Kekec!
r. Jože Gale

19. 7. ob 21.00

Hamnet
r. Chloé Zhao

19. 8. ob 20.30

MN Dance Company: od dueta do ansambla
r. Nastja Bremec Rynia, Michal Rynia

23. 8. ob 20.30

Odiseja
r. Christopher Nolan

www.sng-ng.si/sl/amfiteater

Vstopnice na blagajni
gledališča ali na
www.sng-ng.kupikarto.si.

T 05 335 22 47

E blagajna@sng-ng.si

www.sng-ng.si

Gospa Mercedes Leon je praznovala častitljivih 100 let

V Biljah so obeležili visok jubilej gospe Mercedes Leon, ki je dopolnila častitljivih 100 let.

Ob njenem prazniku so jo obiskali člani KO Rdečega križa Bilje, župan Občine Miren - Kostanjevica **Mauricij Humar** ter učenci Podružnične šole Bilje z učiteljicami.

Gospa Mercedes je goste pričakala z nasmehom in dobro voljo ter povedala, da so leta zanjo le številka. Pred osemdesetimi leti se je zaradi ljubezni iz rodne Sardinije preselila v Bilje, kjer si je ustvarila dom in družino.

Ob praznovanju so ji učenci Podružnične šole Bilje pod vodstvom **Lilijane Kavčič** voščili ter ji podarili keramični izdelek. Posebno sladko presenečenje pa je pripravila članica KO Rdečega križa Bilje, ki je za slavljenko spekla torto.

Gospa Mercedes je zbrane razveselila tudi s pesmijo v slovenščini in italijanščini. Še danes rada prepeva, igra sintesajzer ter piše pesmi in zgodbe.

Ob tej priložnosti se KO Rdečega križa Bilje zahvaljuje sinu Franku, snahi Eli, hčerki Vesni, Valeriji in Bojanu za topel sprejem in gostoljubje. Zahvala velja tudi učiteljicam Podružnične šole Bilje za sodelovanje in pomoč pri pripravi praznovanja.

Gospe **Mercedes Leon** ob visokem jubileju iskreno želimo veliko zdravja, mirnih dni ter še mnogo lepih in veselih trenutkov v krogu družine in prijateljev.

Boža Marega, KORK Bilje
Foto: osebni arhiv

Občina Miren - Kostanjevica ponovno prostovoljstvu prijazna občina 2026

Občina Miren - Kostanjevica je tudi letos prejela naziv Prostovoljstvu prijazna občina, s katerim Slovenska filantropija prepoznava občine, ki aktivno spodbujajo prostovoljstvo ter ustvarjajo povezano in solidarno skupnost.

Priznanje je občina prejela za krepitev medgeneracijskega prostovoljstva, sofinanciranje dela mentorjev v javnih zavodih ter za sprejem prostovoljcev ob mednarodnem dnevu prostovoljstva. Pomemben del aktivnosti predstavlja tudi zagotavljanje brezplačne uporabe prostorov organizacijam, promocija njihovih dejavnosti ter aktivna vloga občine pri nacionalnih in lokalnih prostovoljskih akcijah, kot je pogozdovanje Krasa.

Podelitev nazivov je potekala maja 2026 v Senožečah v Občini Divača. Dogodek je spremljal kulturni program, v katerem so nastopili kvartet violin, baletni plesalci in učenka na klavirju. Naziv Prostovoljstvu prijazna občina 2026 je letos prejelo 47 občin, od tega je 41 občin naziv potrdilo, šest pa jih je med prejemnicami prvič.

Prejeto priznanje je za Občino Miren - Kostanjevica hkrati potrditev dosežanega dela in spodbuda za nadaljnje povezovanje ter razvoj prostovoljstva v lokalnem okolju.

Občinska uprava
Foto: arhiv občine

Festival bibliobusov Slovenije in tujine v Mirnu

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je v okviru festivala bibliobusov izbrala tudi obisk naših krajev. To razumemo kot poklon knjigi, znanju in povezovanju – vrednotam, ki jih tudi sami globoko cenimo.

V Novi Gorici so se zbrali bibliobusi, vozniki in knjižničarji iz Slovenije, Italije, Hrvaške in Srbije. 17 zanimivo poslikanih avtobusov, tovornjakov in kombijev, predelanih v potujoče knjižnice, se je v konvoju pripeljalo iz Nove Gorice in parkiralo na občinskem ter šolskem parkirišču. Pogled nanje je bil prava paša za oči in je v Miren prinesel posebno živahno vzdušje.

Svoja vrata so odprli številnim radovednim obiskovalcem. Ob vstopu vanje so hitro oživel spomini na čase, ko v Mirnu še nismo imeli krajevne knjižnice in je na istem mestu parkirala potujoča knjižnica. Takrat smo nestrno čakali prihod bibliobusa – danes pa smo ugotovili, da tisto otroško navdušenje nad knjigami in zgodbami v nas še vedno živi.

Ob prihodu so goste s toplino sprejele članice Društva žena Miren – Orehovlje in jim pripravile pravo domačo dobroto – slastno frotljo. Naše žene pa niso spretne le v kuhinji – z enako predanostjo negujejo tudi pesem. Nastopile so v kulturnem programu ob sprejemu, ki ga je zasnovalo KD Stanko Vuk Miren – Orehovlje v sodelovanju z odborom za tradicionalno ciljanje pirhov.

Sonja Cijan je predstavila kratko zgodovino in življenje v Mirnu, **Stanko Faganeli** pa tradicionalno ciljanje pirhov – običaj, na katerega smo še posebej ponosni, saj je vpisan v Register nesnovne dediščine Slovenije.

V imenu lokalnih oblasti je zbrane pozdravila podžupanja **Suzana Černe**, ki je

v svojem nagovoru poudarila pomen bibliobusov. Knjige prinašajo v manjše kraje in tako povezujejo ljudi vseh generacij, tudi v naši občini.

Dogodek smo zaključili v sproščenem in prijetnem vzdušju, obiskovalci so se lahko tudi sami preizkusili v ciljanju pirhov.

Gostje so program nadaljevali v Čevljarskem muzeju z vodičem **Romanom Maličem**. Upamo, da jih je zgodovina čevljarstva navdušila prav tako kot naše gostoljubje, pesem, frotljo in ciljanje pirhov.

*KD Stanko Vuk Miren - Orehovlje
Foto: Sonja Cijan in Kristina Budin*

Nobena cesta predolga, nobena pošiljka premajhna

Družinsko podjetje Gemini, ustanovljeno leta 1991, že več kot tri desetletja uspešno deluje na področju logistike in carinskega zastopanja. Sodi med deset največjih logističnih podjetij v obalno-kraški regiji, ki se zaradi bližine »jadranskih vrat v Evropo« – Luke Koper, uvršča med ekonomsko najbolj razvite v Sloveniji.

Zgrajeno na pogumu, vztrajnosti in predanosti je podjetje skozi leta raslo skupaj s svojimi strankami ter se razvilo v zaupanja vrednega partnerja v dobavnih verigah. Njihovo delovanje temelji na strokovnem znanju, odgovornosti in osebnem pristopu, pri čemer v ospredje postavljajo brezskrbnost svojih naročnikov.

Pogovarjali smo se z **Marijo Čizmešija**, direktorico in lastnico podjetja Gemini, ki je skozi leta z veliko poguma, vztrajnosti in predanosti soustvarjala uspešno podjetniško zgodbo.

Veliko ljudi logistiko vidi le kot prevoz blaga od točke A do točke B. Kaj vse se v resnici skriva v ozadju vašega dela in zakaj je dobra organizacija logistike danes tako pomembna za nemoteno poslovanje podjetij?

Obstajamo zato, ker brez logistike stvari ne pridejo tja, kjer jih ljudje in podjetja potrebujejo. Mi skrbimo, da blago varno, pravočasno in brez zapletov pride od proizvajalca do kupca.

Že 35 let povezujemo cestni, železniški, ladijski in letalski promet ter organiziramo vse, kar je potrebno za učinkovit premik blaga – od prevozov, pretovorov in skladiščenja do carinjenja in celotne dokumentacije. Poslujemo v Kopru, na Reki in na Mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba, v neposredni bližini pristanišč Koper, Trst in Reka.

Naša vrednost je predvsem v tem, da povezujemo veliko različnih ljudi, poti in postopkov v eno usklajeno celoto. Strankam prihranimo čas, zmanjšamo zaplete in poskrbimo, da lahko njihovo delo poteka nemoteno.

Rešujemo vsakodnevne težave v prometu in logistiki – zamude, organizacijo prevozov, usklajevanje različnih transportov in carinske postopke. Ko logistika deluje dobro, podjetja lahko normalno poslujejo.

Zakaj bomo potrebni tudi jutri? Ker se bo blago vedno premikalo. Svet potrebuje povezave, ljudi in podjetja pa zanesljive partnerje, ki znajo stvari organizirati hitro, učinkovito in odgovorno.

Po 35 letih naš cilj ostaja enak: da blago pride ob pravem času na pravo mesto – čim bolj učinkovito, zanesljivo in odgovorno.

Gospa Čizmešija, vaša poslovna pot se je začela že leta 1988. Se spomnite svojih prvih dni v Sloveniji?

Seveda, tega ne pozabiš nikoli. Leta 1988 sva se z možem **Antunom** pripekljala v Slovenijo na mejni prehod Vrtojba. Prišla sva brez vsega: brez stanovanja, brez poznanstev. A z veliko volje. Takoj sva stopila v poslovne prostore DTS Dubrovnik špeta in začela – dobresedno – z metlo in vedrom v rokah. Pripravila sva vse, kar je bilo potrebno, da lahko v ponedeljek začnemo z delom.

Kako bi opisali tiste začetke?

Rekla bi, da sem bila »šefica za vse« (smeh). Delali smo vse – od organizacije do najosnovnejših opravil. To so bili časi, ko smo živeli za delo in verjeli v to, kar gradimo.

Kdaj ste začeli čutiti prve uspehe?

Zelo hitro. Že v prvem tednu poslovanja smo ustvarili prihodke, kasneje pa smo postali ena najboljših poslovnih enot po rezultatih in po izplačilu osebnega dohodka. To nam je dalo dodatno motivacijo.

Kako so se stvari razvijale do začetka devetdesetih let?

Do leta 1990 smo zrasli – imeli smo že deset zaposlenih. A potem je prišlo obdobje velikih sprememb. Začetek leta 1991 je prinesel negotovost, povezano z osamosvajanjem Slovenije. Mednarodni tokovi so se začeli ustavljati, pojavile so se težave z bančnimi garancijami. Čez noč smo ostali brez osnovnih pogojev za delo. Ne bom rekla, da smo plavali, kar nas je s tokom in le upali smo lahko, da varno pristanemo.

Kako ste se odzvali na tako nenadno spremembo?

Imeli smo 24 ur, da se odločimo, kako naprej. Ni bilo lahko – brez identifikacije, brez osnovnih dokumentov, brez garancij. A nismo obupali. Plavali smo s tokom in verjeli, da bomo našli rešitev.

Kdaj je nastalo podjetje Gemini?

Oktobra 1991. Z možem sva se odločila za nov začetek. Zgraditi je bilo treba prostore, izpolniti vse pogoje za mednarodno dejavnost. Ime Gemini sva izbrala zavestno – simbolizira povezanost, sodelovanje in tudi pogum stopiti na novo pot. 9. oktobra 1991 je podjetje Gemini, d. o. o., uradno zaživelo.

Kako so potekali prvi koraki novega podjetja?

Še isti dan, ko smo registrirali podjetje, smo že najeli poslovne prostore na MMP Vrtojba. Vrnili smo se tja, kjer se je vse začelo. Takrat smo verjeli, da smo končno zapluli v mirnejše vode.

Pa je res šlo vse gladko?

(Smeš) Daleč od tega. Leta 1995 nas je presenetila poplava. Nekega jutra smo namesto kave dočakali vodo do kolen. Reševali smo dokumente, delali v nemogočih razmerah, a smo tudi to prebrodili. Takšne situacije te utrdijo.

Kdaj ste začeli širiti poslovanje?

Leta 1997 smo odprli poslovno enoto v Sežani. Takrat se nam je pridružil tudi naš današnji direktor, ki je začel kot pripravnik. Vedno smo verjeli v mlade in perspektivne ljudi.

Kako pa je prišlo do sodelovanja na Obali?

Leta 1999 smo začeli delovati kot hišni špediter v Kopru. To je bil pomemben korak – vstop v novo okolje in sodelovanje z uspešnimi partnerji. S tem smo še dodatno razširili svoje poslovanje.

Ko pogledate nazaj – kaj vas najbolj zaznamuje?

Pogum začeti iz nič, vztrajnost v težkih časih in vera v ljudi. Nikoli ni bilo lahko, a vedno smo šli naprej. In prav to nas je oblikovalo v podjetje, kakršno smo danes.

Gospa Čizmešija, konec devetdesetih let ste naredili pomembne korake v razvoju podjetja. Kaj se je takrat dogajalo?

Leta 1999 smo naredili velik korak naprej. Najeli smo poslovne prostore v stavbi Čebelnjak in ponudili svoje špediterske storitve tudi drugim podjetjem. To je bil čas rasti – pridobili smo nove partnerje in odprli nova delovna mesta.

Posebej pomembno mi je bilo, da smo lahko zaupali odgovornost tudi mlajšim sodelavcem.

Kako ste doživeli vstop Slovenije v Evropsko unijo leta 2004?

To je bil poseben trenutek. Če je bila osamosvojitev za nas kot plovba v razburkanem morju, je bil vstop v Evropsko unijo kot spust po Niagarskih slapovih. Velika sprememba, veliko čustev, a tudi nova priložnost. Vedeli smo, da moramo iti naprej in se prilagoditi.

Maj 2005 je bil prelomno obdobje za vaše podjetje.

Res je. Takrat smo odkupili poslovne prostore na MMP Vrtojba, kar je bil za moža Antuna velik dosežek – ne samo poslovno, ampak tudi simbolično. Pokazalo je, da smo uspeli. Istega leta pa se je zgodil še en pomemben trenutek – prevzela sem vlogo direktorice.

Kako ste sprejeli to odgovornost?

Iskreno? Na začetku tega nisem jemala preveč resno (smeš). Mislila sem, da bo moj mož še naprej držal stvari pod nadzorom. A kmalu sem ugotovila, da sem stopila v velike čevlje. Bila sem neizkušena, morda tudi nekoliko negotova, a sem se učila sproti.

Je bilo težko prevzeti vodenje?

Zelo. Velikokrat sem se spotaknila, naredila kakšno napako, dvomila vase. A imela sem izjemno podporo sodelavcev. Prav oni so mi pomagali, da sem vztrajala in rasla v tej vlogi. Brez njih ne bi šlo.

Kako pomembna je bila ekipa v teh trenutkih?

Ključna. Vedno pravim, da podjetje niso zidovi, ampak ljudje. Njihova zvestoba, podpora in predanost so me držale pokonci tudi takrat, ko je bilo najtežje.

Omenili ste tudi osebno prelomnico leta 2006 ...

Da, tisto leto smo odšli na dopust, s katerega smo se trije člani Čizmešijevih vrnili, za enega pa dopust še kar traja in traja. To je bil zelo težek trenutek v mojem življenju. Čez noč sem ostala brez moža in tudi brez njegove opore pri vodenju podjetja. Takrat sem resnično morala stopiti v njegovo vlogo.

Kako ste se spopadli s tem?

Ni bilo enostavno. Počutila sem se, kot da nosim čevlje, ki so mi preveliki. Temu primerna je bila tudi moja hoja v njih – negotova, okorna, predvsem pa smešna. A nisem imela izbire – morala sem iti naprej. S časom sem našla ravnotežje, se naučila sprejemati odločitve in zaupati sebi. In spet – ob strani sem imela ljudi, ki so verjeli vame.

Kaj vam danes pomeni ta izkušnja?

Naučila me je vztrajnosti, poguma in hvaležnosti. Predvsem pa tega, da nikoli nisi sam, če imaš ob sebi prave ljudi. Zato sem še danes izjemno hvaležna svoji ekipi. Hvala vam še enkrat.

Gospa Čizmešija, torej ste po letu 2006 sprejeli pomembne osebne in poslovne odločitve. Kako ste uskladili vse obveznosti?

To je bilo eno najtežjih obdobij v mojem življenju. Morala sem sprejeti odločitve – ali bom predvsem mama ali direktorica. Oboje hkrati na tak način ni bilo več mogoče. Zato sem se odločila, da poslovanje združim na sedežu podjetja v Biljah, bližje domu. To je bila edina prava odločitev.

Vaše podjetje je pridobilo tudi AEO certifikat. Kaj vam to pomeni?

To ni bil samo kos papirja. To je bila potrditev, da delamo prav – da razumemo pomen varnosti, zaupanja in odgovornosti v našem poslu. Posebej ponosni smo, da smo bili med prvimi v goriški regiji, ki smo pridobili ta certifikat.

Leta 2012 ste predali vodenje podjetja. Kako težka je bila ta odločitev?

Zelo. Po petih letih vodenja sem vedela, da je čas za novo energijo. Odločila

sem se, da vodenje predam mlajšemu, strokovno izjemno sposobnemu sodelavcu – **Ljubu Mijatoviću**, ki sem mu popolnoma zaupala. To ni bila lahka odločitev, a sem verjela, da je najboljša za prihodnost podjetja.

Kaj vas je prepričalo v to odločitev?

Njegovo znanje, sposobnosti in predvsem lojalnost. To so vrednote, ki jih v našem podjetju izjemno cenimo. Vedela sem, da bo podjetje v dobrih rokah.

Kako gledate na razvoj podjetja po tem obdobju?

Z velikim ponosom. Januarja 2013 smo se preselili v lastne poslovne prostore v Čebelnjaku, kar je bil še en pomemben mejnik. To je bil dokaz, da smo skozi leta gradili stabilno in uspešno zgodbo.

Če pogledate celotno pot – kaj je največja lekcija?

Da življenje in podjetništvo nista ravna pot. So vzponi in padci. Pomembno je, da ostaneš zvest sebi, delaš pošteno in ne obupaš. Na koncu se vse sestavi.

Kaj bi danes rekli svojim sodelavcem?

Hvala. Iskrena hvala za zvestobo, podporo in vse, kar smo skupaj ustvarili. Brez vas te zgodbe ne bi bilo.

Če potegnete črto pod celotno pot – kaj vam pomeni Gemini danes?

Gemini je del mene. Je zgodba o pogumu, vztrajnosti, ljudeh in zaupanju. Ni bilo vedno lahko, a prav vsak izziv nas je nekaj naučil in nas okrepil.

Kaj bi svetovali mladim podjetnikom?

Naj se ne bojijo izzivov. Vedno bodo prišli trenutki, ko bo težko, a prav takrat se pokaže, kdo si. Če verjameš vase in vztrajaš, se pot vedno najde.

Komu bi se danes posebej zahvalili?

Svoji družini in vsem sodelavcem. Brez njihove podpore, zvestobe in vere v skupno zgodbo Gemini ne bi bil to, kar je danes.

Kakšno sporočilo bi želeli pustiti za konec?

Da so ljudje vedno na prvem mestu. Posel lahko raste le, če temelji na zaupanju, spoštovanju in predanosti. In da je vsaka pot, ne glede na ovire, lahko uspešna – če verjameš vanjo.

Po 35 letih podjetniške poti danes vem, da uspeha ne merijo samo številke, poslovni rezultati ali leta obstoja. Največja vrednost so ljudje, ki jih srečamo na poti, odnosi, ki jih gradimo, in zaupanje, ki ostane.

Svet se spreminja hitreje kot kadarkoli prej. Tudi ljudje se spreminjamo.

Mladi danes odraščajo v popolnoma drugačnem času, kot smo odraščali mi. Imajo drugačne poglede, drugačne potrebe, drugačen odnos do dela, življenja in prihodnosti. In prav tukaj vidim največji izziv svoje generacije – ne v tem, kako mlade učiti, ampak kako jih resnično razumeti.

Tudi sama danes stojim pred pomembnim življenjskim in poslovnim izzivom – kako podjetje, ki sem ga soustvarjala desetletja, predati novi generaciji. To ni samo poslovna odločitev, ampak predvsem človeška zgodba. Zgodba o zaupanju, predajanju izkušenj, sprejemanju drugačnosti in učenju drug od drugega.

Generacija, rojena med letoma 1960 in 1980 je živel skozi obdobja velikih družbenih, življenjskih in tehnoloških sprememb. Naučili smo se vztrajnosti, potrpežljivosti in odgovornosti. Mladi pa nas danes učijo poguma za spremembe, svobode razmišljanja in drugačnega pogleda na ravnesje med delom in življenjem.

Verjamem, da prihodnost ne pripada eni generaciji, ampak sodelovanju med generacijami. Ko izkušnje srečajo mladostno energijo, ko modrost sreča nove ideje in ko se ljudje med seboj poslušamo brez obsojanja, nastane nekaj dragocenega.

In prav v tem danes vidim svojo največjo motivacijo za naprej – da znanje, izkušnje in vrednote, ki smo jih gradili 35 let, ne ostanejo samo del preteklosti, ampak postanejo temelj prihodnosti.

Hvala, Marija za vaš čas in nastali intervju. Takšne zgodbe niso samo podjetniške, ampak predvsem človeške.

Tanja Čermelj
Foto: osebni arhiv

Prepoved sežiganja odpadkov na prostem

Občane in občanke obveščamo, da je skladno z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25) prepovedano sežiganje vseh vrst odpadkov na prostem, vključno z zelenim vrtnim odpadom, kot so trava, listje, vejevje in drugi rastlinski ostanki. Izjeme glede kurjenja so navedene v Uredbi, ki si jo lahko preberete na povezavi: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=URED8482>.

Zeleni vrtni odpad je treba ustrezno kompostirati ali oddati v za to namenjene zabojnike oziroma zbirne centre. Za kršitve določil o prepovedi sežiganja odpadkov so predvidene globe za fizične in pravne osebe ter odgovorne osebe pravnih oseb.

V izogib nevšečnostim občane pozivamo k spoštovanju Uredbe in odgovornemu ravnanju z odpadki zato, da varujemo okolje ter zmanjšamo požarno ogroženost.

Občinska uprava

Občina
Miren-Kostanjevica

PRAZNIK KS TEMNICA

**nedelja, 28. junij 2026
od 17.00**

Kulturno-družabni program – Razstava kraških zelišč
Delavnica izdelave venčkov – Družabne igre z nagradami
Pohod – Salamijada – Hrana in pijača
Ples pod zvezdami s skupino ZOO beend

VABLJENI!

Za požarno varstvo okolja smo odgovorni vsi

Požar je ena od najhujših nezgod za naravno okolje. Podnebne spremembe, ki prinašajo vse višje poletne temperature in daljša sušna obdobja, nas bodo prisilile, da bomo morali ekologiji in varstvu okolja nameniti veliko večjo pozornost ter spremeniti miselnost in ravnanje.

Najpogostejši vzroki za požare v naravnem okolju so človeškega izvora: nepazljivost pri uporabi odprtega ognja (žar, taborni ogenj ipd.), kurjenje in sežiganje odmrle biomase, požiganje travišč, odmetavanje cigaretnih ogorkov ter odlaganje vročega pepela in gorljivih snovi v naravi. Številni požari nastanejo že spomladi, ko pričnemo urejati okolico hiš, vrtove, njive, pašnike. Znajdemo se pred zagato, kam z vsemi zelenimi oziroma biološkimi odpadki. Pri kurjenju poleg dima nastanejo tudi trdni delci (PM). Ti dražijo dihala in ljudi silijo h kašljanju ter povzročajo pekoč občutek v prsih. Če ogenj ne razvije dovolj visoke temperature, se v zrak sproščajo še strupeni plini, dim ter saje, ki so po dognanjih strokovnjakov strupeni in rakotvorni.

V Sloveniji je kurjenje odpadkov na prostem prepovedano z več predpisi, med njimi z Uredbo o varstvu pred požarom v naravnem okolju, Zakonom o varstvu okolja in občinskimi odloki. Prepoved velja za vse vrste odpadkov, vključno z biološkimi odpadki, kot so trava, listje in vejevje. Ti se lahko kompostirajo ali pa oddajo v zbirne centre, kjer jih obdelajo na okolju prijazen način.

Prepovedi sežiganja v naravi

Uredba o varstvu pred požari v naravnem okolju določa, da je prepovedano zažigati neobdelana kmetijska zemljišča in nerodovitne površine (pašniki, barjanski travniki, ledine, trstičja, zemljišča z drugim obvodnim rastjem oziroma nerodovitne površine na območjih, kjer ogenj lahko ogrozi gozd ali druge kmetijske neobdelovalne površine oziroma zemljišča v zaraščanju). Naravni nenevarni materiali, kamor spadajo tudi posamezne vrste rastlinskih ostankov iz kmetovanja, se pod določenimi pogoji lahko z namenom nadaljnje uporabe pri kmetovanju tudi kurijo.

Visoke temperature ob kurjenju uničijo mikroorganizme v tleh

Kurjenje rastlinskih ostankov na prostem prinese tudi negativne posledice za tla oziroma rodovitno prst. Visoka temperatura plamenov povzroča, da poleg odmrle biomase, ki jo želimo sežgati,

propadejo občutljive vrste kmetijskih rastlin, ki bi jih še želeli obdržati. Ogenj in visoke temperature celo stimulirajo razvoj semena nekaterih trdovratnih plevelov in invazivnih tujerodnih rastlin, ki se jih bomo s težavo znebili. Površina sicer po sežiganju z zakasnitvijo ozeleni, toda botanična sestava vzniklih rastlin bo na takšnih površinah po biološki in krmni vrednosti bistveno slabša.

V zgornjem sloju tal je največja količina koristnih mikroorganizmov, ki iz organskih ostankov v procesu humifikacije proizvajajo rastlinam potreben humus. V tem sloju so tudi drobnoživke, ki skrbijo za proizvodnjo in strukturo humusa ter strukturo tal. Visoke temperature uničijo velik del drobnoživk in humusa v tleh, tla brez humusa pa so nerodovita. Požgana tla na pobočjih so ob večjem deževju veliko bolj izpostavljena eroziji.

Kako ohraniti rodovitnost tal

Če želimo ohranjati naravno rodovitnost tal, moramo čim več organskih ostankov zaorati v zemljo. Za vzdrževanje kulturne krajine je organsko maso primerneje podorati, redno pokositi, zmulčiti, kompostirati ali predelati v biomaso. Prav tako velja opozorilo, da mora imetnik odpadkov, če se odloči, da jih bo predal pristojnim komunalnim službam, zagotoviti, da so primerno ločeni in ne pomešani, zato da jih bo možno pozneje predelati.

Zaskrbljujoče je, da nekateri posamezniki celo ob razglašeni določeni stopnji požarne ogroženosti le-te ne spoštujejo. Trenutek nepredvidnosti in precenjevanje lastnih sposobnosti sta lahko kriva, da ogenj preide na področje, ki se ga ne želi požgati, kar lahko povzroči veliko materialno škodo in ogrozi človeška in živalska življenja. Seveda pa k večji požarni varnosti naravnega okolja ne bo pripomogla zgolj večja ozaveščenost neznanih storilcev. Vsi lahko postanemo varuhi narave npr. tako, da takoj ko v naravi opazimo sumljiv dim, pokličemo 112.

*Zavod za gozdove Slovenije,
območna enota Sežana
Foto: arhiv ZGS*

Vzpostavljena elektronska prijava škode, ki jo povzroča divjad

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) sta kot del Načrta za okrevanje in odpornost v okviru evropskega projekta digitalizacije javne gozdarske službe (eGozdarstvo) vzpostavila vstopno spletno mesto za elektronsko prijavo škode, ki jo povzroča divjad. Elektronski obrazec je na voljo od začetka marca 2026 na spletni povezavi <https://egozd.zgs.si>.

Novela Zakona o divjadi in lovstvu v 56. členu določa, da lahko oškodovanec škodo na lovni površini prijavi tudi elektronsko. Prav tako lahko oškodovanec v obliki spletne prijave obvesti lovskega inšpektorja ali MKGP, če upravljavec škode ne obravnava v zakonsko določenem roku. Če se oškodovanec in upravljavec v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi ogleda ne sporazume-ta o višini odškodnine, lahko oškodova-nec pošlje spletno prijavo škode komisiji za določanje višine škod na kmetijskih in gozdnih kulturah.

MKGP in ZGS bosta z namenom čim širše seznantitve oškodovancev z elek-tronskim načinom prijave organizirala tudi praktična usposabljanja za uporab-nike spletne prijave škode. Škodo od divjadi bo sicer še vedno mogoče prijav-ljati tudi pisno po klasični pošti, kot je to veljalo do sedaj.

Kako poteka prijava?

Prijava poteka tako, da oškodovanec najprej določi lokacijo škode z izbiro parcel(e) na zemljevidu ali z vnosom naslova oziroma parcelne številke. Sistem samodejno določi katastrsko občino in pristojno lovišče, nato pa lahko oškodo-vanec vnese podatke o času nastanka škode, domnevnem povzročitelju in ob-segu škode. Možno bo priložiti tudi fo-tografije škodnega objekta. Na koncu oškodovanec označi, ali uveljavlja od-škodnino ali želi upravljavca zgolj sez-naniti z nastalo škodo.

Po izpolnitvi vseh polj v spletni prija-vi sistem prijavitelja obvesti o uspešni vložitvi vloge in ustvari dokument »Pri-java škode«, ki se samodejno posreduje do odgovornega upravljavca. Prijavo v vednost prejme tudi prijavitelj. Z dnem oddaje prijave začne teči zakonsko do-ločen rok, na podlagi katerega je uprav-ljavec škodni primer dolžan obravnavati.

Razdelitev prostoživečih živali

Z vidika upravljanja prostoživeče živa-li ločimo na vrste, ki so divjad in jih je v skladu s predpisi dovoljeno loviti, ter zavarovane živalske vrste. Pri divjadi

razlikujemo lovne površine, kjer je lov dovoljen, in nelovne površine, kjer lov ni dovoljen, razen ob izpolnjevanju zakon-skih pogojev z dovoljenjem ministra ali odredbo lovskega inšpektorja. Ta delitev je pomembna tudi pri določanju odgo-vornosti za povračilo škode.

Škode od divjadi (razen šakala) na kmetijskih in gozdnih kulturah (lovni površini)

Za povračilo nastale škode je odgovo-ren upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom (upravljavec). Če se upravljavec lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom v roku osmih dni od pisne prijave škode ne odzove ali ne opravi ogleda, lahko oškodovanec o tem seznani MKGP oziroma lovskega inšpektorja.

Če se oškodovanec in upravljavec po opravljenem ogledu ne sporazume-ta glede višine odškodnine ali obsega škode, lahko oškodovanec poda prijavo škode komisiji za določanje višine škode na kmetijskih in gozdnih kulturah, ki jo imenuje MKGP in ima sedež na krajev-no pristojni območni enoti ZGS.

Škode od divjadi na nelovnih površinah in škoda od šakala

Škodo lahko povzroči divjad tudi na površinah, kjer lov ni dovoljen oziroma je gibanje divjadi omejeno. Nelovne po-vršine so predvsem naselja in zaselki, javne ceste, parki, igrišča in ostale og-rajene površine. Ogled in oceno škode opravi pooblaščen oseba krajevno pri-stojne območne enote ZGS. Za povračilo nastale škode je v imenu države od-govorno MKGP.

Za lažje izpolnjevanje obrazca je v pomoč video na povezavi <https://tinyurl.com/yymmwb74>

Zavod za gozdove Slovenije,
območna enota Sežana
Avtor slik: arhiv ZGS

The screenshot shows the eGozd portal interface. At the top, there's a navigation bar with links: 'Prijava škode', 'Novice', 'Digitalna orodja', and 'Koristne povezave'. The main heading reads 'Upravlajte s svojim gozdom pregledno in načrtovano'. Below this, a sub-header states: 'Portal eGozd lastnikom in upravljavcem gozdov omogoča pregleden vpogled v gospodarjenje z gozdovi ter podporo pri uresničevanju načrtovanih ukrepov.' There are two main content areas: on the left, a section titled 'Prijava škode' with a form icon, and on the right, a section titled 'APLIKACIJA LIFT' with a forest image and the text 'Popoln pregled nad vašimi odločbami'. At the bottom, there's a footer with contact information for eGozd, a list of partners (Novice 2025, Digitalna orodja, Koristne povezave, Pregledovalnik, Moj Gozdar), a note about the project being financed by the European Union, and logos for the Ministry of Agriculture, Forestry and Food (MKGP) and the National Forest Center (NOC).

Skrivnost vrhunskih oljčnih olj ločkarskih oljkarjev

V srcu naše občine se že več kot desetletje piše zgodba o izjemnem uspehu oljkarjev z oljčniki nad Lokvico. »Ločkarski« oljkarji, kot nas imenujejo domačini, nismo le pridelovalci, temveč tudi skrbni varuhi naravne dediščine področja ter nenehni iskalci popolnosti pri ustvarjanju vrhunskih oljčnih olj, kar vsako leto prepoznajo tudi strokovne komisije na najprestižnejših domačih in mednarodnih tekmovanjih.

Najvišja priznanja, ki jih redno prejemo, niso plod naključja. So rezultat edinstvene lokacije, kjer se srečujeta mediteranski zrak in kraška zemlja, predvsem pa so odraz trdega dela, predanosti in neusahljive želje po znanju. Verjamemo, da le nenehno učenje in izmenjava izkušenj vodita do vrhunske kakovosti, ki jo s ponosom ponudimo na vaše mize.

V Turistično-oljgarskem društvu 1. SVIT Kras smo si za letošnje leto zadali ambiciozen načrt izobraževanja. Zastavljene cilje že uspešno uresničujemo, saj smo v pomladnih mesecih izvedli ključne dogodke za razvoj naše stroke.

Prenos znanja rezi oljk (7. marec 2026)

V oljčniku našega dolgoletnega podpornika, podjetja Marušič, d. o. o., smo izvedli praktičen prikaz rezi oljk. Dan je minil v znamenju dragocene izmenjave izkušenj med člani, kjer se je znanje starejših mojstrov oljkarjev prepletalo s svežimi idejami mlajših članov.

Strokovno o rezi in vzgoji (9. marec 2026)

V sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica (v nadaljevanju: KGZ NG) smo organizirali že tradicionalni prikaz rezi v oljčniku našega člana. Pod strokovnim vodstvom specialistk za sadjarstvo in oljkarstvo **mag. Urške Klančar** in **Teje Hladnik** smo se poglobili v skrivnosti polikone vzgojne oblike. Odličen obisk oljkarjev s Krasa in širše Goriške je potrdil, da je zanimanje za napredek v naši regiji izjemno.

Pogled v prihodnost in varstvo oljčnikov (15. april 2026)

Na Kmetiji Marušič na Lokvici smo gostili oljgarski posvet na ključno temo poznavanja in zatiranja oljčne muhe. Predavatelj z Oddelka za varstvo rastlin pri KGZ NG **dr. Marko Devetak** nam je, kljub našim bogatim izkušnjam, odprl nove poglede na uporabo fitofarmaceutskih sredstev, kar je ključno za ohranjanje zdravih plodov in brezhibnega olja.

Vsako izobraževanje je nov korak k odličnosti. Ločkarski oljkarji ostajamo zavezani kakovosti, ki ne pozna bližnjic. Ko boste naslednjič v roke prijeli steklenico našega olja, vedite, da je v vsaki kapljici ujeta moč kraške zemlje in znanje naših ljudi.

*Radovan Silič za Turistično-oljgarsko društvo 1. SVIT Kras
Foto: arhiv društva*

Novi tobačni in nikotinski izdelki so za mlade izjemno škodljivi

V Sloveniji se odstotek kadilcev znižuje, odstotek uporabnikov novih tobačnih in nikotinskih izdelkov pa zvišuje, predvsem med mladimi.

Nikotin je ena najbolj zasvojljivih snovi, velika večina kadilcev pa začne kaditi še pred polnoletnostjo. Zaradi bolezni, povezanih s kajenjem, umre dve tretjini kadilcev. V Sloveniji letno zaradi kajenja umre več kot 3000 ljudi, vsak teden 60. Kajenje povzroča kar 17 vrst raka, številne bolezni dihal, srca in ožilja. V Sloveniji po podatkih iz leta 2024 tobak kadi nekaj manj kot vsak peti odrasli prebivalec (18 %). Dober podatek je, da se odstotek kadilcev v zadnjih letih postopoma znižuje (v letu 2016 je kadilo 23 % prebivalcev), prav tako se znižuje odstotek kadilcev, ki kadijo vsak dan. Se pa zvišuje uporaba elektronskih cigaret. Znatno in hitro naraščajočo uporabo novih tobačnih in nikotinskih izdelkov na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje beležijo med mladostniki.

Elektronske cigarete (vejpi) so škodljive

Na tržišču so se v zadnjih letih začeli pojavljati številni novi izdelki, ki ne vsebujejo tobaka, vsebujejo pa nikotin, kot npr. elektronske cigarete – vejpi, ki jih mladi vse bolj uporabljajo. Vendar pa ima lahko njihova uporaba zelo škodljive učinke na zdravje in lahko že pri kratkoročni uporabi privedejo do posledic za zdravje, predvsem zdravje dihal.

Uporaba novih tobačnih in nikotinskih izdelkov je praviloma najvišja v mlajših starostnih skupinah. Odstotki uporabnikov teh izdelkov so med mladostniki nekajkrat višji kot med odraslimi, kar je še posebej zaskrbljujoče. »V raziskavi med anketiranimi dijaki 2. letnikov srednjih šol v Sloveniji, ki so bili v povprečju stari 16 let, smo konec leta 2023 beležili 30 % uporabnikov elektronskih cigaret, 8 % uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov ter 12–14 % uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov oziroma nikotinskih vrečk,« navaja **Helena Koprivnikar** iz NIJZ.

Mladi že zgodaj zasvojeni z nikotinom

Zasvojenost z nikotinom se sicer v večini primerov prične že v zgodnji mladosti, ko še poteka razvoj možganov. Tedaj

se nikotinska zasvojenost razvije hitreje in močneje. Uporaba nikotina lahko pri mladostniku privede do trajnih škodljivih posledic na miselne sposobnosti, delovni spomin, pozornost, učenje, razpoloženje, poveča pa lahko tudi impulzivnost in občutke tesnobe. Tobak v cigareti je samo ena izmed oblik, ki uporabnikom pomagajo vnašati nikotin v telo.

Vse pogostejše pa mladi pričenjajo z vnašanjem nikotina v telo s pomočjo različnih drugih izdelkov in postanejo zasvojeni. Nikotin zasvoji zelo hitro, vpliva na razvoj mladih možganov. Čim

mlajši pričnejo z njegovo rabo, tem večja je zasvojenost. Poleg tega ima nikotin, ne glede na to, ali je iz tobaka ali iz drugega izdelka, tudi številne negativne učinke na vse organske sisteme v telesu. »Ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, brezdimni tobačni izdelki, nikotinske vrečke so in še prihajajo na trg pod lažno reklamo, da so pripomočki za opuščanje kajenja. Resnica pa je, da so to samo pripomočki za začetek in vzdrževanje nikotinske zasvojenosti,« opozarja **dr. Tomaž Čakš** iz NIJZ.

KAJ SE ZGODI, KO OPUSTIMO KAJENJE?

Že kmalu po opustitvi kajenja telo začne popravljati škodo, povzročeno s kajenjem, koristi opustitve pa se s časom večajo.

Prepoved arom v elektronskih cigaretah in njihovih polnilih

Slovenija je aprila lani naredila pomemben korak pri zaščiti zdravja prebivalcev, predvsem mladih, saj je prepovedala vse arome, razen tobačnih, v elektronskih cigaretah in njihovih polnilih. S tem smo se pridružili najnaprednejšim državam članicam EU, in sicer Estoniji, Litvi, Latviji, Danski, Madžarski, Nizozemski in Finski, ki so že uvedle podobne ukrepe, kljub temu da na ravni EU to še ni obvezno za vse države članice. »V Sloveniji smo že uvedli številne ukrepe za preprečevanje poseganja mladostnikov po teh izdelkih, vendar pa bi med najpomembnejšimi potrebnimi novimi ukrepi izpostavila znatno zvišanje cen, zmanjšanje števila prodajnih mest teh izdelkov ter višje spoštovanje ukrepa prepovedi prodaje mladoletnikom med trgovci, saj mladoletni uspejo še vedno v visokem odstotku kupiti te izdelke na različnih prodajnih mestih,« je dodala Helena Koprivnikar z NIJZ.

Pomoč pri prenehanju kajenja

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje ugotavljajo, da več kot polovica kadičev želi prenehati s kajenjem, veliko jih v prvih nekaj poskusih ni uspešnih. Vsem, ki si želijo opustiti to škodljivo razvado, svetujejo, naj pomoč poiščejo preko svetovalnega telefona ali v bližnjem zdravstvenem domu, kjer Centri za krepitev zdravja oz. Zdravstveno-vzgojni centri ponujajo brezplačno skupinsko in individualno svetovanje za opuščanje kajenja.

Prav tako brezplačna je pomoč na svetovanem telefonu, kjer svetovanje izvajajo usposobljeni svetovalci. Telefonska številka svetovalne linije 080 27 77 je objavljena na vseh embalažah tobačnih izdelkov. »Na tej telefonski številki lahko vsakdo pridobi potrebne informacije o opuščanju oziroma se dogovori za pomoč pri opuščanju preko telefona. Telefon deluje vsak dan, tudi med vikendi in prazniki, med 7. in 10. uro ter med 17. in 20. uro. Preko te številke je možno tudi proaktivno telefonsko svetovanje svetovalca, ki je namenjeno podpori, preprečevanju ponovne rabe nikotinskega izdelka in reševanju trenutnih težav, je povedal dr. Tomaž Čakš iz NIJZ in dodal, da svetovalci na leto sprejmejo med 350 in 600 klicev.

Opustitev uporabe teh izdelkov je pomembna v vseh starostnih obdobjih, saj pomembno prispeva k ohranjanju in izboljšanju zdravstvenega stanja.

Svetovalni telefon za opuščanje kajenja

080 27 77

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

KJE POISKATI PODPORO IN POMOČ?

Na voljo so vam različne oblike podpore in pomoči pri opuščanju:

Svetovalni telefon za pomoč pri opuščanju kajenja in drugih nikotinskih izdelkov: 080 27 77 . Klic in svetovanje sta brezplačna, ponujajo anonimno podporo. Deluje vsak dan v letu med 7.00 in 10.00 uro ter med 17.00 in 20.00 uro. Svetovalci zagotavljajo osnovno svetovanje in usmeritev ter možnost napotitve na proaktivno svetovanje.

Skupinsko ali individualno svetovanje za opuščanje kajenja in rabe drugih nikotinskih izdelkov v centrih za krepitev zdravja oziroma zdravstvenovzgojnih centrih v zdravstvenih domovih, kjer vam ponujajo podporo za lažji prehod. Za vključitev v svetovanje se obrnite na center v svojem zdravstvenem domu, kontakte najdete na www.skupajzazdravje.si/ zemljevid.

O možni uporabi različnih zdravil ali nadomestne nikotinske terapije za pomoč pri opuščanju nikotina se lahko posvetujete z osebnim zdravnikom ali farmacevtom.

Zdaj je čas, da sprejmete odločitev. Čas je za novo poglavje. Čas je, da se OSVOBODITE. Ne čakajte, da vas NIKOTIN OBVLADUJE – prevzemite nadzor. Ne pozabite – v tem procesu niste sami. Poiščite pomoč in bodite ponosni na vsak korak, ki ga naredite! Skupaj zmoremo, skupaj za zdravje.

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

ALI STE VEDELI?

Pravilna uporaba nadomestne nikotinske terapije lahko podvoji vaše možnosti za uspešno opustitev kajenja.

Ali res prostovoljno pristajamo na popolno razgaljanje naših življenj?

Ali sploh še opazimo škandale in razkritja?

V zadnjih letih smo pogosto pričali o razkritjih in škandalih, ki jih sprožajo informacije o različnih zlorabah in vdorih v zasebnost uporabnikov različnih aplikacij in omrežij.

Pred nekaj meseci je bil na primer zelo odmeven škandal, ko je orodje Grok, ki deluje v okviru omrežja X, ustvarilo milijone slik ljudi, razgaljenih s pomočjo umetne inteligence.

Ena izmed korporacij, ki se že dolga leta redno pojavlja v medijskih poročilih o različnih vdorih v zasebnost, je korporacija Meta. Gre za korporacijo, ki se je leta 2022 preimenovala iz »Facebook« v »Meta«, kar je bila posledica rednih škandalov, ki so vezani na to ime. S tem so predvsem želeli izboljšati svoj ugled v javnosti.

To je tudi korporacija, ki je leta 2012 kupila omrežje Instagram in 2014 kupila aplikacijo za sporočanje WhatsApp. Kasneje je omrežjem Facebook in Instagram dodala povezani aplikaciji za sporočanje Messenger in Threads.

Gre torej za skorajda monopolno obvladovanje omrežij in aplikacij za komuniciranje, ki jih uporablja velik del sveta. S tem pa so prišla nova razkritja o vdorih v zasebnost uporabnikov in novi škandali, saj tak položaj korporaciji daje občutek, da uporabniki nimamo možnosti pobega od njenega vpliva.

Zelo veliko ljudi uporablja Instagram. Le redki pa vedo, da je ta nedavno (8. 5. 2026) ukinil šifrirana zasebna sporočila in tako zdaj Meta bere (in posluša glasovna sporočila, gleda videe in slike ...) vse, kar uporabniki Instagramovih sporočil pošiljajo drugim. In seveda tudi vse, kar dobijo od drugih.

Zakaj so to naredili?

Zelo verjetno je razlog ta, da nameravajo vse, o čemer se njihovi uporabniki pogovarjajo, uporabiti za učenje algoritmov njihovega orodja umetne inteligence Meta AI. Ta pa rabi čim več informacij o nas.

Šifrirana sporočila so bila do zdaj neuporabna za usposabljanje modelov umetne inteligence. Nešifrirana sporočila pa so za lastnike pravi zlati rudnik.

S tem na primer lažje ugotovijo, kako nas prepričati, da nekaj kupimo, saj nam prikrite oglase veliko bolje skrijejo med vsebine, ki so za nas zanimive. Zaradi tega ne opazimo, da smo pravzaprav nasedli vsiljeni reklamam. Občutek imamo, da smo si sami zaželeli tistega, kar nam želijo prodati.

Kdor ve vse o nas, lahko z nami manipulira brez naše vednosti

Kdor bere vse, o čemer se pogovarjamo, nas zelo dobro spozna. S tem nas lažje prepriča, da se vedemo in odločamo tako, da ima od nas več zaslužka. Če nas na primer prepričajo, da se dlje pogovarjamo z Meta AI ali smo dlje na kateri izmed Metinih aplikacij, s tem korporacija zelo dobro služi. Naš čas in naša spletna aktivnost je zanje profit.

Zanimiv in zelo neprijeten je na primer podatek, da kar 10 % prihodka omrežja FB prihaja od prevarantov, ki svoje žrtve iščejo prek ciljno usmerjenih plačanih oglasov. Več kot Meta ve o nas, uspešnejši bodo prevaranti, ki uporabljajo njene storitve.

Ker ima korporacija Meta v lasti tudi Facebook, FB Messenger in WhatsApp, tudi na teh aplikacijah ne moremo pričakovati več zasebnosti.

Kaj pa sploh lahko naredimo?

Za začetek se moramo zavedati, da je ohranjanje zasebnosti na internetu zelo pomembno, čeprav izgube zasebnosti ne opazimo takoj, ampak običajno veliko kasneje. Poleg lastnikov platform tako lahko o nas zelo veliko izvedo tudi prevaranti in nas tako tudi lažje uspešno prevarajo.

Obstajajo pa tudi aplikacije za sporočanje, ki nam ne prisluškujejo. Taka je na primer aplikacija Signal. Ko se boste premaknili na Signal, pa ob tem tja povabite še prijatelje in bližnje. Oni so tisti, zaradi katerih tako aplikacijo sploh rabite.

Maja Vreča, Arnes
Foto: Arnes Canva

Bezeg (znanstveno ime Sambucus)

Številne med nami ta rastlina spominja na otroštvo, napitek naše babice – sirup iz bezga razredčen v hladni vodi.

Gre za rastlino samorastnico, ki raste kot grm ob gozdu, neobdelanih poljih in njivah. Če ga imate na dvorišču, ste lahko srečni, ker ste lastnik prave zakladnice zdravja.

Bezeg je uporaben v celoti

Bezeg ima številne zdravilne lastnosti, zaradi česar so ga v preteklosti imenovali zdravilna skrinjica kmečkih ljudi. Uporabni so listi, cvetovi, plodovi, lubje. Bezgovi cvetovi so odlični za čiščenje organizma, pomagajo pri gripi in prehladu, pospešujejo izločanje seča, so dober antiseptik. Alkoholne tinkture pa so dobre kot losjon proti revmatizmu in kožnim izpuščajem.

Nabiranje cvetov in vsebnost

Bezgove cvetove nabiramo od začetka maja do konca junija. Nabiramo le popolnoma odprte cvetove, ki imajo rumen prah. Medonosni cvetovi imajo enkratno sestavo, bogati so z eteričnimi olji, veliko je flavonidov, klorogenske kisline, tanina in pektana. Iz njih izdelujemo sirupe, zdravilne čaje, zvarke in tinkture.

Cvetovi se sušijo v dobro prezračenem prostoru, shranimo jih na suho mesto v papirnatih vrečkah. Če cvet spremeni barvo in potemni, ga je potrebno zavreči.

Uporabimo ga (cvetove in liste) lahko tudi na vrtu kot zastirko – odganja namreč polže.

Priprava sirupa

Sestavine

- 30 bezgovih cvetov
- 3 litre vode
- 4 g limonske kisline
- 3 bio (neškropljene) limone
- 3 kg sladkorja

Potek priprave

V vodo dajte limonsko kislino in na tanko narezano limono z lupino, potem dodajte še bezgove cvetove. Dobro premešajte in pustite počivati 24 ur v hladnem in temnem prostoru. Naslednji dan precedite, dodajte sladkor in

premešajte. Pustite počivati še 24 ur in občasno premešajte. Prelijte ga v sterilne steklenice in dobro zaprite s pokrovom. Lahko ga hranite do enega leta v temnem in hladnem prostoru.

Poletni bezgov napitek

Bliža se poletje, zato naj vas spomnim na bezgov napitek, ki bo odganjal nadležne komarje.

Sestavine

- 1 žlica bezgovega sirupa
- 1 liter vode
- 1/2 žličke suhega kvasa

Sestavine dobro zmešamo in pustimo stati, da počiva čez noč. Naslednji dan pijačo uživamo po požirkih. Po mojih izkušnjah vas komarji vas ne bodo pikali. Poskusite.

Džem iz jagodnic

Spomladi iz bezgovih cvetov pripravimo sirup. Jeseni pa iz jagod kuhamo marmelado, sadne omake, dodajamo jih k sladicam, pri čemer jih moramo toplotno obdelati. Sveže niso uporabne. Lahko jih posušimo in jih uporabljamo za čaj.

Razmerje jagodnic in sladkorja je 1:1, torej za kilogram jagodnic dodamo kilogram sladkorja. Vse dobro pomešajte in pustite počivati čez noč na hladnem. Naslednji dan mešanico postavite na ogenj, kuhajte pet minut, odstavite in ohladite. Ves postopek ponovite trikrat. Džem dajte v sterilne kozarce, dokler je še topel, in dobro zaprite.

Pa lepe poletne dni vam želim.

Besedilo in foto: Karla Žniderčič

dinos 80. let
Moč preteklosti, vizija prihodnosti

ODKUPIMO:

Staro železo in pločevino, baker, aluminij, medenino, odslužene avtomobilске akumulatorje, star papir

Za pravne osebe uredimo uničenje
zaupne dokumentacije

DINOS Nova Gorica

Cesta IX. korpusa 110
5000 Nova Gorica
Tel: 041 669 994
novagorica@dinos.si
www.dinos.si

Delovni čas:
Ponedeljek od 7.00 - 16.00
Torek-petek od 7.00 - 15.00
Sobote, nedelje in prazniki
zaprto

Pomnik na Cerju s podporo države do stalne razstave

V četrtek, 12. 3. 2026, sta Ministrstvo za obrambo in Javni zavod Miren Kras podpisala pogodbo o sodelovanju pri vzpostavitvi in upravljanju stalne razstave v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju.

Minister za obrambo **Borut Sajovic** in direktorica Javnega zavoda Miren Kras **mag. Ariana Durnik** sta ob prisotnosti ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu **Mateja Arčona**, državne sekretarke na tem ministrstvu **Vesne Humar**, predsednika društva TIGR Primorske **Gorazda Humarja** in drugih visokih gostov v slavnostni avli Pomnika podpisala pogodbo o dolgoročnem sodelovanju ministrstva in javnega zavoda pri vzpostavitvi in upravljanju stalne razstave, na katero je Pomnik braniteljem slovenske zemlje čakal vse od odprtja vrat za obiskovalce leta 2013.

»Pomnik miru na Cerju, zgrajen kot opomnik, spomenik braniteljem slovenske zemlje in branik miru, je končno dobil tudi na državnem nivoju pozornost in priložnost, da z novo stalno razstavo dobi tudi mogočno srce,« je poudaril minister Sajovic. »Spoštujem poslanstvo TIGR-a, borcev druge svetovne vojne in osamosvojitvene vojne. Ne smemo in ne moremo se obnašati, kot da je s tem zgodovinskim lokom od Maistra prek TIGR-a, partizanov in nas veteranov zgodba za zmeraj končana. Želim si, da je končana v oboroženem delu, moramo pa sporočilo preteklosti prav v Pomniku miru prenesti na naše sinove, hčere in vnuke ter od tu krepiti tudi sosedstvo in dobro sodelovanje čez mejo,« je pristavil.

»Današnja slovesnost je zaključek, poklon in zahvala za dolgoletna prizadevanja vseh, ki so 25 let od postavitve temeljnega kamna in 13 let od odprtja vrat pomnika razumeli potencial tega objekta. Pomnik je tako postal učinkovit učni poligon za mlajše generacije,« navdušenja ni skrivala direktorica Javnega zavoda Miren Kras Ariana Durnik. V naslednjih mesecih si bodo prizadevali sestaviti končno vsebino razstave in jo postaviti ob 100-letnici ustanovitve društva TIGR Primorske leta 2027.

Državni sekretar na Ministrstvu za obrambo **Marko Lovše** je opomnil, da Pomnik miru na Cerju nosi močno simbolno sporočilo, saj se na tem prostoru srečujejo zgodovina, spomin in odgovornost. Nova stalna razstava Vojaškega muzeja Slovenske vojske bo prikazovala zgodovino slovenskega naroda od prve svetovne vojne in generala Rudolfa Maistra do nastanka samostojne in neodvisne Republike Slovenije, s posebnim poudarkom na organizaciji TIGR in ohranjanju slovenstva.

Želja je, da pomnik postane objekt državnega pomena in po dokončanju severnega dela s konferenčno dvorano, restavracijo in dvigalom tudi eden najlepših protokolarnih objektov v Sloveniji.

Zadovoljen je tudi župan **Mauricij Humar**: »Vsaka pot se začne s prvim korakom. Zato naj bo 12. marec srečen dan, saj smo naredili prvi skupni korak z Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije na naši novi skupni poti, to je stalna razstava na Cerju.«

Predsednik društva TIGR Primorske Gorazd Humar se je zahvalil Ministrstvu za obrambo, ki je razumelo pomen in vlogo središča na Cerju: »Ta objekt dobiva novo streho, ki bo zagotavljala, da bo lahko nadaljeval vsebinski del svojega življenja.« Posebej se mu zdi pomembno, da je do podpisa omenjene pogodbe o sodelovanju prišlo pred letom 2027, ki ga je vlada na pobudo društva TIGR Primorske razglasila za leto organizacije TIGR.

Ob podpisu pogodbe je bila odprta tudi razstava Vojna za Slovenijo 1991, ki jo je zasnoval generalni direktor Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino **mag. Matjaž Ravbar**. Posebej se je izkazal tudi v vlogi vodnika za častne goste slovesnosti.

Javni zavod Miren Kras
Foto: ZOSO - Damjan Simčič

V Pomniku miru na Cerju skupščina TIGR in nova publikacija

V začetku aprila je v Pomniku miru na Cerju potekala predstavitev nove publikacije *Zapisi o TIGR-u* avtorja dr. Branka Marušiča, ki jo je izdalo Društvo TIGR Primorske. Dogodek se je odvil kot zaključek letne skupščine društva in je bil posvečen ohranjanju spomina na tigrovsko gibanje ter njegovo vlogo v zgodovini Primorske.

Zbrane je nagovoril župan Občine Miren - Kostanjevica **Mauricij Humar**, ki je izpostavil pomen dobrega sodelovanja z društvom, zaslužnim za postavitve Pomnika miru na Cerju. Direktorica Javnega zavoda Miren Kras **mag. Ariana Durnik**, ki je povezovala večer, je poudarila pomen podpisane pogodbe z Ministrstvom za obrambo na področju postavitve stalne razstave. Ta je rezultat povezanega nastopa občine, zavoda in društva v odnosu do države.

Publikacijo so predstavili **dr. Savin Jogan**, urednik **Goarzd Humar** ter oblikovalec **Milovan Valič**. Zbornik prinaša izbor petnajstih zapisov, člankov in govorov, ki celovito osvetljujejo delovanje tajne protifašistične organizacije TIGR ter njene ključne osebnosti.

Urednik je v predgovoru opozoril, da zapise kljub vsebinski raznolikosti povezuje skupna rdeča nit, to je strokovna poglobljenost, umeščanje tigrovskega gibanja v širši zgodovinski prostor ter razmislek o njegovi vlogi pred in po drugi svetovni vojni. Posebej je izpostavil tudi vprašanje interpretacij in (ne)zamolčnosti TIGR-a v povojnem obdobju.

Prireditve je z glasbenim programom obogatila solistka **Klara Pregelj Maver** ob klavirski spremljavi **Matije Podberšiča**.

Nova publikacija, ki je v prodaji tudi v Cerjanki, predstavlja pomemben prispevek k razumevanju primorske zgodovine ter napoveduje prihajajoče obeleževanje 100-letnice ustanovitve organizacije TIGR leta 2027.

Javni zavod Miren Kras
Foto: Damijan Simčič – ZOSO

Priznanje za Miren Kras

Maja se je na Dvorcu Visoko v Poljanski dolini odvil 10. Zeleni dan slovenskega turizma v organizaciji STO (Slovenske turistične organizacije).

Dogodka, namenjenega izobraževalnim vsebinam in izmenjavi dobrih praks, se je udeležilo preko 200 predstavnikov občin in turističnih destinacij iz vse Slovenije.

Tema letošnjega Zelenega dne je bilo komuniciranje trajnosti na ravni destinacij in ponudnikov z vprašanjem, kako lahko jasno, verodostojno in privlačno predstaviti svoje zelene trajnostne rešitve ter dosežke. Glavni govorec na srečanju je bil **dr. Xavier Font**, profesor za trajnostni marketing na Univerzi v Surreyju v Združenem kraljestvu.

Med prejemniki plaket tudi Miren Kras

Destinacija Miren Kras, ki je v letu 2025 na tretji recertifikaciji ohranila zlati znak Slovenia Green Destination, je na dogodku prejela priznanje za odlično

delo in primere dobrih praks, med katerimi je bil posebne pozornosti deležen projekt Carsus Trail, Zeleno srce Krasa.

Direktorica Javnega zavoda Miren Kras **mag. Ariana Durnik** se je ob prejemu plakete zahvalila vsem partnerjem, deležnikom turizma v Občini Miren - Kostanjevica in predstavnikom lokalne skupnosti, ki podpirajo trajnostni razvoj in sooblikujejo turizem prihodnosti v destinaciji Miren Kras. Ena najmanjših destinacij v Sloveniji ostaja svetilnik trajnostnega razvoja, ki s konkretnimi projekti in produkti vztrajno kaže pravo smer regijskega in čezmejnega povezovanja, sodelovanja ter vključevanja vseh ravni deležnikov v enotno pripoved teritorija z bogato naravno in kulturno dediščino.

Javni zavod Miren Kras
Foto: arhiv zavoda

Daljinska pohodniška pot Carsus trail, Zeleno srce Krasa

Iz solidarnosti, ki se je rodila v boju z ognjenimi zublji leta 2022, ter skozi obnovo ranjenega ekosistema je nastala nova turistična zgodba – Carsus Trail, Zeleno srce Krasa.

Najbolj srčna, pa tudi ena najbolj trajnostnih in poučnih, ter po mnenju stroke najlepša celoletna daljinska krožna pot v Evropi, Carsus Trail – Zeleno srce Krasa, je bila svetu predstavljena na srčni in z mladostno energijo prežeti prireditvi ob Pomniku miru na Cerju 22. aprila, na svetovni dan Zemlje.

»Ko danes stopamo po teh 103 kilometrih, ne stopamo le po kraškem kamnu, temveč po poti, ki so jo dobesedno tlakovale roke več kot 6.000 prostovoljcev,« je na slovesnosti ob odprtju edinstvene daljinske pohodniške poti, ki so jo obogatili **Damjana Golavšek**, vokalni trio Le Dive, Paola Rossato, NOVA Jazz Band, MN Dance Company ter Mladinski pevski zbor OŠ Miren in Moški pevski zbor Anton Klančič, poudarila predsednica države **Nataša Pirc Musar**.

Pot, ki iz ptičje perspektive riše obliko srca

Med 15. in 29. julijem 2022 je na obeh straneh meje zgorelo več kot 3.700 hektarjev površin. Prebivalci so skupaj z gasilci, gozdarji, vojaki in drugimi pristojnimi službami ubranili naselja, narava pa je utrpela nepopravljivo škodo. Ozaveščena podjetja, društva, institucije in posamezniki so stopili skupaj ter pomagali lokalni skupnosti pri obnovi uničenega habitata – enega najbolj pestrih biosfernih območij v Evropi. Iz srčnosti

ljudi je štiri leta po uničujočem požaru nastal Carsus Trail – Zeleno srce Krasa. Pot, ki iz ptičje perspektive riše obliko srca, je veliko več kot zgolj prvovrstna pohodniška izkušnja. Je živ spomenik solidarnosti, brezmejnega partnerstva, sodelovanja in ljubezni do narave.

Na hudo prizadeto območje pogorišča ta edinstvena pohodniška pot prinaša novo življenje in upanje – ne le za naravo, temveč tudi za lokalne skupnosti na čezmejnem območju – ter obet boljšega sodelovanja in hitrejšega turističnega ter gospodarskega razvoja regije. »Hvala donatorjem za zaupanje. Doslej smo zbrali več kot 380.000 evrov, pri čemer je bil vsak cent namenjen izključno trajnostni obnovi gozda z avtohtonimi vrstami listavcev in vzpostavitvi poti, ki ostaja simbol odgovornosti in ljubezni do narave, sočutja do ljudi ter sodelovanja. Ni naključje, da ima pot tudi v naravi obliko srca. Takšni trenutki odtehtajo ves trud – zanje je vredno živeti,« poudarja **mag. Ariana Durnik** iz Javnega zavoda Miren Kras, ki je koordiniral aktivnosti za ureditev poti.

Zeleno srce Krasa sestavlja šest etap

Carsus Trail – Zeleno srce Krasa sestavlja šest etap v skupni dolžini 103 kilometrov. S prepoznavnim srčkom označene poti vodijo skozi sedem

obmejnih občin (Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko, Komen, MO Nova Gorica, Doberdob, Devin - Nabrežina in Sovodnje ob Soči), ob reki Vipavi, čez polja, skozi gozdove in vinograde ter prek razglednih vrhov. Informacijske etapne table ob poti razkrivajo posebnosti krajine ter najpomembnejše naravne in kulturne znamenitosti. Pohodnik stopa po varovanih območjih omrežja Natura 2000, poseben pečat pa dajejo znameniti suhi zidovi, vpisani na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine. Urejene poti in nezahteven teren omogočajo, da je Carsus Trail primeren za obisk v vseh letnih časih. Pohodniki se lahko odločijo za posamezne etape v obliki enodnevnih izletov ali pa prehodijo celotno krožno pot.

Velik del poti poteka po Poti miru od Alp do Jadrana, del pa tudi po Alpe Adria Trailu. Z obronkov ponuja dih jemajoče razglede na Vipavsko dolino, Kras in morje, vijuga med vasmi in ljudmi, vendar je večinoma umeščena v neokrnjeno naravo pod zaščito Nature 2000, kjer ponuja danes izjemno dragoceno vrednoto – mir. Zaradi milega podnebja je, za razliko od večine drugih daljinskih poti v Sloveniji, prehodna vse dni v letu, kar pomembno prispeva k podaljševanju turistične sezone. Ob ustreznih strokovni zasnovi razvoja, promociji in trženju lahko v prihodnjih letih pričakujemo, da bo Carsus Trail postal eden ključnih nosilcev turističnega razvoja regije.

Pohodniško pot podprli mnogi

Carsus Trail sta s poljudnimi vsebinami podprla tudi Zavod za varstvo kulturne dediščine in Zavod za gozdove Slovenije. Predstavitve suhozidne gradnje, gradbišč, osmic in avtohtonih drevesnih vrst Krasa so le nekatere izmed zanimivih vsebin. Tudi zato je Carsus Trail uvrščen med 14 najboljših gozdnih učnih poti Slovenije v letu 2026, ki jih vsako leto izbere Zavod za gozdove Slovenije.

Mednarodna krožna daljinska pot Carsus Trail, ki v skupno zgodbo povezuje sedem občin – štiri slovenske in tri italijanske – ter ponudnike nastanitev in gostinstva z obeh strani meje in več kot 18 ključnih turističnih znamenitosti, je opremljena s 24 izobraževalnimi vsebinami. Pohodnike po celotni trasi spodbuja k prispevkom za varovanje narave in dolgoročno obnovo ekosistema. Projekt je bil leta 2024 na dogodku Green Destinations Days v Berlinu nagrajen kot ena izmed treh najboljših trajnostnih praks na svetu.

»Na ta trenutek smo čakali od 28. julija 2022, ko se je rodil projekt Skupaj za Kras in je bila podpisana pogodba o partnerstvu med tremi občinami ter neprofitno fundacijo Vrabček upanja, ki je omogočila zbiranje namenskih sredstev za obnovo pogorišča po največjem požaru v zgodovini Slovenije. Po 35 akcijah sajenja sadik in semen, skoraj 20 srečanjih delovne skupine ter tisočih vloženih ur zaposlenih na JZ Miren Kras, ki je projekt koordiniral, usklajeval zakonske možnosti ter povezoval različne deležnike, smo ob pomembni strokovni in srčni podpori ključnih partnerjev oblikovali pot, ki ni le najbolj srčna, temveč tudi najbolj trajnostna, poučna in – po mnenju stroke – najlepša celoletna daljinska krožna pot v Evropi,« dodaja Ariana Durnik.

»Čeprav se nam je uničujoč požar zarezal v prostor kot globoka rana, nas prav takšne preizkušnje opominjajo, kdo smo. Ljudje, ki znamo stopiti skupaj, si podati roko in iz pepela ustvarjati nove poti. Carsus Trail ni le povezava sedmih občin, temveč simbol sodelovanja, solidarnosti in srčnosti, ki presegajo meje. Je dokaz, da znamo najti obliž za vsako rano – v skupnosti, povezanosti in veri, da skupaj zmoremo več,« poudarja župan Občine Miren - Kostanjevica **Mauricij Humar**.

Javni zavod Miren Kras
Foto: Damijan Simčič - ZOSO

Priljubljeno prvomajsko srečanje v Opatjem selu

Lepo vreme in množica obiskovalcev sta zaznamovala letošnje prvomajsko praznovanje v Opatjem selu, ki je znova dokazalo, da sodi med najbolj priljubljene prireditve v državi ob prazniku dela. Nastopajoči, gostinska ponudba ter vabljeni izdelki na stojnicah so ustvarili prijetno popoldansko vzdušje.

»Vesel sem, da se nas je tudi danes v Opatjem selu zbralo tako veliko število ljudi, ki vztrajamo in prihajamo na ta naš praznik. Praznovanje ima že več kot 50-letno tradicijo, kar pomeni, da so ga ljudje vzeli za svojega,« je bil nad veliko udeležbo navdušen župan Občine Miren - Kostanjevica **Mauricij Humar**. V 50 letih se je marsikaj spremenilo – nekateri poklici so izginili, pojavili so se novi, delo pa je bilo, je in bo še naprej vrednota, je poudaril. Pogoje za to, da bodo zaposleni zadovoljni, moramo po njegovih besedah ustvarjati vsi: država s sprejemanjem ustrezne zakonodaje, lokalna skupnost z zagotavljanjem pogojev za razvoj podjetništva in z ustrezno stanovanjsko politiko, delodajalci z razvojnimi programi in vizijo za prihodnost. »Zadovoljstvo pomeni dobre delovne razmere in pošteno plačilo za pošteno opravljeno delo. Le zadovoljni zaposleni, ki jih je v državi večina, lahko skupaj z ostalimi sodržavljanji ustvarjajo pozitivno klimo. Ta pa se ne kaže le na enem področju, temveč v celotni državi in tudi čezmejno,« je dejal Humar. Poudaril je še, da so danes funkcionalna znanja nujna, po drugi strani pa brez delavcev iz tujine ne bo šlo: »Moramo jih sprejeti, z njimi sobivati, vendar ohraniti našo tradicijo, naše navade in našo kulturo.«

140 let od upora proti izkoriščanju delavcev

Slavnostni govornik **dr. Robert Ličen**, ki je kot direktor vodil reorganizacije v nekaterih največjih slovenskih

gospodarskih družbah, kot sta Akrapovič in Steklarna Rogaška, in je ustanovitelj podjetniškega centra Pegasus ter predavatelj in mentor, ki že več kot 15 let izobražuje voditelje po vsej regiji, je opozoril, da letos mineva 140 let, odkar so se delavci v Chicagu uprli izkoriščanju in slabim delovnim razmeram. »Če se takrat, pred 140 leti, ne bi uprli, bi danes verjetno živeli veliko slabše. Danes živimo povsem drugače – imamo osemurni delavnik, urejeno šolstvo, urejeno zdravstvo, želimo si delati in ustvarjati,« je dejal in dodal, da je delo od nekdaj temeljna vrednota Slovencev, ki ima in si tudi zasluži svoj praznik. Med značilnimi slovenskimi vrednotami je izpostavil še solidarnost, odgovornost in dostojanstvo.

Pester kulturni program

Kulturni program, ki je sledil otroškim delavnicam, sta vodila **Ariana Durnik** in **Dominik Rusjan**, sooblikovali pa so ga Moški pevski zbor Kras in Mladinski pevski zbor Kras iz Opatjega sela, Mešani pevski zbor Cominum Komen, solista **Lea Sirk** in **Jure Počkaj** ter Big Band Nova. Sproščeno noto je dodal stand up komik **Žan Papič**, skupina The Maff in DJ Janko pa so poskrbeli, da so udeleženci tudi zaplesali in se družili pozno v noč. Za dobrodošlico obiskovalcem z rdečimi nageljni so kot običajno poskrbele opajske Žbrince, za srečelov z vsemi dobitnimi kupončki pa mladina iz KS Opatje selo.

Prireditve so tudi letos omogočili zvesti sponzorji: Komunala Nova Gorica, Marušič d.o.o. iz Opatjega sela, Alpacem Cement Anhovo, A-media Nova Gorica, Radio Robin in številni donatorji izdelkov za srečelov z glavnim dobitkom, 8-kilogramskim pršutom mesarije Peloz.

Bilo je lepo, naj bo tudi naslednje leto tako!

Javni zavod Miren Kras

»Bistveno je, da s svojim delom oblikujemo našo sedanost in prihodnost. Ne vsak zase, z delitvijo, temveč s sodelovanjem. Skupaj ustvarjamo sedanost in skupaj ustvarjamo prihodnost – ne glede na poklic in ne glede na barvo las.«

Robert Ličen

Praznik špargljev 2026

Praznik špargljev v Orehovljah že vrsto let organizirata Turistično športno društvo in Krajevna skupnost Orehovlje v sodelovanju z Javnim Zavodom Miren Kras in Občino Miren - Kostanjevica.

Velika udeležba dokazuje, kako je ta praznik zasidran v srca ljudi in kako pomembno je negovanje tradicije pridelave špargljev v teh krajih, ki ima več kot 200-letno tradicijo.

V Športnem parku Java se je zbralo več tisoč obiskovalcev, ki so uživali v bogatem kulturnem, kulinarinem, športnem in družabnem dogajanju. Župan Občine Miren-Kostanjevica **Mauricij Humar** je poudaril, da Praznik špargljev v Orehovljah »vztraja« že od leta 1972. »To je naš praznik, na katerega prihajamo iz leta v leto. Včasih nam malo ponagaja vreme, a to ni nič hudega. Tukaj se imamo lepo, tukaj se počutimo dobro. Radi imamo šparglje, trenutno jih je malo manj kot pred leti, ampak verjamem, da bodo naši kmetovalci spet poprijeli za to izvrstno vrtnino, brez katere si ne moremo zamišljati aprila in maja. To je naša tradicija, po tem smo tudi prepoznavni.« Zahvalil se je vsem, ki sodelujejo pri organizaciji, posebej je pozdravil **Virgila Ušaja**, edinega še živečega organizatorja prvega praznika.

Kako pomembne so take prireditve, ne le za lokalno skupnost, ampak tudi za turistično destinacijo, in da jih je treba ohranjati s ščepcem vsakoletnih novosti, je poudarila direktorica Javnega zavoda Miren Kras **Ariana Durnik**: »Pomembno je, da ostaja ta velika, dobra energija, ki povezuje generacije, in da vsi skupaj gradimo edinstveno in prepoznavno zgodbo destinacije Miren Kras.« Predsednik KS Orehovlje **Bogomir Nemec** je izpostavil, da prav ta praznik »pooseblja

vas Orehovlje« ter se zahvalil udeležencem za obisk in vsem organizatorjem.

Bogat in raznovrsten program dogodka

Praznik se je začel dopoldan z okusnim kolesarskim potepanjem, poimenovanim »KRAS-NI ŠPARGLJI« po krajši, 10 km nižinski poti po Krasu in Vipavski dolini, in daljši 30 km kraški trasi v organizaciji Kolesarskega kluba Deš Fleš.

Popoldansko dogajanje je odprla tradicionalna povorka kmečkih vozov, v kateri so sodelovala številna društva iz okoliških krajev, med njimi Društvo žena Miren - Orehovlje, Briške žene, Društvo žena Vrtojba, Žbrince iz Opatjega sela in Društvo žena Bilje. Z voza, ki je prikazoval, kako se je žveplalo po starem, preden se je dalo vino zoret, je mahala vinska kraljica **Ana Sodnik**, najstarejša kmeta v vasi **Savo Silič** in **Virgil Ušaj** pa sta na vozu, ki je ponazarjal praznične kave, pripeljala župana, predsednika KS in direktorico Javnega zavoda Miren Kras.

Spremljevalni program

Spremljevalni program so obogatili mažoretke Twirling kluba Miren, Goriški pihalni orkester, osnovnošolke iz Plesnega kluba L'Unity, ter priljubljeni maskoti Beluško in Mirko, ki sta s svojo navihanoostjo prinesla smeh najmlajšim. Dogajanje so popestrili člani gimnastične sekcije TŠD Orehovlje s prikazom osnovnih spretnosti, športnica **Ana**

Bucik pa je kot »gostja presenečenja« podelila priznanja najboljšim na gimnastičnem tekmovanju, ki se je v nedeljo dopoldan odvijalo v Mirnu.

Pozornost organizatorja so iz rok **Boštjana Zorca** prejeli vsi udeleženi v povorki, zvezda dogodka pa je bila kot običajno špargljeva rolada velikanka, tokrat pripravljena z dodatkom teranovega likerja, ki je tudi letos šla za med. Poleg tega so bile na voljo številne špargljeve dobrote, meso z žara in izdelki lokalnih obrtnikov.

Zaključek z glasbeno skupino Dejan Dogaja

Večer se je zaključil v plesnem duhu, za dobro voljo je poskrbela glasbena skupina Dejan Dogaja, ki je s svojimi hiti razgibala vse generacije. Njihov koncert je poskrbel za sproščen zaključek nepozabnega prazničnega dne.

Praznik špargljev v Orehovljah je še enkrat pokazal, kaj zmore sodelovanje lokalne skupnosti in kako ljudje cenijo tradicijo in skrb za ohranjanje običajev. Zahvaljujemo se vsem sodelujočim, društvom, nastopajočim, gostincem in obiskovalcem, ki ste s svojo prisotnostjo in energijo prispevali k čudovitemu vzdušju. Skupaj nadaljujemo zgodbo belega in zelenega zlata - špargljev, brez katere si je v naših krajih težko predstavljali pomlad.

Javni zavod Miren Kras
Foto: Damijan Simčič - Zoso

Ženski pevski zbor Društva žena Miren - Orehovlje v letu 2026

Pevke Ženskega pevskega zbora Društva žena Miren - Orehovlje smo tudi v novo leto vstopile z veliko dobre volje in s številnimi nastopi.

Januarja smo z božičnim programom polepšale dan uporabnikom Medic hotela v Renčah.

Februarja smo nastopile na koncertu v dvorani Mestne občine Nova Gorica ter sodelovale pri predstavitvi zbirke sakralnih zborovskih skladb Antona Klančiča – Harfo dal si v mojo roko v Župnijski cerkvi sv. Jurija v Mirnu.

Marec je bil v znamenju nastopov ob dnevu žena in materinskem dnevu. S priložnostnim pevskim programom smo obiskale Medic hotel v Renčah in praznično večerjo Društva upokojencev Miren v Biljah. S pevskim pozdravom smo sodelovale tudi ob odprtju razstave likovnih del »Prehod« Društva upokojencev Miren. V istem mesecu smo nastopile še v Domu upokojencev Podsabotin, na reviji Primorska poje v Umagu,

v Hiši dobre volje Miren, kjer sta se nam pridružila harmonikaš **Miloš Mozetič** in **Božo Humar**, ter na občnem zboru Društva upokojencev Miren.

Aprila smo s pomladno obarvanim programom razveselile uporabnike Doma upokojencev v Vrtojbi.

V maju smo nastopile v Hiši dobre volje Komen, na odprtju 23. mednarodnega strokovnega posvetovanja potujočih knjižnic v Mirnu ter ob 20-letnici delovanja vokalne skupine Glas Bilje v Biljah.

V mesecu juniju nas čaka še nekaj pevskih druženj, letni koncert in izlet na lepše!

V naše vrste z veseljem vabimo nove pevke, ki radi prepevajo in si želijo prijetnega druženja ter pevske izkušnje na odrih. Pevske vaje potekajo enkrat tedensko, in sicer ob petkih.

Veselim se novih glasov in skupnega ustvarjanja. Dobrodošle!

Mojca Cej
Foto: arhiv društva

Dan žena v DU Miren tudi z razstavo likovnih del

Tudi letošnje praznovanje dneva žena je naše društvo pripravilo v Biljah. Vse članice smo obdarili s cvetjem, naše neumorne prostovoljke pa so obiskale naše članice v domovih starejših v Novi Gorici in Brdih.

Prisotne v Biljah je nagovoril predsednik DU Miren **Zdravko Stanič**, pevke ŽePZ Miren - Orehovlje pa so ubrano zapele nekaj pesmi iz svojega repertoarja. Po večerji smo poskrbeli tudi za razgibavanje s plesom. V splošnem zadovoljstvu ob klepetu in plesu se je večer kar prehitro minil.

7. marca pa so naše amaterske slikarke na pobudo **Nevenke Faganeli** pripravile razstavo likovnih del. Vabilu so se odzvale **Nadja Švagelj**, **Estera Prinčič**, **Ingrid Ožbot**, **Majda Ožbot**, **Radoška Rusjan** in **Vera Malič**, **Helena Petrovič** in **Gordana Vičič**. Priložnostno

pesem ob 8. marcu je pripravila **Ida Kocjančič**.

Tudi ta večer nam je popestril ŽePZ Miren - Orehovlje, štiri samostojne pesmi pa je zapela **Erika Makorič**.

Besedilo in foto: Jožko Faganeli

Do Re Mi 2026: večer mladih glasov, spomina in glasbene dediščine

V organizaciji Kulturnega društva Stanko Vuk Miren - Orehovlje je v avli Osnovne šole Miren potekala tradicionalna revija otroških in mladinskih pevskih zborov Občine Miren - Kostanjevica Do Re Mi, ki že vrsto let združuje mlade pevce, zborovodje, mentorje in ljubitelje zborovskega petja iz domače občine.

Tudi letošnji večer je dvorano napolnil s pesmijo, mladostno energijo in toplino občinstva, ki je z navdušenjem spremljalo nastope zborov. Med obiskovalci so bili podžupanja Občine Miren - Kostanjevica **Suzana Černe**, podravnateljica OŠ Miren **Andreja Levstik**, **Vanda Klančič**, zborovodje, mentorji, starši in številni ljubitelji zborovskega petja.

Revija Do Re Mi že vrsto let povezuje mlade pevce, zborovodje in šole Občine Miren - Kostanjevica ter spodbuja sodelovanje, ustvarjalnost in ljubezen do zborovskega petja. Posebno vrednost srečanju vsako leto doda tudi gostujoči zbor. Tokrat je večer odprl Otroški pevski zbor OŠ Frana Erjavca Nova Gorica.

Na letošnji reviji so nastopili še Mladinski pevski zbor OŠ Miren, Otroški pevski zbor OŠ Miren, Otroški pevski zbor Kras Opatje selo, Otroški pevski zbor PŠ Kostanjevica na Krasu, Otroški pevski zbor PŠ Bilje ter Mladinski pevski zbor Kras, ki je koncert sklenil tudi s pesmijo Vipavska skladatelj Antona Klančiča, kateremu je bilo posvečeno letošnje srečanje.

Ob 90-letnici rojstva smo se s spoštovanjem spomnili Antona Klančiča – učitelja, zborovodje, organista in skladatelja, ki je pomembno zaznamoval glasbeno in pedagoško življenje domačega prostora. Po študiju glasbene pedagogike v Ljubljani je dolga leta poučeval glasbeno vzgojo v Mirnu ter vodil številne zборе doma in v zamejstvu.

Kot cenjen pedagog in ustvarjalec zborovskih skladb je pomembno obogatil slovensko zborovsko literaturo. Za svoje delo je prejel več priznanj, med njimi Gallusovo značko in Cecilijino priznanje za dolgoletno delovanje na področju cerkvene glasbe. Njegovo glasbeno poslanstvo danes nadaljujeta sin Gregor in vnuk Jani, oba akademska glasbenika in zborovodji.

Zbrane je nagovorila tudi podžupanja Suzana Černe, ki je izrazila podporo mladim pevcem, njihovim mentorjem in vsem, ki ohranjajo zborovsko petje med mladimi.

Revija Do Re Mi je tudi letos potrdila, da zborovsko petje ostaja pomemben del kulturnega utripa občine ter dragocen prostor povezovanja, ustvarjalnosti in ohranjanja glasbene dediščine.

Program so pripravili zborovodje: **Lavra Winkler Klanjšček**, **Minka Markič**, **Mojca Ivanc** in **Pavel Pahor**.

Korepetitorji: **Matej Petejan**, **Tjaša Veselič**, **Jure Žbogar**, **Zoja Arčon Radonjič**, **Filip Petejan**.

Mojca Dolinšek,
Kulturno društvo Stanko Vuk
Foto: Sonja Cijan

OPZ Kostanjevica

OPZ Bilje

OPZ Frana Erjavca Nova Gorica

MPZ Miren

OPZ Miren

OPZ Kras Opatje selo

MPZ Kras Opatje selo

Naši mladi glasbeni talenti 2026

V dvorani Gnidovčevega doma na Mirenskem gradu je v organizaciji Kulturnega društva Stanko Vuk potekala tradicionalna prireditev Naši mladi talenti, ki tudi letos v ospredje postavlja nadarjene učence iz naše občine, ki se šolajo v glasbenih šolah.

Maj in junij sta v društvu že tradicionalno posvečena mladim ustvarjalcem. Maja so se predstavili zbori, tokrat pa so večer s svojimi instrumentalnimi nastopi oblikovali učenci Glasbene šole Nova Gorica in SCGV Emil Komel. Prireditev že vrsto let poteka pod pokroviteljstvom župana Mauricija Humarja in mladim glasbenikom omogoča, da svoje znanje in glasbo delijo z domačim občinstvom.

Dogodka se je udeležila podžupanja Občine Miren - Kostanjevica **Suzana Černe**, ki je v imenu občine izrazila iskreno podporo mladim glasbenikom ter jim namenila spodbudne besede. V programu so bili posebej izpostavljeni

učenci z izjemnimi dosežki na domačih in mednarodnih tekmovanjih, ki so prejeli čestitke in simbolična priznanja.

Nagrajenke večera

Kontrabasistka **Mila Ivančič**, pod mentorstvom **prof. Štefana Švaglja**, je na Mednarodnem tekmovanju Celeia prejela srebrno priznanje in 3. nagrado, na tekmovanju Con brio na Glasbeni šoli Koper pa zlato priznanje in 3. nagrado.

Violinistka **Ema Avšič**, pod mentorstvom **Mateja Avšiča**, je na Mednarodnem tekmovanju Giovanni musicisti citta di Treviso v drugi kategoriji prejela zlato priznanje.

Violinistka **Sofija Avšič**, pod mentorstvom **Mateja Avšiča**, je na 5. mednarodnem tekmovanju Tartini 2026 v tretji kategoriji prejela zlato priznanje.

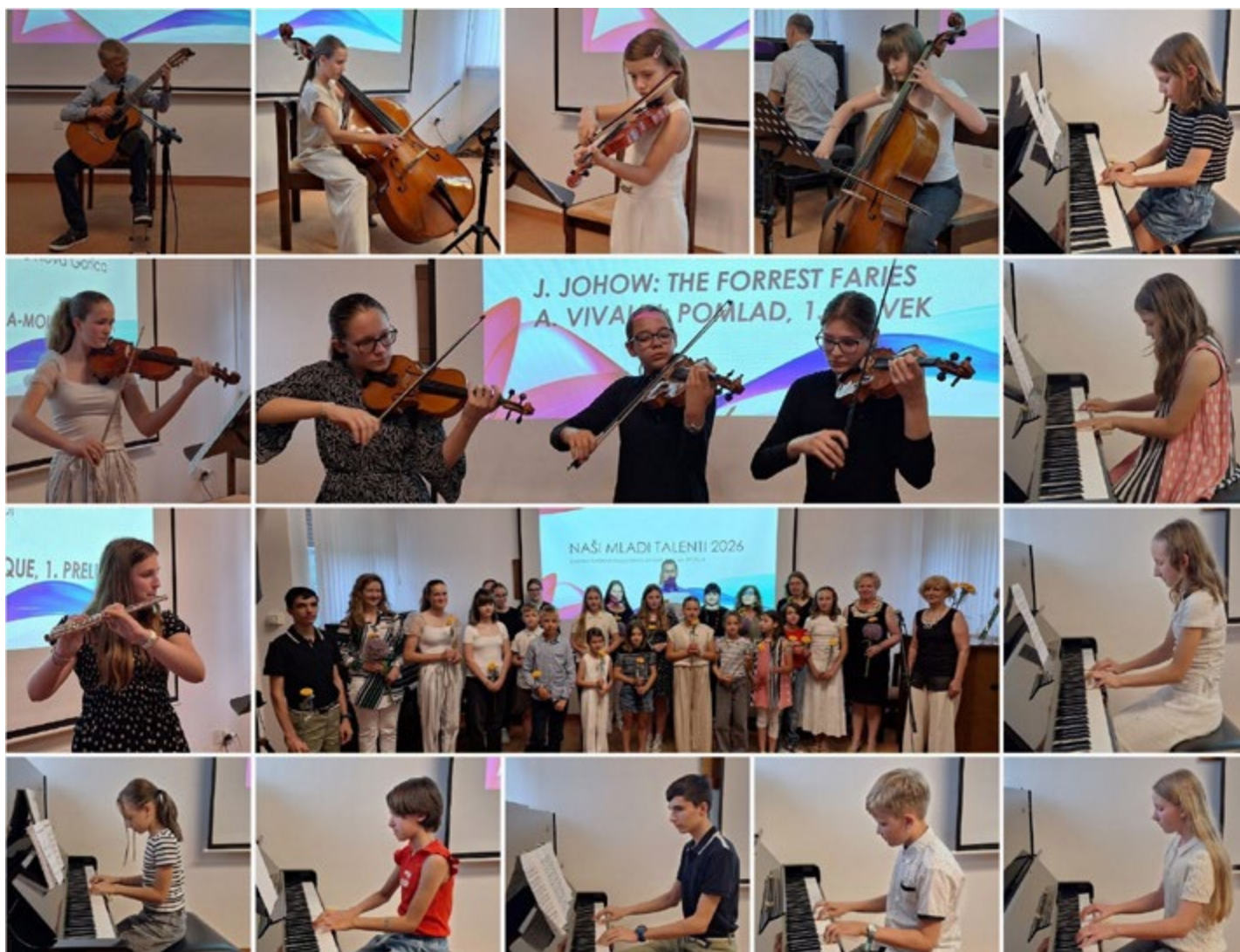
Učenci so s svojimi nastopi ustvarili lep in nepozaben večer, ki je navdušil

občinstvo. Večer se je nato sklenil z druženjem ob zakuski pod lipo, kjer so se vsi še nekaj časa zadržali in v sproščnem vzdušju izmenjali vtise.

Nastopili so: **Jakob Debenjak** na kitari, **Nevena Panič**, **Zarja Milanič**, **Emili Černe Rakita**, **Neža Lestan**, **Larina Černe Rakita**, **Mila Stanič**, **Matija Šuligoj** in **Matic Peršolja** na klavirju, **Klara Morel** in **Marija Šuligoj** na violini, **Mila Ivančič** na kontrabasu, **Jasmina Batišič** na flauti, **Natali Pangos** na violončelu ter trio violin sestre **Jana**, **Ema** in **Sofija Avšič**.

Iskrena zahvala gre profesorju **Pavlu Pahorju** za njegovo dolgoletno pomoč pri organizaciji in povezovanju z Glasbeno šolo Nova Gorica ter vsem profesorjem, ki so pripravili nastope.

Mojca Dolinšek,
Kulturno društvo Stanko Vuk
Foto: Sonja Cijan

Godalkanje na Krasu – drugič

Konec aprila so v Stari šoli v Temnici znova nastopili mladi violinistke in violinisti, njihov nastop pa je bil deloma znova povezan s tradicionalnim praznovanjem kulturnega praznika.

Ne glede na to, da je šlo za praznovanje z zamikom, je občinstvo lahko uživalo ob izjemno zanimivemu programu klasičnih avtorjev in avtorskih del skladatelja **Bojana Cvetrežnika**, enega od dveh mentorjev dvodnevne glasbene rezidence v naši vasi.

V manjši sestavi so mlade glasbenice vključno z Bojanom Cvetrežnikom in **Barjo Drnovšek** nastopili že lani (2025) februarja, letos pa se je skupina nastopajočih povečala na 13. Izobraževanje sicer poteka skozi celo leto, vsaj enkrat pa se zberejo tudi na večdnevni glasbeni delavnici, ki jo običajno sklenejo z zaključnim nastopom. Letos je bil ta pri nas na Krasu.

Pri tem kaže poudariti, da oba mentorja za slovensko glasbeno izobraževanje na področju godalnih instrumentov že več kot desetletje skrbita za popularizacijo vseh vrst violinske glasbe. Izkušnje za to sta nabirala in širila v različnih krajih Evrope, zadnja leta pa svoje znanje sistematično posredujejo novim generacijam.

Posamezne violinistke prve generacije njunega programa so študij nadaljevale v tujini, nekatere pa se lahko pohvalijo tudi z uspešnimi mednarodnimi

nastopi. Ob pouku Bojan in Barja mlade vabita tudi na svoje koncerte, s katerimi gostujeta na lokalnih sejmih slovenskih mest (Škofjeloški Historial, Tolminski sejem soške postrvi, Rokodelski sejem v Železnikih ...) in ulicah ljubljanskega mestnega jedra, kjer mladi iz različnih koncev Slovenije običajno vadijo. Vsako leto se udeležijo tudi rezidence v Velenju, letos pa so dodali še Temnico na Krasu.

Godalkanje v sodelovanju z ZRC SAZU organizira cikel neozvočenih koncertov Pr' Goslač', kamor vabijo tuje in domače mojstre. Mladi imajo tako priložnost za učenje, na koncu pa vodene improvizacije (jam session) z iskreno energijo vedno prevzamejo prav najstniki. Bojan in Barja z delavnicami gostujeta po različnih evropskih državah ter na slovenskih javnih glasbenih šolah.

Oto Luthar, Temnica
Foto: Nejc Menard

Urnik bibliobusa za jesen 2026

Pred poletjem nas je bibliobus goriške knjižnice Franceta Bevka obiskal v juniju. Sedaj pa je pred nami bralno poletje in s septembrom se vrne na svoja pota.

Dan obiska	Postajališče	Čas obiska
2. september 2026	Temnica	14.50–15.10
30. september 2026	Vojščica	15.20–15.50
4. november 2026	Kostanjevica na Krasu	16.00–16.50
	Sela na Krasu	17.10–17.40
	Opatje selo	17.50–18.40
	Orehovlje	19.00–19.30
21. september 2026	Mirenski grad	10.50–11.30
19. oktober 2026	Zavod Antonina Bilje	12.00–13.00
23. november 2026		

Društvo keramikov Bilje deli svoje znanje

Glina je naravna snov, ki je lahka za obdelavo, prijazna človeku in kot taka primerna za ustvarjanje ljudem vseh generacij.

Naše društvo bo letos praznovalo že 17. obletnico. Namenjeno je druženju, pridobivanju novega znanja, ustvarjanju in ohranjanju opekarske tradicije v Biljah in okolici. Sredi januarja smo se za uspešen zaključek starega in dober začetek novega leta zbrali na večerji v Vipavskem Križu. Pogovarjali smo se tudi o preteklem letu in delali načrte za nove projekte.

Naše znanje srčno delimo z drugimi

Člani društva svoje znanje, ki smo ga pridobili z izobraževanjem, sodelovanjem v raznih projektih in samostojnim delom radi delimo. Posebno smo veseli povabila na delavnice z našimi najmlajšimi.

Tako smo januarja obiskali Centralni vrtec v Novi Gorici, kjer smo z otroki iz skupine Čebele izdelovali palčke. Dejavnost je v prijetnem in spodbudnem vzdušju potekala v petih manjših skupinah. Otroci so z zanimanjem sledili navodilom in bili navdušeni nad delom z glino.

Podobno delavnico smo izvedli v Vrtcu Bilje, kjer smo s predšolskimi otroki in njihovimi starši izdelovali ptičke. Tudi tukaj so bili otroci navdušeni in z delom kar niso mogli nehati.

Vsak drugi ponedeljek v mesecu poteka na Podružnični šoli Bilje keramičarski krožek. Zanimanje zanj je veliko in ustvarili smo že kar nekaj zanimivih izdelkov.

Z glino pa se ukvarjajo tudi v Domu starejših občanov v Vrtojbi, kjer potekajo delavnice enkrat mesečno. Tudi v domu je zanimanje za delo z glino precejšnje. Izdelki, ki nastajajo na teh delavnicah, so preprostejši, vendar vseeno oblikovani z ljubeznijo in domišljijo. Včasih so pač prsti malo okorni.

Razstava v Knjižnici Bilje

Vabljeni, da si ogledate naše razstave v izloženem oknu Knjižnice Bilje, kjer se člani društva predstavljajo s svojimi izdelki. Trenutno si lahko ogledate razstavo keramičnega nakita članice **Katje Pregelj**. Knjižničarki **Jani Movia** se zahvaljujemo za prijaznost in dobro sodelovanje.

Nekaj članov društva je v maju sodelovali na tradicionalnem festivalu keramike Kerafest v Kanalu.

Člani društva imamo radi tradicijo in kulturno dediščino. Na letošnjih Opekarskih dnevih smo na ogled postavili razstavo z naslovom Varuhi pravljic. Razstava je res nekaj posebnega, saj so slovenske ljudske pravljice predstavljene v obliki totemov. Postavljena je ob potoku, nasproti trgovine v Biljah.

Vljudno vabljeni, da si razstavo, ki bo na ogled do konca oktobra ogledate.

Mira Fon

Foto: arhiv društva

Koncert ob 20-letnici Vokalne skupine Glas

V soboto, 23. maja 2026, je bila dvorana Doma krajanov Negovan Nemec v Biljah napolnjena do zadnjega kotička. Vokalna skupina Glas je s slavnostnim koncertom obeležila 20 let uspešnega delovanja ter obiskovalcem pripravila nepozaben večer, prežet s pesmijo, spomini in iskrenimi čustvi.

Pevke je na začetku prireditve pozdravil župan Občine Miren - Kostanjevica **Maurucij Humar**, ki se jim je zahvalil za njihov pomemben prispevek h kulturnemu življenju občine ter jim zaželel še veliko uspešnih let ustvarjanja.

Slavnostni govornik, evropski poslanec **Matjaž Nemec**, je v svojem nagovoru poudaril pomen skupnosti, povezanoosti in pripadnosti domačemu kraju.

Obiskovalci so se skozi bogato fotografsko predstavitev sprehodili po dvajsetletni zgodovini skupine. Številni posnetki in utrinki so obudili spomine na prehojeno pot, polno glasbe, prijateljstva in skupnih doživetij. Večer sta prijetno povezovala **Andrej Orel** in zborovodkinja **Ingrid Praznik**, ki je s toplimi in zanimivimi komentarji spremljala predstavitve zgodovine zbora.

Poseben pečat slovesnosti so dali tudi predstavniki kulturnih organizacij. **Sabina Volk Simčič** iz JSKD OI Nova Gorica

je članicam podelila Gallusove značke za dolgoletno pevsko udejstvovanje, **Janja Konestabo** iz ZPZP pa je izpostavila pomen celostne podobe in nastopa pevske skupine.

Na odru so se slavjenkam pridružili številni glasbeni prijatelji: Trio Harmonik, Vokalna skupina Vogrinke, Vokalna skupina Goldinar, Vokalna skupina Concordia, MPZ Slovenec Slavec Boršt Ricmanje, ŽPZ Društvo žena Miren, MPZ »Kras« Opatje selo in Trobilska zasedba Godbeniške šole Vogrsko. Vsak nastop je prispeval svoj delček k bogatemu mozaiku večera in ustvaril prijetno vzdušje, ki je navdušilo občinstvo.

Koncert so pevke skupine Glas zaočkrožile z izvedbo skladb Ambroža Čopija, ob zaključku pa so se jim na odru pridružili vsi nastopajoči in nekdanji člani skupine. Skupaj so zapeli pesem Dan ljubezni, ki je ganila občinstvo in simbolično povezala preteklost, sedanjost in prihodnost zbora.

Bil je večer, poln lepih spominov, hvalnosti in glasbe, ki že dve desetletji povezuje ljudi. Pesem je odmevala še dolgo po koncu uradnega programa, druženje pod šotorom ob golažu in polenti pa je še potrdilo, da Vokalna skupina Glas ni le pevski sestav, temveč velika družina, ki s svojim delovanjem bogati kulturni utrip kraja in širše skupnosti.

Besedilo in foto: Društvo Glas

Ko pomlad potrka na vrata naše Hiše

Pomlad je v naši Hiši vedno nekaj posebnega. Sončni žarki nas zvabijo na svež zrak, travniki zacvetijo, ptički pojejo malo glasneje, tudi naši dnevi postanejo še bolj živahni, pisani in nasmejani.

Zdi se, da se z naravo prebudi tudi dobra volja. In če smo čisto iskreni, verjetno smo zimo letos dokončno pregnali kar sami s pomočjo pustnih mask, krofov in odlične družbe Radia Robin, ki nas je za pusta prijetno presenetil s sladkim obiskom.

Obisk iz šole, gregorjevo in materinski dan

Redno nas obiskujejo tudi učenci OŠ Miren z učiteljico **Marijo Božič**. Vsak drugi petek v našo Hišo prinesejo mladostno energijo, smeh in veselje. Z našimi uporabniki igrajo namizne igre, ustvarjajo, klepetajo in poskrbijo, da prostor zaživi v prav posebnem ritmu. Lepo je gledati, ko se povežejo različne generacije.

Za gregorjevo smo zavihali rokave in skupaj ustvarjali ladvice iz naravnih materialov. Na majhne zastavice iz bambusovih listov smo zapisali besede, ki našim uporabnikom pomenijo največ: mir, zdravje, sreča, veselje, ljubezen ... Nato smo ladvice spustili po reki Vipavi in opazovali, kako naše želje plujejo novim dogodivščinam naproti.

Materinski dan smo obeležili v prav posebnem vzdušju. Obiskal nas je pevski zbor Društva žena Miren – Oreholje, ki nam je s čudovitimi pesmimi popešal dan in ogrel srca. Po nastopu smo še poklepetali, se nasmejali in uživali v prijetnem druženju.

Ustvarjamo vsak dan nekaj novega

Ko se je bližala velika noč, so nas obiskali otroci iz Vrtca Miren. Z našimi uporabniki smo ustvarjali velikonočne zajčke iz lesenih sladolednih palčk. Otroški smeh, ustvarjalnost in pesem so napolnili prostor s toplino in veseljem. Pri ustvarjanju so bili nekateri naši uporabniki in tudi otroci tako zavzeti, da bi skoraj odprli pravo velikonočno delavnico.

Mesec april smo začeli zelo ustvarjalno. S pomočjo Društva Muca CUPatarica – Centra uporabnih predmetov, si je vsak uporabnik izdelal in okrasil svoj predpasnik. Barve so kar letele po blagu, nastajali so unikatni vzorci. Na koncu pa je vsak svoj »umetniški izdelek« še podpisal. Kot pravi slikarji. Nekateri predpasniki bi si zaslužili kar modno revijo.

Petje in ples nas poživita

S pesmijo nas je razveselila tudi nekdanja sodelavka Centra za pomoč na domu – **Erika Ušaj**. S svojim čudovitim glasom nas je popeljala v svet operne glasbe in poskrbela za pravo glasbeno doživetje.

Konec aprila nas je obiskalo Folklorno društvo Na placi iz Šempetra. Zaplesali so za nas in z nami, zapeli nekaj pesmi, pri katerih smo z veseljem pomagali tudi sami. Za pravo piko na i pa sta poskrbela dva hudomušna skeča: eden o odnosu med možem in ženo, drugi pa o starosti. Smeha ni manjkalo.

Vsakodnevni prijetni klepeti

Seveda pa med vsemi temi dogodki pri nas nikoli ne zmanjka časa za male vsakodnevne radosti. Skupaj pečemo palačinke, pletemo venčke iz travniških marjetic, praznujemo rojstne dneve, barvamo, igramo karte, klepetamo in se predvsem radi družimo. Prav ti preprosti trenutki največkrat prinesejo obilo smeha in ustvarijo najlepše spomine.

Naša Hiša je prostor smeha, toplih pogovorov, prijetnega druženja in drobnih trenutkov, ki polepšajo dan. Pri nas nastajajo nova prijateljstva, lepi spomini in občutek pripadnosti, ki ga je najlepše deliti z drugimi. Če si želite družbe, aktivnosti ali preprosto prijetno preživeti dan, vas z veseljem povabimo, da se nam pridružite.

Odperti smo vsak delavnik, od ponedeljka do petka, med 7.00 in 16.00.

Telefon: 051 660 818
E-pošta: hisa.miren@dung.si

Martina Kolenc
Foto: arhiv Hiše

Bodimo zgledni gostje

Pričelo se je obdobje poletnega dopustovanja. Čas, ko se množično odpravljamo na morje, nekateri v hribe, drugi v velemesta ali na druge destinacije. Pravzaprav je celo leto čas potovanja in obiska raznih turističnih destinacij, a prav poletje je tisto, ko si za oddih daleč od doma vzamemo največ časa. In ravno sedaj je čas, da spregovorimo o našem obnašanju v namestitvenem prostoru, pa naj gre za hotel, apartma, zasebno stanovanje ...

Nekoč sem se pogovarjala z gospodom, lastnikom apartmaja na enem izmed dalmatinskih otokov. »Ne morete si misliti, kaj me je pričakalo, ko so gostje odšli. Z blatom zamazane stene. Spalnica polna peska, postelja polna zemlje in borovih iglic, da o kuhinji ne govorim. Seveda ne pričakujem, da bodo gostje apartma očistili do potankosti, ko odidejo. A na lastnino drugih je treba vseeno malo popaziti. Kako se pa doma obnašajo? So mislili, da ker so plačali najemnino za štirinajst dni, z apartmajem lahko počnejo prav kar se jim zahoče? Veste koliko časa sva z ženo potrebovala, da sva vse spravila v normalo, primerno za naslednje goste? Naslednje goste mora nastanitev pričakati v brezhibnem stanju, sicer se ne bodo več vrnili ali pa te ne bodo nikomur priporočili. Zelo hitro se znajdeš na tako imenovani črni listi.«

Gospod se mi je zasmilil. In verjetno ne edini s tako slabo izkušnjo.

Naš odnos do nastanitve mora biti spoštljiv

Vsi vemo, da danes opremiti sobo ali stanovanje s finančnega vidika ni mačji kašelj. Prav tako tudi ponudnikom turističnih namestitev ni enostavno. Nekatereim je oddaja sobe ali apartmaja edini dohodek, veliko je upokoјencev, ki oddajajo sobe ali del stanovanja v hiši preuredijo v apartma, da si z oddajo le-tega pomagajo preživeti ob pokojnini, ki jo prejemajo. Torej, želim povedati, da kamor koli po svetu se odpravimo, v daljne dežele, do sosednje Hrvaške ali pa ostanemo v domači Sloveniji, kjer koli prespimo, dan, dva ali več dni, naš odnos do nastanitve mora biti spoštljiv. Ne glede na to, ali smo v hotelski sobi ali v privatnem apartmaju, studiu, na lastnino drugih moramo paziti tako, kot bi bila naša.

Povprašajmo po posebnostih v prostoru

Ko pridemo na neko destinacijo, nas najverjetneje nekdo pričaka. Naj bo to receptor v hotelu, najemodajalec ali posrednik s prijaznim sporočilom. S spoštljivim odnosom do te osebe bomo najverjetneje enakega odnosa deležni tudi sami. Povprašajmo, če so v prostoru,

kjer bomo bivali, kakšne specifične, če je kaj, na kar moramo biti še posebno pozorni, in se tega tudi držimo. In potem se prepustimo našemu dopustu in si naredimo kar se le da prijetne dni. Če se nam med bivanjem v nastanitvi pripeti kaj nepričakovane (težave z elektriko, vodo, določen aparat preneha delovati), o tem obvestimo kontaktno osebo oz. lastnika, mu prijazno poročajmo o neizgodi in počakajmo, da najde rešitev. Ne bomo nečakani, ne zahtevajmo. Nihče nima čarobne paličice. Vse se bo rešilo, s slabo voljo si bomo le uničili dan. In kot smo že tolikokrat napisali »Lepa beseda lepo mesto najde.«

Za sabo pospravimo osnovne stvari

Ko se naše dopustovanje zaključi, je razumljivo, da bodo tako v hotelu kot v privatni nastanitvi poskrbeli, da bo prostor, ki smo ga zapustili, pospravljen in očiščen pričakal naslednje goste. A to vseeno ne pomeni, da za sabo pustimo razdejanje. Od nas se ne pričakuje, da se zadnji dan prelevimo v čistilni servis. A najmanj, kar lahko naredimo, je, da v apartmaju ali najetem stanovanju za sabo pomijemo in pospravimo posodo, pobrišemo mizo in pult, damo na kup umazane brisače in kuhinjske krpe,

pometemo in odnesemo smeti. Po takih dejanjih si nas bodo po svetu zapomnili kot narod, ki vreden, da jih ponovno obišče.

Ali veste, da je Turistična zveza Slovenije predstavila turistični bonton?

Junija 2021 je Turistična zveza Slovenije predstavila bonton dopustniškega obnašanja, ki obravnava ustrezno odlaganje odpadkov v smeti, pospravljanje za svojimi psi, uporabo javnih toaletnih prostorov, primerno obnašanje v hribih in na plaži, parkiranje na namenskih površinah in prav tako spoštovanje zasebne lastnine. Ta bonton je pisan za dopustovanje v turističnih krajih v Sloveniji. A kot pravijo, da ko prideš na neko destinacijo, je kot bi stopili k nekemu v dnevno sobo. In to drži za vse države, ne le za našo Slovenijo. Torej, bodimo zgledni gostje.

Katarina Spacal
Foto: Adobe Firefly

Obisk Dina Pivka

Predšolski otroci vseh naših vrtcev smo se odpravili na izlet v Dina Pivko – center o velikih zvereh.

Po prihodu v Pivko smo se najprej okrepčali s slastno malico, ki so nam jo pripravili v šolski kuhinji. Že na vhodu v center sta nas pričakala medved in volk. Sprejeli sta nas prijazni zaposleni, ki sta nas popeljali skozi čarobni gozd, kjer smo z vsemi našimi čuti spoznali velike zveri, ki živijo v naših gozdovih. Ugotavljali smo, čigave so stopinje in kako zveri prepoznamo tudi po njihovih kakah. Izvedeli smo, s čim se zveri hranijo in kdo so njihovi sovražniki. Vodički sta nam razložili, kako se moramo v gozdu obnašati, da nismo ogroženi mi, in kako moramo upoštevati okolje.

Ogledali smo si risanko o risih in film o obnašanju medveda, risa in volka. Preizkusili smo se tudi v telovadbi. Izlet je bil za vse nas čudovito doživetje, saj smo na izviran način spoznali veliko novih

zanimivosti o zvereh, ki živijo tako blizu nas.

*Metka Istenič
Foto: arhiv vrtca*

Podnebni tek v Vrtcu Kostanjevica

Podnebne spremembe predstavlja enega največjih izzivov sodobnega časa, zato je izjemno pomembno, da se o njih ter o načinih, kako lahko vsak posameznik prispeva k njihovemu blaženju, seznanjajo že najmlajši. Prav z majhnimi koraki lahko skupaj ustvarimo pomembne spremembe in prispevamo k ohranjanju našega planeta.

V Vrtcu Kostanjevica na Krasu smo v tednu, ko obeležujemo tudi svetovni dan Zemlje, pripravili poseben dogodek – Podnebni tek. Aktivnost je del širšega delovanja v okviru programa Ekošola, v katerega je vključena tudi Osnovna šola Miren.

Otroci so se na dogodek pripravljali skozi različne dejavnosti, prilagojene njihovi starosti. Na njim razumljiv način so spoznavali planet Zemlja ter razmišljali o tem, katera dejanja ga razveseljujejo in katera mu škodujejo. Svoja spoznanja so izrazili tudi skozi likovno ustvarjanje – nastali so plakati, ki danes krasijo skupne prostore vrtca.

Na dan dogodka smo se skupaj odpravili na vaško igrišče, kjer je potekal Podnebni tek. Otroci iz vseh oddelkov so si predajali štafeto palico, ki je simbolizirala pridobljeno znanje, skupna prizadevanja in željo po lepši, bolj trajnostni prihodnosti za vse.

Z izvedbo takšnih dejavnosti želimo otroke že v zgodnjem obdobju spodbuditi k odgovornemu odnosu do okolja ter hkrati ozaveščati širšo skupnost o pomenu varovanja narave.

*Nikita Spačal
Foto: arhiv vrtca*

Ko se svet znova obarva zeleno

Spomladansko enakonočje označuje uradni začetek pomladi, ko se dnevi začnejo daljšati, sončni žarki pa postajajo toplejši.

V vrtcu Bilje smo skupina Slončki poskrbeli za skupno praznovanje prvega pomladnega dne. Celoten vrtec smo zbrali v večnamenskem prostoru, se pogovorili o spremembah v okolju na vpliv toplejšega vremena. Reševali smo tudi uganke o pomladi, znanilcih in travniških živalih. Na dvorišču smo priredili lov na zaklad (cvetje iz lepenke), ki smo ga po barvali in si izdelali ogrlico.

Ta dan smo izvajale različne dejavnosti. Spoznavali smo seme, ga posadili in zanj skrbeli, ga zalivali in opazovali spremembe. Uredili smo tudi zunanja korita in v okolici peskovnika odstranili travo in plevel. Sprehodi do reke Vipave in po Biljenskih gričih so nam ponujali veliko možnosti opazovanja prebujanja narave. Z našimi izdelki smo pričarali pomladne barve in popestrili naš vrtec.

*Adrijana Kodre in Iduna Bernardis
Vrtec Bilje
Foto: arhiv vrtca*

Z igro do prvih turističnih korakov

V naši skupini smo v okviru projekta raziskovali vodo kot pomemben del naravnega okolja in turizma v domačem kraju. Dejavnosti smo začeli s pogovorom o vodi ter opazovanjem njenih osnovnih lastnosti.

Otroci so ugotavljali, kje vse vodo najdemo (v potokih, rekah, lužah, jezerih in morju) ter spoznavali, da je voda brez barve, vonja in da je nepogrešljiva za življenje ljudi, živali in rastlin.

Raziskovanje vode v naravi

Svoja spoznanja smo nadgrajevali z raziskovanjem v naravi. Odpravili smo se na več sprehodov v bližnjo okolico, kjer smo opazovali potok ter reko Vipavo v Biljah in Mirnu z jezom. Posebno doživetje je bil sprehod v dežju, kjer so otroci neposredno izkusili, da brez dežnika postanemo mokri ter da je deževnica mrzla.

Po dežju smo opazovali tudi spremembe v naravi – narasel in moten potok, ki je zaradi peska in blata spremenil barvo ter ponekod poplavljal travnik. Ob obisku jezusa so otroci prisluhnili šumenju vode ter opazovali njeno moč.

Veliko časa smo namenili tudi dejavnostim ob potoku v bližini vrtca. Otroci so opazovali rastline in živali v vodi ter okolico potoka, nato pa svoja opažanja upodabljali v likovnih izdelkih.

Raziskovalni duh v igralnici in na dvorišču

Dejavnosti smo obogatili z gibalnimi igrami, igro s padalom ter petjem in plesom ob pesmih o vodi. V okviru umetnosti smo spoznali likovno tehniko slikanja

na mokro podlago, kjer so otroci z vodo in barvami ustvarjali motive potoka in njegove okolice. Vsakodnevno smo prisluhnili tudi pravljicam na temo vode ter se učili pesmi, pri čemer smo si pomagali s slikopisom.

Raziskovalni duh smo spodbujali tudi z različnimi poskusi. Otroci so napovedovali, kateri predmeti bodo v vodi plaval in kateri potonili, nato pa svoje napovedi preverjali z eksperimentiranjem. Preizkušali smo mešanje različnih tekočin z vodo ter ugotavljali, katere se z njo povežejo in katere ostanejo na površini.

Obiskali smo vodnjake v kraju ter spoznavali njihovo vlogo pri oskrbi z vodo nekoč. Ob reki Vipavi smo si ogledali mlin in izvedeli, da so ga ljudje uporabljali za mletje žita. Izkušnjo smo nadgradili v vrtcu, kjer smo izdelovali mline iz papirnatih lončkov ter s kuharico spekli kruh. Svoje delo smo sproti beležili, zapise in izdelke pa razstavili na vratih igralnice, kjer so si jih lahko ogledali tudi starši.

Projekt smo zaključili s čistilno akcijo ob potoku. Otroci so z rokavicami pobirali odpadke ter tako aktivno prispevali k čistejšemu okolju. Ob tem so razvijali občutek odgovornosti do narave in spoznavali pomen ohranjanja čistih vodnih virov tudi z vidika turizma.

Mojca Šinigoj
Foto: arhiv Vrtca Bilje

Zlata zgodba iz panja: kraška »čebel'ca« navdušila na sejmu FIT&WELL

Ko se združita radovednost mladih glav in pridno delo malih krilatih bitij, nastane prav posebna zgodba – zgodba, ki diši po medu, znanju in sodelovanju. Prav takšno smo letos stkali na Podružnici Kostanjevica na Krasu, kjer nas je raziskovanje sveta čebel popeljalo vse do zlatega priznanja.

Letošnji sejem FIT&WELL (Alteredmed) v Celju je potekal v znamenju pomembnih jubilejev – Ekošola praznuje 30 let delovanja, sejem Alteredmed pa že 20 let spodbuja zdrav način življenja.

Pod mentorstvom učiteljic **Klarise Terčon** in **Lucije Colja** so se četrtošolci Podružnice Kostanjevica na Krasu z velikim navdušenjem podali v raziskovanje čudovitega sveta čebel. Z radovednostjo, z ustvarjalnostjo in s pridnimi rokami so korak za korakom tkali svojo medeno zgodbo. Pri tem pa niso bili sami – na pomoč so jim priskočili tudi ostali učenci šole, ki so z idejami, ustvarjanjem in dobro voljo soustvarili skupni uspeh.

Zlato priznanje na sejmu v Celju

Zgodba je zaživela tudi na celjskem sejmu FIT&WELL, kjer so stojnico z naslovom »Čebel'ca ve, kaj je zdravo« z navdušenjem in s ponosom predstavljali učenci **Gabriel Farsure**, **Julija Cotič**, **Oskar Klemenčič**, **Noemi Pirec**, **Ana Spačal** in **Maj Humar**.

Obiskovalce so popeljali v slasten svet čebeljih zakladov, kjer med ni le poslastica, temveč prava kapljica zdravja. Ob pokušini medenih dobrot so se marsikomu zasvetile oči, hkrati pa so učenci obiskovalce spodbudili k razmisleku, kako dragocene so čebele za naš vsakdan. Poudarili so, da čebel'ca res ve, kaj je

zdravo, saj takrat, ko čebele brenčijo, narava in ljudje živijo. Povabili so obiskovalce, naj tudi sami postanejo njihovi varuhi – naj zasadijo medovito rastlino, prijazno poskrbijo za naravo in s svojimi dejanji pomagajo, da bo čebelje brenčanje še dolgo odmevalo okoli nas.

Iskreno se zahvaljujemo čebelarju **Grozdanu Trobcu** iz Štanjela za strokovno pomoč in deljenje dragocenega znanja o čebelah ter pomočnici kuharice gospe **Saneli Smajič** za pomoč pri pripravi in peki medenjakov.

Lucija Colja in Klarisa Terčon
Foto: arhiv šole

Srčne lizike na cilju

Pot v Ljubljano na Pediatrično kliniko tokrat ni bila tako tiha in zamišljena, temveč polna srčnosti in pričakovanj. Zbrane lizike naših učenk in učencev matične šole, obeh podružnic in otrok vseh enot vrtca smo predali osebju hemato-onkološke ambulante Pediatrične klinike. Veselje in hvaležnost medicinskih sester ob prevzemu lizik sta bili odraz dobrotelčnosti in čuječnosti naših otrok. Naj majhen poklon pričara nasmeh na obrazih malih bojevnikov 3. nadstropja.

Helena Pikula

Foto: arhiv šole

Ustvarjanje, ki povezuje

V tem šolskem letu smo se dvakrat pridružili vseslovenskemu projektu Osrčimo Slovenijo, ki ga je zasnovala Karla Klander. Projekt spodbuja srčnost, povezovanje in zavestno ustvarjanje pozitivnega okolja – vrednote, ki jih želimo živeti tudi v našem šolskem prostoru.

Prvič smo ustvarjali pod geslom »Osrčimo Slovenijo, osrčimo našo šolo«, drugič pa tik pred valentinovim, ko smo fraktalne risbe prepletli z makramejem, na zadnjo stran napisali misli o prijateljstvu in z njimi okrasili šolo. Fraktalne risbe s svojimi ponavljajočimi se vzorci, ki jih najdemo tudi v naravi, delujejo pomirjujoče in spodbujajo zbranost. Ko jih rišemo s posebno namero – s hvaležnostjo, s prijaznostjo in z občutkom povezanosti – ustvarjanje postane več kot likovna dejavnost.

Pri tem smo se dotaknili tudi pomena srčne koherence – stanja, ko se um umiri, dihanje poglobi in se počutimo notranje usklajeni. Takrat lažje sodelujemo,

smo bolj odprti drug do drugega in ustvarjamo v prijetnem vzdušju. Ideja, da lahko skupina ljudi z usmerjeno pozitivno namero vpliva na širše okolje, je znana tudi kot Maharishijev učinek. Ne glede na razlage smo lahko sami izkusili, da skupno ustvarjanje v miru in spoštovanju prinese več toplote in povezanosti med nami.

Naši hodniki so tako zaživi v barvah, prepletenih vzorcih in simboliki niti, ki nas povezujejo. Verjamemo, da šola ni le prostor znanja, temveč tudi prostor odnosov. S takšnimi projekti soustvarjamo okolje, v katerem se dobro počutimo in rastemo skupaj.

Monika Mozetič Rolih

Foto: arhiv šole

Kosovelov Kras – literarna ekskurzija

Maja so se učenci 9. razreda udeležili literarne ekskurzije, na kateri so spoznavali življenje in delo pesnika Srečka Kosovega ter zgodovino slovenskega jezika in naravne značilnosti Krasa.

Najprej smo obiskali Kosovelovo spominsko sobo v Sežani, kjer so učenci spoznali pomembne dogodke iz pesnikovega življenja, njegovo ustvarjanje ter pomen njegove poezije za slovensko književnost. Ogledali so si razstavljene fotografije, osebne predmete in prebrali nekaj njegovih najbolj znanih pesmi.

Pot smo nadaljevali v Štanjel, kjer so obiskali Muzej slovenskega jezika. Učenci so lahko preizkusili pisanje z gosjim peresom in s pisalnim strojem, se pogovarjali s Trubarjem (s pomočjo umetne inteligence) in preizkusili nekaj drugih komunikacijskih »ostankov« iz nedavne zgodovine, kot na primer

telefonsko govornico, stacionarne telefone in trafike kot pomemben del pridobivanja najbolj svežih novic takratnega časa.

Nato so si ogledali še razstavo Narava in človek na Krasu, ki prikazuje značilnosti kraške pokrajine, življenje ljudi na Krasu ter povezanost človeka z naravo skozi zgodovino. Učenci so lahko z igrali na naravne inštrumente, izdelane iz kamna, preizkusili hitrost burje v komori in vonjali značilne kraške rastline, kot na primer žajbelj, brin in smilj.

Teja Volk
Foto: arhiv šole

Umetnostna grafika

Tehnični dan z naslovom Grafika – visoki tisk je bil namenjen praktičnemu spoznavanju večbarvne grafične tehnike linoreza. Učenci so pod vodstvom učiteljice likovne umetnosti **Andreje Pegan Pahor** v petih šolskih urah izdelali svoj večbarvni grafični odtis.

Sedmošolci so navdih za motive iskali v grafikah umetnika Lojzeta Spacala, predvsem v upodobitvah kraške arhitekture. Skice so pripravili že pri uri likovne umetnosti, zato so lahko na tehničnem dnevu takoj začeli z delom.

Motiv so najprej prezrcalili in ga prenesli na matrico, nato pa je sledilo natančno izrezovanje posameznih delov za tiskanje. Pri delu so uporabljali redukcijsko tehniko, kar pomeni tiskanje z iste plošče, pri katerem so najprej odtisnili svetlejše barve, nato pa matrico postopoma dodatno izrezovali za temnejše nanose.

Takšen način dela od učencev zahteva precej natančnosti, potrpežljivosti in načrtovanja, saj morajo vnaprej razmisliti o poteku dela in zaporedju nanašanja barv. Ob zaključku so učenci svoje

grafike še signirali in tako dokončali svoje izdelke.

Besedilo in foto: Andreja Pegan Pahor, učiteljica likovne umetnosti

4. Oljcarski praznik z blagoslovom oljk nad Lokvico povezal oljkarje, kulturo in tradicijo

11. aprila 2026 so se med oljčniki nad Lokvico že četrtič zbrali oljkarji, domačini in ljubitelji oljk, na tradicionalnem Oljcarskem prazniku z blagoslovom oljk, ki ga organizira Turistično-oljcarsko društvo 1. SVIT Kras.

Zbrane je najprej pozdravil predsednik društva **Davorin Marušič**, ki je izpostavil pomen ohranjanja oljcarskega izročila in povezovanja med generacijami. Župan Občine Miren - Kostanjevica **Mauricij Humar** je poudaril pomen lokalnega povezovanja ter podporo občine razvoju oljkarstva in turistične prepoznavnosti območja. Povezovalca **Radovan** in **Ivana Silič** sta posebej omenila, da oljka na tem prostoru ni zgolj kulturna rastlina, temveč simbol vztrajnosti, miru in povezanosti ljudi z domačo kraško zemljo.

Poseben pečat prireditvi je tudi letos dodalo predavanje zgodovinarja **dr. Renata Podbersiča** z naslovom Torklje na Goriškem skozi čas, v katerem je predstavil bogato zgodovino oljkarstva in predelave oljk na Goriškem ter pomen oljke skozi različna zgodovinska obdobja.

Eden osrednjih trenutkov dogodka je bil blagoslov oljčnikov in oljčnih vejic, ki ga je opravil župnik **Robert Ušaj**. Obred, ki izhaja iz tradicije cvetne nedelje oziroma »vljčnce«, ostaja pomembno dejanje iz hvaležnosti za darove narave ter prošnje za dobro letino.

Uspehi domačih oljkarjev

Organizatorji so izpostavili tudi uspehe lokalnih oljkarjev, ki z vrhunskimi oljčnimi olji redno posegajo po najvišjih priznanjih na domačih in mednarodnih tekmovanjih. Na Festivalu Zlata oljčna

vejica 2026 v Izoli sta zlato priznanje prejela Kmetija Pahor Dean in Oljkarstvo Robert Okretič. Na mednarodnem tekmovanju Nočnjak 2026 v Dubrovniku so zlato medaljo osvojili **Stojan Marušič**, **Vinko Jarc** in **Radovan Silič**, uspešni pa so bili tudi na tekmovanju Oljka 2026 v Šempasu, kjer so zlato medaljo prejeli **Robert Okretič**, **Dean Pahor**, **Vinko Jarc** in **Radovan Silič**.

Kulturni program so obogatili mlada pevka **Lara Marušič**, trobentač **Filip Silič** ter Mešani mladinski pevski zbor Šempeter - Vrtojba pod vodstvom zborovodje **Mojce Maver Podbersič**. Svoj folklorni prispevek pa so pridale tudi članice Društva žensk Žbrinca iz Opatjega sela v tradicionalni oblačilni opravi.

Dogodek se je zaključil ob domačih dobrotah in pokušini nagrajenih oljčnih olj ločarskih oljkarjev, ki so obiskovalcem ponovno dokazali, da na kraških tleh nastajajo vrhunska oljčna olja z izrazitim značajem in vrhunsko kakovostjo.

Andreja Breceelj Silič
Foto: Radovan Silič

Ciljanje pirhov – veliko več kot le tradicija

Na veliko noč smo se ponovno zbrali na kampotu v Mirnu, da srečamo prijatelje, znance, sorodnike, sošolce iz osnovnošolskih dni. Glavni cilj je bilo tradicionalno ciljanje pirhov, že 46. po vrsti, ki je letos privabilo rekordno število tekmovalcev, kar 215.

Kot običajno so prve mete kovancev izvedli župan občine Miren – Kostanjevica **Mauricij Humar**, predsednik KS Miren **Tomaž Batistič** in predsednik KS Orehovlje **Bogomir Nemec**. Vsi trije so zvesti podporniki in ljubitelji tega starega običaja.

Resno tekmovanje se je začelo z najmlajšimi. Sodelovalo je 63 otrok, ki so pirhe ciljali s krajše razdalje. Med njimi je z dvema zadetkoma že v prvem krogu slavil **Matia Šturm**. Za ostale nagrade so se potegovali še trije tekmovalci, ki so v prvem krogu zadeli po enkrat. Ker zadetkov dolgo ni bilo, so sodniki postavili dve jajci skupaj. Drugo mesto je tako zasedla **Marisa Leban**, tretje pa **Bine Petrič Halužan**. Tolažilna nagrada je šla v roke **Hane Ožbot**, pravnikinji »očeta« organiziranega tekmovanja v ciljanju pirhov pri Štantu Jožka Saksida.

V ženski kategoriji se je zgodba skoraj ponovila. Med 55 tekmovalkami so v prvem krogu zadele štiri, ki so se nato pomerile za nagrade. Ko so sodniki ob zid postavili po dve jajci skupaj, je **Lidija Testen** pokazala izjemno natančnost in zadela kar dvakrat ter postala zmagovalka. Drugo mesto je osvojila **Monika Brisko**, njena teta **Vanja Petejan** pa tretje.

Najštevilčnejša je bila moška konkurenca. Kljub daljši razdalji startne črte (9 čevljev št. 43) so bili strelsko precej dobro razporejeni. Od 97-ih sta dva zadela po dvakrat že v prvem krogu in se potegovala za glavno nagrado. Izkušeni tekmovalec **Radovan Štanta** je

znova dokazal svojo suverenost ter z zadetkom tudi v drugem krogu že četrtič stopil na najvišjo stopničko (trikrat pa je bil drugi). Pokalov pri njihovi hiši res ne manjka. Njegov tekmelec **Damjan Dodič**, sicer novinec v ciljanju pirhov, je v drugem krogu ostal brez zadetka in osvojil drugo mesto. Med dvanajstimi tekmovalci z enim zadetkom v prvem krogu je bil v nadaljevanju uspešen le **Ivan Lavrenčič**, ki je tako zasedel tretje mesto.

Vsem tekmovalcev čestitamo za pogum in sodelovanje, zmagovalcem pa za mirno roko in natančen strel. Posebna zahvala gre vsem sponzorjem in donatorjem. Brez njihove podpore in bogatih nagrad tekmovanje ne bi bilo tako privlačno. Hvala tudi vsem podpornikom, ki kakorkoli prispevate k izvedbi dogodka.

Ponovno smo se razveselili muzikan-tov iz Brkinov, ki so poskrbeli za veselo vzdušje in se tudi sami udeležili tekmo-vanja.

Lahko rečemo, da ima velikonočna nedelja v Mirnu poseben čar, ki trdno temelji na tradiciji naših nonotov. Običaj ciljanja pirhov se uspešno prenaša na mlajše rodove, tako med organizatorji kot tekmovalci. Za ohranitev tega dragocenega običaja, ki je vpisan v register žive kulturne dediščine Slovenije, se nam res ni treba bati.

Pirhe bomo ponovno ciljali na veliko noč, 28. marca 2027.

Besedilo in foto: Sonja Cijan

DU Miren na izletu po Zasavju

Za prvega od treh letošnjih enodnevnih izletov smo izbrali Zasavje, in sicer ogled izvoznega rova rudnika Sitarjevec pri Litiji, ogled gradu Bogenšperk in, če bo čas, še postanek v geometrijskem središču Slovenije (GEOSS) v Slivni nad Litijo.

V pričakovanju zastojev na naših avtocestah smo našo pot začeli že ob 7. uri zjutraj. Smo pa imeli nekaj sreče, saj zastoji v naši smeri proti Ljubljani niso bili prehudi, so pa bili v nasprotni smeri proti morju.

Cerkev svetega Martina v Šmartnem pri Litiji

Na poti do rudnika smo si ogledali zunanost cerkve sv. Martina v Šmartnem pri Litiji. Prvotno cerkev iz 16. stoletja so zaradi dotrajanosti leta 1899 porušili in na njenem mestu zgradili večjo leta 1902. Cerkev ima dva 60-metrski zvonika, zgrajena pa je iz opek. Gradnjo je vodil župnik Lavrenčič, po rodu iz Vipave. Pri gradnji so sodelovali tudi zidarji iz Renč, saj so bili poznani kot vrhunski strokovnjaki za zahtevna zidarska dela. Po sv. Martinu je Šmartno tudi dobilo svoje ime. Tako kot v Mirnu sta tudi v Šmartnem delovali usnjarska in čevljar-ska tradicija, ki sta v preteklosti pripeljali do sodelovanja z mirenskim čevljarji.

Izvozni rov rudnika Sitarjevec

Pred rudnikom Sitarjevec smo se zaradi velikosti razdelili v dve skupini in se v 15-minutnem razmaku odpravili v podzemlje. Sledovi rudarstva so v teh krajih znani že kakih 4000 let, prvi pisni viri o rudarjenju pa so iz 16. stoletja. Rudnik Sitarjevec je poznan po pestrem naboru mineralov, v njem pa so kopali predvsem svinec, cink in nekaj časa tudi živo srebro. V rudniku je prisotnih čez 60 vrst mineralov kovin in nekovin. Rudnik obsega približno 40 km rovo, izvozni rov, ki smo si ga mi ogledali, pa je zaradi različnih mineralov zelo barvit. Nekovini okoli in barit so uporabljali za izdelavo barvnih pigmentov.

Grad Bogenšperk

Grad Bogenšperk je izjemno lep renesančni grad iz 16. stoletja. Znan je predvsem po svojem lastniku – polihistorju Janezu Vajkardu Valvazorju. Valvazor je v njem napisal svoje najbolj poznano delo – Slavo vojvodine Kranjske. Bil je prvi, ki je kartiral zemljevid kranjskih dežel. Ogledali smo si rekonstruirano tiskarno z izdelovalnico bakrorezov,

potrebnih za tisk knjige. Zaradi ogromnih stroškov za pripravo knjige je moral Valvazor grad prodati.

Med drugo svetovno vojno so zadnji lastniki grad zapustili, tudi vsa oprema je bila ob selitvi uničena. Po vojni je grad propadal, po obnovi pa je preurejen v objekt nacionalnega pomena. V njem pa sta muzej ter poročna dvorana.

GEOSS – geometrijsko središče Slovenije

Po kosilu smo se zapeljali še do GEOSSA, kjer nas je osrednja slovenska

točka navdala kar s ponosom. V njeno čast smo spontano zapeli Zdravljico, katere besedilo je vklesano v kamniti steber GEOSS. Poleg je steber, sestavljen iz 36 kamnin slovenskih pokrajin, ter replika knežjega kamna.

Domov grede smo bili opozorjeni še na jedrski reaktor v Podgorici pri Ljubljani, ki smo ga videli iz avtobusa. Doma sta nas je pričakala toča in dež. Udeleženci smo vsi uživali ob spoznavanju za marsikoga še neznanega dela Slovenije.

Besedilo in foto: Jožko Faganeli

Materinski dan Kostanjevica na Krasu 2026

Konec marca se je v Kulturnem domu v Kostanjevici na Krasu odvijala tradicionalna proslava ob materinskem dnevu.

Oder sta s svojim navihanim dialogom otvorili vaščanki **Teja Trampuž** in **Ana Spačal**. Sledil je nastop otrok 1.–5. razreda OŠ Kostanjevica na Krasu z recitacijami, s petjem in s plesi pod vodstvom učiteljic **Romine Spačal** in **Sare Vodopivec**.

Program so že tradicionalno s plesno točko popestrile mažoretke iz Prvačine, posebej pa je solo točko odplesala še **Teja Trampuž**.

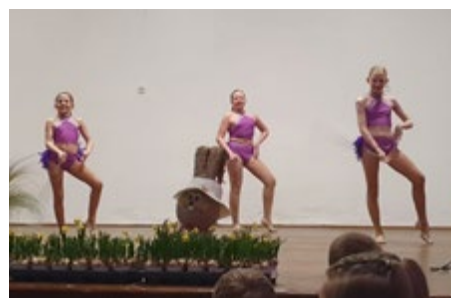
Program je vodila in s svojimi besedili ponovno navdušila **Maja Gatej**, večer pa je s svojim angelskim glasom sklenila **Tiana Gatej** s pesmijo You raise me up.

Kaj bi pisali, raje prilagamo foto spomin.

Vsem nastopajočim in udeležencem se zahvaljujemo za udeležbo in upamo, da se vidimo spet naslednje leto!

Lara Umek

Foto: Martina Frančeškin

Izlet po Soški dolini

Aprila 2026 smo se v Društvu upokojencev Bilje odločili, da gremo na izlet po Soški dolini. Najprej smo se ustavili v Anhovem, kjer smo si ogledali Alpacem. Ta je vodilni slovenski proizvajalec gradbenega materiala. S proizvodnjo visoko kakovostnega cementa in betona ter vrsto drugih gradbenih izdelkov zagotavljajo rešitve tudi za najzahtevnejše gradnje.

Nato smo se odpeljali do Tolmina in si ogledali ribogojnico Faroniko. Tam skrbijo za kakovostno vzrejo rib šarenk

in ostalih avtohtonih ribjih vrst. V tolminskem muzeju pa smo si ogledali bogat izbor iz kulturne dediščine gornjega Posočja.

Po zelo dobrem kosilu smo se ustavili še v sirarni Kramar v Zatolminu, kjer smo lahko kupili domače mlečne izdelke. Izlet smo zaključili z dobro voljo in sklenili, da bomo še organizirali izlete v veseli družbi.

Erika Nemec Ušaj, DU Bilje

Foto: arhiv društva

Srečanje društev upokojencev iz naše občine

V začetku maja je naše Društvo upokojencev Bilje organiziralo srečanje vseh društev iz naše občine v Biljah v dvorani Negovana Nemca. Zbrali smo se v kar lepem številu. Hvala vsem, ki ste si vzeli čas za tak prijeten dogodek.

Prav takšna druženja so najboljša priložnost za krepitev vezi in izmenjavo življenjskih modrosti. Zabavali smo se z nekaterimi igrkami in tudi za ples je bilo poskrbljeno. Upamo, da se bomo naslednje leto spet srečali zdravi in veseli.

Erika Nemec Ušaj, DU Bilje

V Lipi na Krasu ponovno praznovali radičko

12. aprila je v Lipi na Krasu ponovno zaživel praznik radičke, tradicionalna prireditev Društva Škrļa, ki je tudi letos v vas privabila številne obiskovalce od blizu in daleč.

Radička, kot domačini pravijo regratu, ostaja simbol pomladi, kraške narave in druženja, ki ga v Lipi negujejo že vrsto let.

Dogajanje se je začelo s pohodom na Ovčjak nad Škrbino, kjer se je zbralo približno 120 pohodnikov. Pot je vodila po kraški gmajni in razglednih poteh, ob prijetnem pomladnem vremenu pa ni manjkalo dobre volje in klepeta. Pohod je tudi letos predstavljal pomemben del praznika, saj obiskovalcem približa lepote kraške pokrajine in povezanost domačinov z naravo.

Ob zvokih harmonike, ki so jo fantje pošteno raztegnili, se je druženje nadaljevalo še dolgo v popoldne in večer. Obiskovalci so uživali v sproščenem vzdušju, domačnosti in pristnem kraškem gostoljubju.

Praznik radičke tako ostaja eden pomembnejših dogodkov v vasi, kjer se prepletajo tradicija, kulinarika, druženje in spoštovanje do kraške narave.

*Društvo Škrļa
Foto: Nataša Kolenc*

Izvirne jedi z radičko

Po vrnitvi v vas je na prireditvenem prostoru zadišalo po domači hrani. Tako kot pretekla leta so obiskovalce pričakali polenta z omako iz radičke s posipom pancete ter druge domače jedi. Tudi za vegetarijance. Posebno pozornost pa je znova pritegnila bogata miza sladkih in slanih dobrot iz regrata. Vaške gospodinjice in dekleta so pripravile različna peciva, pite, torte, rolade, sladice in druge domiselne jedi, ki dokazujejo, kako vsestransko uporabna rastlina je radička.

Za zabavo in smeh je tudi letos poskrbel turnir v škrljadi – metanju škrli, ki je med obiskovalci vedno bolj priljubljen. Veliko zanimanja je bilo tudi pri ugibanju višine pancete, kjer so obiskovalci z veseljem preizkušali svoj občutek za mero.

FASADNI SISTEMI
OMETI
TLAKI
MAVČNI SISTEMI
HIDROIZOLACIJA TERAS
ZUNANJA UREDITEV
TRGOVINA Z GRADBENIM
MATERIALOM

Gradite z NAMI!

ELKOR

Naj bivanje postane užitek.

www.elkor.si

05 30 32 140 ali 041 366 768

Nikole Tesle 12a, ŠEMPETER PRI GORICI

Ko poklic postane poslanstvo – intervju z doc. dr. Ano Nemec

Ana Nemec, specialistka veterinarske stomatologije iz Bilj, se pri svojem delu osredotoča predvsem na zdravljenje psov in mačk. Ker so bolezni zob in ustne votline pri živalih izjemno pogoste, njeno področje dobiva vse pomembnejšo vlogo v sodobni veterini.

Ana Nemec je prejemnica številnih domačih in mednarodnih nagrad s področja veterinarske medicine. Deluje kot pridružena urednica revije Veterinary Dentistry and Oromaxillofacial Surgery, sodeluje kot recenzentka v mednarodnih znanstvenih in strokovnih revijah ter je avtorica številnih znanstvenih in strokovnih člankov.

Tvoja pot v veterinarsko medicino se je začela na Veterinarski fakulteti v Ljubljani. Kaj te je pritegnilo k temu poklicu?

Že od nekdaj me je zanimala kombinacija znanosti, medicine in dela z živalmi. Veterinarska medicina ponuja prav to – raznoliko in dinamično področje, kjer lahko združujem raziskovanje, klinično delo ter stik z živalmi in njihovimi lastniki. Navdušenje za ta poklic pa se je začelo že precej zgodaj, ko sem kot mlado dekle med poletnimi počitnicami prostovoljno pomagala na veterini v Novi Gorici. Tam me je s svojo predanostjo in nalezljivim navdušenjem nad poklicem popolnoma očaral takratni živinozdravnik dr. Janko Jurak. Skupaj sva hodila na teren k domačim živalim, ob tem pa uživala v čudoviti naravi Banjške planote, kar je mojo odločitev za to pot še dodatno utrdilo.

Po diplomu si se zelo hitro podala tudi v raziskovalne vode. Zakaj ravno področje parodontalne bolezni?

Parodontalna bolezen je izjemno pogosta, a žal podcenjena. Zanimalo me je predvsem, kako lahko vpliva na celoten organizem, ne le na ustno votlino. Moj mentor, prof. dr. Zlatko Pavlica, mi je odprl vrata v neverjeten svet znanja in vrhunskih domačih strokovnjakov s tega področja. To področje namreč ponuja veliko možnosti za raziskovanje in ima pomembne klinične implikacije.

Del svoje kariere si preživela v ZDA, na Univerzi v Kaliforniji, Davis. Kako je ta izkušnja vplivala nate?

To je bila ena ključnih prelomnic v moji karieri. Specializacija iz stomatologije in oralne kirurgije mi je dala poglobljeno znanje, hkrati pa sem spoznala drugačen način dela, razmišljanja in sodelovanja. Delo pod mentorstvom prof. Franka Verstraeteja je bilo izjemno navdihujoče.

Postala si diplomantka dveh prestižnih mednarodnih kolegijev – ameriškega AVDC in evropskega EVDC – to sta vodilni izobraževalni organizaciji za specializacijo na področju veterinarske

stomatologije in oralne kirurgije. Kaj to pomeni za tvoje delo?

Gre za mednarodno priznanje strokovnosti na področju veterinarske stomatologije. To pomeni, da delujem na najvišjem specialističnem nivoju, hkrati pa imam odgovornost, da to znanje prenašam naprej – tako na študente kot na kolege.

Kako usklajuješ vse vloge, kot so klinična praksa, raziskovanje in poučevanje?

Res je, delo je zelo raznoliko. Ključ je dobra organizacija in predvsem strast do tega, kar počnem. Poučevanje mi daje ogromno energije, saj lahko znanje predajam naprej, klinično delo pa me ohranja v neposrednem stiku s prakso.

Veliko si vključena tudi v mednarodne organizacije in projekte. Kaj to prinaša?

Mednarodno sodelovanje omogoča izmenjavo znanja, standardizacijo postopkov in razvoj stroke. Sodelovanje v mednarodnih združenjih, kot so AVDC (American Veterinary Dental College), WSAVA (World Small Animal Veterinary Association) in VOHC (Veterinary Oral Health Council), mi omogoča, da aktivno prispevam k razvoju veterinarske stomatologije na globalni ravni.

Katera področja tvojega raziskovalnega dela so trenutno v ospredju?

Najbolj me zanimata oralna biologija in ustna onkologija. Gre za področji, kjer je še veliko neodgovorjenih vprašanj in kjer lahko raziskave neposredno izboljšajo kakovost življenja živali in potencialno ljudi.

Poleg strokovnega dela si ustanovila tudi lastno podjetje za svetovanje in permanentno izobraževanje ananemec.si. Kaj te je spodbudilo k temu koraku?

Vedno sem čutila močno željo po deljenju znanja. S svojim podjetjem lahko organiziram izobraževanja, delavnice in svetovanja ter tako prispevam k dvigu strokovnega nivoja v veterinarski stroki. To malo podjetje tudi ravno prav poteši moje podjetniške ambicije.

Kaj te pri delu najbolj navdušuje?

Napredek – tako pri pacientih kot pri ljudeh. Ko vidiš, da lahko z znanjem in sodelovanjem izboljšaš življenje živali

in hkrati navdihneš mlade kolege, je to največje zadovoljstvo.

Za konec – kako najraje preživljaš prosti čas?

Zelo rada potujem. Delovna potovanja z veseljem združujem z odkrivanjem novih kultur, okusov in razgledov – to me vedno znova napolni z energijo in navdihom. Veliko časa pa preživim tudi v naravi, saj rada hodim v hribe, kjer se mi ponavadi pridruži moj labradorec Ringo.

Ana, hvala ti za iskren in navdihujoč pogovor. Naj te še naprej vodita radovednost in ljubezen do živali – pa naj bo v ambulantni, na terenu ali nekje med razgledi v hribih z Ringom. Želimo ti še veliko lepih zgodb, uspehov in nepozabnih poti – tako poklicnih kot tistih malo bolj svobodnih.

Tanja Čermelj in Karla Žniderčič
Foto: osebni arhiv

almima

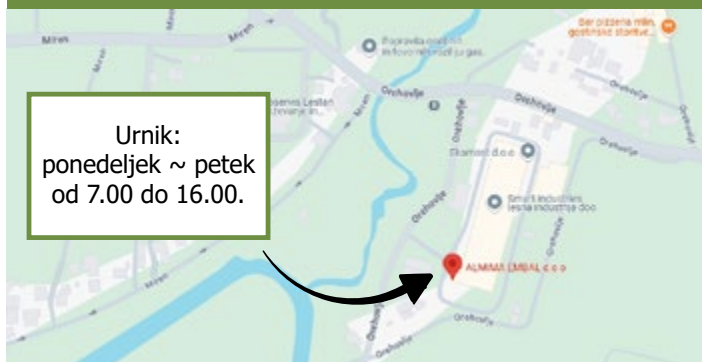
EMBAL

TRGOVINA:

Orehovlje 2a (industrijska cona)

Urnik:
ponedeljek ~ petek
od 7.00 do 16.00.

V ponudbi imamo:

- embalaža za sadje in zelenjavo
- strech folijo in lepilne trakove
- razne vrečke, vrečke v roli
- darilni program
- embalaža za vino
- peki papir
- embalaža za pekarstvo
- embalaža take away
- vakum vrečke in stroje
- embalažo piknik program
- papirnate brisače in serviete
- alu pladnje in alu folijo
- lončke in posodice
- čistila in pripomočke za čiščenje, vrečke za smeti...

Spletna trgovina:

www.almima-embal.si

Tel.: +386 (0)5 330 39 30, E-mail: info@almima-embal.si

Katja Stepančič pretekla ultra maraton 160 km

Letošnji že enajsti UTVV – Ultra Trail Vipavska dolina je potekal med 24. in 26. aprilom 2026. Na drugo mesto v starostni kategoriji 50 do 59 let se je uvrstila Mirenka Katja Stepančič. Njen uspeh je res nekaj velikega, skoraj nepredstavljivega. Z veseljem je delila svojo zgodbo.

Katja, najprej čestitke za tak podvig. Si prva ženska iz Mirna, ki ji je uspel tak podvig. Kaj te je pritegnilo, da si se odločila zanj? Kako se sploh pripraviš na tako preizkušnjo?

160 kilometrov ni samo tek. Je potovanje skozi utrujenost, dvome, bolečino in hkrati neverjetno moč, ki jo človek odkrije v sebi. Na tako preizkušnjo se pravzaprav nikoli ne pripraviš popolnoma. Lahko pa se pripraviš dovolj dobro, da znaš poslušati svoje telo in umiriti glavo takrat, ko postane najtežje.

Fizična priprava na ultra maraton traja mesece, pogosto tudi leta. Trening ni samo nabiranje kilometrov. Gre za dolge teke, tek z utrujenimi nogami, trening v dežju, vročini, ponoči in predvsem učenje potrpežljivosti. Telo se mora postopoma navaditi na dolgotrajno obremenitev, glava pa na to, da bo prišel trenutek, ko bo vse bolelo. Velik del priprave predstavljajo tudi regeneracija, prehrana in počitek. Brez tega telo slej ko prej odpove.

Psihični del je mogoče še zahtevnejši. Pri ultra maratonu pridejo trenutki, ko noge sicer zmorejo, glava pa začne iskati razloge za odstop. Takrat pomaga samo to, da si razdaljo razdeliš na manjše cilje – do naslednje okrepčevalnice. Ultra te nauči biti prisoten v trenutku.

Kdaj se ti je porodila ideja za maraton in kako si sploh začela s tekom?

Ideja o ultra maratonu se ni pojavila čez noč. Bolj kot hitrost sta me zanimala vzdržljivost in vprašanje, koliko človek v resnici zmore.

Moji začetki teka so precej običajni. Iz cone udobja – kavča so sledili prvi pohodi proti Cerju. Ko mi je hoja postala dolgočasna, sem začela iskati nekaj več. Nekaj, ob čemer bi se res sprostila, »izklopila glavo« in hkrati naredila nekaj zase. Tako sem čisto spontano prišla do teka. Na začetku brez velikih ciljev – samo nekaj kilometrov, da se prezračim in premaknem telo. Najprej nekaj kilometrov za sprostitev, potem pa prvi tek na 10 kilometrov, polmaraton, maraton ... in počasi začneš premikati svoje meje. Tek me je počasi potegnil vase.

Z vsakim pretečenim kilometrom sem ugotavljala, da ne treniram samo telesa, ampak tudi glavo. Tek je postal moj način sprostitev, pobeg od vsakodnevnega stresa in hkrati dokaz sami sebi, da zmorem več, kot mislim. Danes mi tek pomeni veliko več kot samo šport. Je način življenja, notranji mir, osebni izziv in občutek svobode.

Kako si doživljala to edinstveno izkušnjo, kaj ti je bilo najtežje na teh 160 km? Ali so bili trenutki, ko bi najraje odnehala?

Na 160 kilometrih so najtežji trenutki predvsem ponoči. Telo je utrujeno, glava zaspana, kilometri se nikamor ne obračajo. Pride tudi trenutek, ko bi najraje odnehala. Ampak potem narediš še en korak in še enega. Ravno v tem je posebnost ultra maratona – ne gre več za rezultat, ampak za odločitev, da nadaljuješ.

Kako je s sotekmovalci, si pomagale med sabo, se bodrite, mogoče skupaj trenirate?

160 km sem tekla skupaj s prijatelji tekači: Matejem, Rokom in Alešem. Ves čas smo se med sabo bodrili, si pomagali in drug drugemu dajali motivacijo, ko je postalo težko. Res je lepo imeti ob

sebi takšne prijatelje, ki te razumejo in stojijo ob strani. Poseben pečat na tej poti je dal tudi Matej, ki nam je skoraj celo pot prepeval in skrbel za dobro voljo. Zaradi takšne družbe minejo kilometri veliko hitreje in tudi najtežji trenutki postanejo lažji.

Med ultra tekači je veliko povezanosti. Čeprav vsak bije svojo bitko, si med samo pomagamo, se bodrimo in razumemo, kaj kdo prestaja.

Je med tekom šlo vse po pričakovanjih?

Ne, ni šlo prav vse po načrtih. V enem delu trase sem padla, zato je bil nadaljnji tek precej težji. Po padcu sem čutila bolečino in utrujenost še bolj kot prej, ampak sem se pobrala in šla naprej. V takih trenutkih moraš stisniti zobe in iti korak za korakom. Pri takšnih preizkušnjah se moraš zavedati, da je zdravje vedno na prvem mestu. Cilj je pomemben, ampak nikoli toliko kot tvoje telo in varnost. Tudi odstop ni poraz – včasih je ravno odločitev, da poslušaš svoje telo, največja zmaga in dokaz zrelosti.

Kako vnašaš energijo v telo ob takih naporih? Kaj si jedla, pila med tekom, kako je z zaspanostjo, bolečinami ...

Med tekom je treba več čas jesti in piti, tudi ko nimaš apetita. Energijski bomboni, juha, sadje, sendviči, izotonični napitki – vse postane gorivo za telo. Če ne ješ dovolj, te telo hitro ustavi. Velik izziv je tudi zaspanost, predvsem ponoči, ko telo želi počivati, ti pa še vedno tečeš.

Koliko vam tekačem pomagajo postojanke za oddih in okrepčilo, ki jih vodijo in koordinirajo prostovoljci?

Že en nasmeh ali nekaj spodbudnih besed na okrepčevalnici lahko vrne energijo. Okrepčevalnice na trasi so bile odlično organizirane, bogato založene in polne pozitivne energije. Prostovoljci so bili prijazni, nasmejani in vedno pripravljeni pomagati, kar na tako dolgi preizkušnji pomeni res ogromno. Prostovoljci so srce dogodka. Hvala celotni ekipi UTVV za podporo, vzdušje in nepozabno izkušnjo na 100 miljah.

Kaj ti je bilo na poti najlepše oziroma kaj se ti bo najbolj vtisnilo v spomin?

Lepo presenečenje in ogromno motivacije so mi pripravili Bregovci. Ko sem

jih zagledala v takem številu, kako me čakajo in spodbujajo, sem imela res solzne oči. V takih trenutkih pozabiš na utrujenost in bolečine, ostane samo občutek podpore, ponosa in hvaležnosti. In samo gremo dalje do cilja. Takšni trenutki dajo neverjetno moč za naprej. Ko vidiš ljudi, ki verjamejo vate, tudi sam še bolj verjameš, da zmoreš.

Kakšni so občutki, ko prideš v cilj?

Najlepši občutek pride v cilju. Ne zaradi medalje ali rezultata, ampak zavedanja, da si zdržal nekaj, kar se je prej zdelo nemogoče. V cilj ne prideš samo fizično utrujen, ampak tudi čustveno prazen in hkrati neverjetno ponosen in srečen.

Kaj ti ta dosežek pomeni? Boš to izkušnjo ponovila?

Tak dosežek človeku ogromno pomeni. Ne samo zaradi teka, ampak zato, ker ugotoviš, koliko moči, discipline in vztrajnosti imaš v sebi. In ravno zato se mnogi na ultra maratone vedno znova vračamo – ne zato, ker bi bilo lahko, ampak ker nas taka izkušnja spremeni.

Ja, ideje za nove podvige že počasi prihajajo. Ko enkrat doživiš takšno izkušnjo, te občutek o premagovanju lastnih meja hitro potegne naprej. Ultra maraton sicer utruji, a hkrati da ogromno motivacije, samozavesti in želje po novih izzivih.

Kako je s podporo, ali si imela ljudi, osebe in družine, ki so te spremljali, pričakali na postojankah za oddih in okrepčilo? Kako ti to pomaga?

Brez podpore domačih tega, kar sem dosegla, zagotovo ne bi zmogla. Pri takšnih pripravah nisi vključen samo ti, ampak na nek način cela družina. Tudi oni se prilagajajo treningom, dolgim odsotnostim in vsemu, kar prinesejo priprave na tako velik izziv. Zato je ta dosežek tudi njihov, ne samo moj. Brez njihovega razumevanja, potrpežljivosti in podpore bi bilo vse skupaj težje. Hvala vam.

Hvala za pogovor in srečno naprej.

*Katja Nemec
Foto: osebni arhiv*

Za to, kar šteje.

**Potrošniški kredit z najnižjo
fiksno obrestno mero.***

Preveri na www.phv.si

* Primerjava je narejena na podlagi javno objavljenih podatkov vseh bank in hranilnic v Republiki Sloveniji na dan 20.3.2026.

130
let
Primorska
hranilnica

Yenny Nemec Almonte iz TŠD Orehovlje niza uspeh za uspehom

Za gimnastičarji TŠD Orehovlje je uspešno zaključena sezona v skokih z male prožne ponjave.

Po dolgem tekmovalnem premoru se gimnastičarke in gimnastičarji spet vračajo v tekmovalne vode. Za nami je težek začetek sezone, saj smo zamenjali svoje telovadne prostore, v trenerski ekipi je prišlo do velikih sprememb in imamo nove urnike, na katere se privajamo. Zelo nas veseli, da imamo podmladek naših dveh trenerk, za kateri upamo, da se bosta kmalu vrnila v telovadnico.

Državno prvenstvo

V letošnjem letu smo se udeležili Državnega prvenstva v skokih z male prožne ponjave ter vseh tekem za Pokal Slovenije v isti kategoriji. Letošnja sezona je bila dokaj kratka, saj so vse tekme potekale le med februarjem in aprilom. Na Državnem prvenstvu se je ekipa starejših deklic med hudo konkurenco razveselila 6. mesta. Med posameznicami v isti kategoriji pa je naslov državne prvakinje pripadel naši **Yenny Nemec Almonte**. Tekme se je udeležilo 17 tekmovalk in tekmovalcev.

Tekme na mali prožni ponjavi

V petih tednih med marcem in aprilom so potekale kar tri tekme: Odprto prvenstvo Renč, Odprto prvenstvo Centra Maribor in Odprto prvenstvo Bežigrada – te štejejo za skupen seštevek Pokala Slovenije.

Z vseh treh tekem se je ekipa starejših deklic vrnila z medaljami. Poleg Yenny, so se **Iza Lavrenčič**, **Ota Miško**, **Neža**

Sterle, **Evelin Prinčič**, **Aida Zotti** in **Lija Prinčič** razveselile dvakrat bronzaste medalje ter enkrat srebrne medalje.

Ekipi mlajših deklic (Nika K., Eli P., Viki N., Ema B., Taja B., Mila Ž., Sara K., Anastasia M., Ramona L. S.) so se dvakrat izmuznile stopničke, saj so pristale na 4. in 5. mestu. Upamo, da bomo kmalu nastopali na tekmah z dvema ekipama. Na tekmah so se prav tako izkazale mladinke **Lara K.** (vsako tekmo končala med prvo petnajsterico), **Julija** in **Nalia Ž.**, ki so ves čas prikazovale lepe skoke. Mlajši deček **Jakob S.** pa je prvič nastopal s težjimi skoki. Dobro so se v tekmovanja uvedli tudi cicibanki **Veronika K.** in **Zala L.** ter starejši deček **Elizej R.** Ponosni smo na vse tekmovalce, ki skupaj gradijo ekipni duh in

predvsem uživajo v treniranju in miganju na splošno.

Pokal Slovenije

Poleg prvega mesta na državnem prvenstvu je Yenny svoji zbirki uspehov dodala še naslov zmagovalke Pokala Slovenije v skokih z male prožne ponjave. Na tekmah v Renčah in na Bežigradu je slavila, v Mariboru pa je pristala tik za najvišjo stopničko. V finalih teh tekem je pometla s konkurenco in zmagala kar vse tri finale, ki štejejo v seštevek za pokal. Tako je osvojila skupen seštevek Pokala Slovenije. Čestitke!

Sezona se nadaljuje s tekmami na veliki prožni ponjavi.

Trenerji TŠD Orehovlje
Foto: TŠD Orehovlje

Najvzdržljivejši tekači tudi čez Cerje

Med 24. in 26. aprilom 2026 je v Vipavski dolini potekala 11. izvedba dogodka Ultra Trail Vipavska dolina I Feel Slovenia, ki je z več kot 2600 prijavljenimi tekačicami in tekači ter pohodnicami in pohodniki ponovno napolnila dolino s pogumom, z vztrajnostjo in z odločnostjo.

Ajdovščina je gostila slavnostno odprtje enega največjih ultra trail tekaških dogodkov v Sloveniji ter edinega pri nas, ki najpogumnejšim ponuja 100-miljsko razdaljo. Tekmovalci so se v naslednjih dveh dneh pomerili na šestih razdaljah – Emperor PELICON 163 km (6.700 višinskih metrov), Centurion SCARPA 110 km (4.700 višinskih metrov), Gladiator KOLEKTOR 63 km (2.600 višinskih metrov), Legionar MLINOTEST 30 km (1.700 višinskih metrov), Asterix LA PRIMAFIT 15 km (280 višinskih metrov) in Castra Run FORD 12 km (120 višinskih metrov). Poleg tega je potekal tudi netekmovalni pohod Obelix Hike & Wine (11 km), namenjen ljubiteljem hoje in vipavske kuhinje.

Težko pričakovani start najdaljše, 163-kilometrsk razdalje Emperor PELICON, je na ajdovskih ulicah pospremila množica navijačev, vzdušje pa je dodatno obogatila simbolična uprizoritev s cesarjem Teodozijem. Ob spremljavi glasbe Hansa Zimmerja je plesalka **Lea Bajc** s plesno točko počastila ultra tekače pred njihovim podvigom.

Dogodek povezuje šest občin (Vipava, Ajdovščina, Nova Gorica, Comune di Gorizia, Šempeter - Vrtojba in Miren - Kostanjevica) ter številne partnerje in organizacije, ki skupaj gradijo prepoznavnost destinacije.

Na UTVV so se pomerili trail maratonci iz 60 držav

Trasa najdaljše razdalje je vodila po razgibanem terenu Vipavske doline – čez reki Hubelj in Vipavo, skozi vinograde in po grebenih Vipavskih brd, nato na Nanos, čez Trnovsko planoto in Čaven ter naprej mimo Lijaka do Svete gore nad Novo Gorico. Pot je prečkala reko Sočo, zavila tudi v italijansko Gorico, nato pa se preko Cerja, Branika in Planine vrnila v Ajdovščino.

Na delu traila, ki je potekal čez Miren Kras, so tekači prečkali Pomnik miru na Cerju – eno najlepših razglednih točk v Sloveniji. Tam so imeli najbolj vzdržljivi priložnost za kratek počitek, okrepčilo ali celo nekaj minut spanja.

Direktorica JZ Miren Kras **mag. Ariana Durnik** je ob podelitvi nagrad najboljšim na razdaljah 10 km in 15 km med drugim poudarila: »Čez destinacijo Miren Kras poteka najdaljša in najzahtevnejša razdalja, 160 km dolg Emperor. Vsak izmed tekačev, tudi če komu v nadaljevanju ni uspelo priti do konca, si zasluži medaljo največjega leska! Prav vsi so dobili zvrhano dozo nepozabne izkušnje lepote narave ter gostoljubja ljudi, ki tukaj živimo. In ti vtisi potujejo iz srca tekačev v svet, kjer naši kraji dobivajo posebno mesto na zemljevidu. Čestitke vsem tekmovalcem!«

Katja Stepančič iz Občine Miren - Kostanjevica pretekla 100-miljsko razdaljo

Posebno vrednost dogodku dajejo tudi osebne zgodbe udeležencev. Med njimi je bila tudi **Katja Stepančič** iz Mirna, ki je uspešno premagala 100-miljsko razdaljo. Svojo izkušnjo je opisala z besedami:

»Tek na 100 milj je bila izjemna izkušnja, ki me je veliko naučila o sebi. V pripravi sem vložila veliko časa, vztrajnosti in načrtovanja, vsak daljši tek pa me je znova opomnil, kako pomembno je poslušati svoje telo. Poleg fizične pripravljenosti ima ključno vlogo tudi mentalna moč. Na startu so se prepletali navdušenje, strah in spoštovanje do razdalje, med tekom pa sem se soočala z vzponi, padci in trenutki dvoma. Pomagalo mi je, da sem ostajala osredotočena na posamezne korake in ne na celotno pot. Neprecenljiva je bila tudi podpora prijateljev in družine. V cilj sem pritekla s hvaležnostjo, srečo in ponosom.«

Vsem udeležencem gredo čestitke za dosežke, organizatorjem pa velika pohvala za izvrstno izvedbo nadvse zahtevne prireditve.

UTVV, JZMK

Foto: Jure Lenarčič in osebni arhiv posameznikov, tekačev, prostovoljcev

Še dve nagrajenki na prireditvi Športnik Goriške 2025

V spomladanski številki smo pisali o prejemnikih nagrad športnikov in športnic na prireditvi Športnik Goriške 2025 za Občino Miren - Kostanjevica.

Iz Športne zveze so nam sporočili, da imamo v naši občini še dve nagrajenki, in sicer **Tajo** in **Gajo Fabijan**. Obe trenirata športno gimnastiko. Taja je prejela zlato medaljo v mladinski kategoriji. Gaja je bila nagrajena z bronasto medaljo v kategoriji starejših deklic na veliki prožni ponjavi in bila imenovana v reprezentanco Slovenije za leto 2026.

Za zakasnitev objave se nagrajenkama opravičujemo. Obenem jima čestitamo za prejeti medalji in želimo še naprej uspešno športno pot.

*Uredništvo
Foto: Jure Batagelj*

Tečem, da pomagam 2026

Ekipa Formator se je na sončno soboto že 4. leto zapored udeležila dobrodelnega teka Tečem, da pomagam. Na teku se nas je zbralo največ doslej – od malih Formatorjev do odraslih članov ekipe. Organizatorji so med dogodkom povedali, da smo bili največja skupina letošnjega teka.

Poleg vseh skupaj pretečenih kilometrov je veliko članov preteklo 10 km, nekateri pa celo prvič več kot 15 km. Dva člana sva pretekla več kot 20 km oziroma kar 50 krogov po 400 m. Za vsak pretečen krog sponzorji donirajo po 0,5 €, zato smo skupaj prispevali lep delež za pomoč slepim in slabovidnim otrokom ter njihovim družinam.

Besedilo in foto: Aleks Uršič

Florida: 2. mesto za žensko cheerleading reprezentanco Slovenije

Od 22. do 24. aprila 2026 je v Orlandu na Floridi (ZDA) potekalo ICU svetovno prvenstvo. Slovenske barve je med drugimi zastopala ženska elite cheerleading reprezentanca, ki je s spektakularnim nastopom na svetovnem odru dosegla odlično 2. mesto. Še prav posebej smo ponosni, da so kar tri dekleta iz reprezentance iz naše občine: **Ema Prostran**, **Lara Gatej** in **Živa Pahor**.

Čestitke našim dekletom in tudi klubu ŠK TWIST Nova Gorica.

*Uredništvo
Foto: osebni arhiv reprezentant*

4. Motorshow Kras – avto-moto navdušenci preživeli nepozaben vikend

Na prireditvenem prostoru v Opatjem selu se je 18. in 19. aprila odvijal 4. Motorshow Kras v organizaciji domačega Motošportnega kluba AKT in TD Dren iz Sel na Krasu.

Sobotno dogajanje je bilo namenjeno ljubiteljem jeklenih konjičkov, med njimi so se na prizorišču zvrstili starodobniki, tuning avtomobili, Tomos motorji, dirkalna vozila in celo tovornjaki.

Udeleženci so tekmovali v različnih disciplinah. Ocenjevalci so spremljali najnižji, najbolj umazan, najglasnejši in najbolj izviren avto. Nagrade so šle na vse konce Slovenije, dva pokala celo v Makedonijo. Dogajanje so popestrili že dolgoletni prijatelji Cars Fans and Friends iz Tolmina in akrobati na motardih Slotard Crew.

Nedeljsko dogajanje se je začelo že v zgodnjih jutranjih urah. 32 rally ekip iz Slovenije, Italije in Hrvaške se je preizkusilo v hitrostni vaji med Vojščico in Hudim Logom. Kot je za dogodek že

tradicionalno, je na višku dnevnega dogajanja cesto zmočil dež, posledično je bilo nekaj odstopov in poškodovanih vozil.

Dogodek je v občino zopet privabil precejšnje število obiskovalcev, kar dokazuje, da je motošport v naši okolici priljubljen konjiček.

Motošportni klub AKT

Foto: Daniel Ribar, Dragan Vuchkov, Marco Naibo, Motošportni klub AKT

Dišeč Žajbljev pohod 2026

Pestro dogajanje ob praznovanju 10-letnice ŠKT društva Farjovca smo začeli s tradicionalnim Žajbljevim pohodom, ki je znova povezal ljubitelje Krasa, narave in dobre družbe.

Letošnja trasa je pohodnike vodila po slikovitih kraških stezah, mimo cvečnega žajblja, značilnih suhozidov in razglednih točk, s katerih so občudovali lepote pomladnega Krasa. Sonce je iz žajbljevih cvetov izvabilo čudovite dišave – prava naravna aromaterapija!

Pohoda se je letos udeležilo okoli 200 pohodnikov vseh generacij, manjkalo pa ni niti štirinožnih spremljevalcev. Posebej nas veseli in navdušuje, da na naše pohode ne prihajajo le domačini s Krasa in iz bližnje okolice, ampak vsako leto pot na Vojščico najdejo tudi obiskovalci iz drugih koncev Slovenije. Veseli smo, da pohod združuje toliko ljubiteljev narave, gibanja in druženja ter da se mnogi iz leta v leto radi vračajo med nas.

Po pohodu je sledilo še ugibanje oziroma »cikanje« teže pancete, ki je med obiskovalci poskrbelo za obilo dobre volje in nekaj prijetne tekmovalnosti. Obiskovalci so lahko pokusili in kupili tudi domače izdelke lokalnih ponudnikov, ki so s svojo ponudbo letos obogatili

dogodek ter predstavili pristne okuse in izdelke našega kraškega okolja.

Za podporo pri organizaciji letošnjega Žajbljevega pohoda se iskreno zahvaljujemo sponzorjem, ki so nas, tako kot vsa pretekla leta, podprli tudi letos. Hvala

vsem, ki ste bili del letošnjega pohoda in z nami soustvarili še eno lepo zgodbo. Že zdaj se veselimo snidenja ob naslednjih priložnostih.

Kristina Šibelja, ŠKT Farjovca

Foto: ŠKT Farjovca

Dirkači ŠD GAS Kras letos serijsko zmagujejo

Letošnja tekmovalna sezona v slovenskem avtomobilskem športu se je pričela s še večjimi uspehi članov ŠD Gas Kras, kot smo si lahko po odlični prejšnji obetali. Za nami sta dva rallyja in dve gorsko hitrostni dirki in prav z vseh so se voznice in vozniki kraškega dirkaškega kolektiva vrnili z novimi zmagami. Obeti pa so dobri tudi v nadaljevanju, ko nas čaka še kar nekaj zanimivih tekmovanj.

Prvi so z letošnjim državnim prvenstvom Slovenije pričeli nastopajoči na gorsko hitrostnih dirkah. Za njimi sta dve tekmovanji in obakrat so gostovali pri naših sosedih. Najprej so konec aprila odpotovali v avstrijski Rechberg, nato pa sredi maja še v dalmatinski Skradin. Zastopstvo ŠD Gas Kras je bilo skromno, a uspešno. Dva avtomobila na prvi in prav tako dva na drugi dirki so obogatili zbirko društva za dve zmagi v konkurenci voznic (**Sanja Smrdelj**, Zastava Yugo Integrale proto) in eno v PF skupini 5B (**Erik Maglica**, Škoda Fabia 1,4 16V). Žal je slednjega na prvi dirki ustavila okvara, sicer bi bila zbirka še bogatejša. Na drugi dirki je njegov avtomobil deloval brezhibno in v popoldanski vožnji si je Erik z odličnim dosežkom zagotovil zmago. K temu lahko dodamo še dva pokala Sanje za tretji mesti v PF skupini 2 in dve uvrstitvi v najhitrejšo deseterico skupne uvrstitve v slovenski konkurenci. Tudi v njeni ekipi so se ves čas borili z nastavitvami dirkalnika, a težave vendarle obvladovali. V nadaljevanju sezone lahko pričakujemo številčnejšo udeležbo članov društva.

Za razliko od gorskih dirk sta uvodna rallyja državnega prvenstva Slovenije potekala na domačem asfaltu. Najprej so se posadke v začetku maja pomerile na 15. Leone rallyju Vipavska dolina, dva tedna kasneje pa še na 41. Tiki

rallyju Velenje. Na prvem smo videli kar 9 posadk ŠD Gas Kras, na drugem pa pet, v obeh primerih so se vsi srečno pripeljali do cilja! Toda še bolj veseli (ali pa tudi preseneča) dominacija posadk društva s sedežem v Občini Miren Kostanjevica v Divizijah 1 in 4. **Rene Černigoj** in **Blaž Gerbec** (Renault Clio Rally5) v Vipavski dolini nista sodila ravno v prvo vrsto favoritov, a sta z odličnim ritmom in ob izogibanju težavam dosegla svojo prvo zmago. In jo potem na podoben način ponovila dva tedna kasneje v Velenju! Njuna kolega **Alan Pajk** in **Enej Bobič** (Renault Clio Rally5) pa so dvakrat zavrle predrte pnevmatike, a sta kljub temu uspela pripeljati do dveh drugih mest v skupini. V Velenju jima je to uspelo z najboljšim rezultatom prav na zadnji hitrostni preizkušnji!

Ne bistveno drugačna zgodba se je pisala tudi v močnejši Diviziji 4. Tudi v tej konkurenci je po odlični vožnji in vodstvu na primorski dirki prav pnevmatika ustavila **Ambroža Kavsa** in **Nejca Cenčiča** (Ford Fiesta Rally3), a sta uspela ohraniti 3. mesto. Priložnost sta izkoristila njuna kolega **Janko Čebren** in **Žan Umek** (Mitsubishi Lancer Evo9) ter zmagala. Presenetil je novinec **Andrej Klančar** (Ford Fiesta Rally3, sovoznik **Damjan Jeram**), ki je ob debiju zasedel 2. mesto! V Velenju pa prva dva nista dovolila presenečenja in po vodstvu od štarta do

cilja suvereno slavila. Od 10 HP sta slavila na sedmih. Za njima se je bil oster boj za drugo stopničko, ki sta jo prav z zmago na zadnji preizkušnji (že spet!) s prednostjo vsega treh sekund osvojila Čebren in Umek. Veliko napetosti med dirko in veliko zadovoljstva v cilju.

Vsekakor pa ne moremo mimo odličnih nastopov **Martina Čendaka** in **Jakoba Markežiča**. Lanska prvaka v Diviziji 2 sta letos sedla v avtomobil s pogonom na vsa štiri kolesa. A Toyota GR YarisCup zaradi tehničnih specifik (homologacija velja le v drugi državi EU) ne osvaja točk za DP Slovenije. Mlada posadka sezono jemlje kot učno za prihodnost, a vseeno je zelo hitra. Na obeh rallyjih sta bila hitrejša od primerljivih vozil razreda Rally3 in obakrat osvojila 10. mesto v skupni uvrstitvi. Poleg tega sta v Vipavski dolini 2. mesto v Diviziji 3 osvojila **Tomaž** in **Karin Šuligoj** (Fiat Punto 1,8HGT), **Igor Skrt** in **Gregor Fakin** (Peugeot 208 Rally4) pa sta bila deveta v Diviziji 2.

V ŠD Gas Kras so z doseženim v začetku sezone izjemno zadovoljni, saj ekipa tudi letos kroji sam vrh v konkurenci društev.

VK

Foto: Bruno Sotenšek, Mitja Tavčer in Vlado Krivec

Varno in brezskrbno na počitnice s psom

Ni boljšega občutka, kot spakirati kovčke in vedeti, da bo vaš kosmati prijatelj del vaših novih dogodivščin!

Počitnice s psom so čudovit način za preživljanje kakovostnega časa skupaj in ustvarjanje nepozabnih spominov. Da pa bo izkušnja resnično prijetna za vse, je dobro, da potovanje s svojim ljubljencem skrbno načrtujete.

Pravočasno načrtovanje

Najprej preverite, ali je vaša počitniška destinacija prijazna do psov. Vedno več hotelov, apartmajev in kampov dovoljuje pse, vendar imajo nekateri posebna pravila. Preverite tudi, ali so v bližini plaže za pse, sprehajalne poti ali veterinar, če ga boste med počitnicami potrebovali.

Dokumentacija

Če potujete znotraj Slovenije, niso potrebni posebni dokumenti. Če pa potujete v tujino, boste potrebovali Evropski potni list za hišne ljubljence, veljaven mikročip ter dokazilo o cepljenju proti steklini (opravljeno vsaj 21 dni pred odhodom). Prepričajte se, da so vse identifikacijske kartice posodobljene in odražajo vaše trenutne kontaktne podatke. Pametne oznake in GPS ovratnice vam lahko pomagajo najti vašega ljubljence, če se izgubi. Pri potovanju zunaj EU se pozanimajte o dodatnih veterinarskih zahtevah. Ne glede na to, kam potujete, se za več informacij posvetujte s svojim veterinarjem.

Priprava na odhod

Pripravite svojega ljubljence na dolgo potovanje z avtomobilom. Najprej ga popeljite na nekaj kratkih voženj, da se bo počutil udobno, nato pa postopoma podaljšujte čas. Pripravite potovalni komplet z ustreznimi pripomočki. S seboj prinesite hrano, skledo, povodec, vrečke za iztrebke, pripomočke za nego, zdravila, antiparazitike, komplet prve pomoči, kontaktne podatke veterinarja in vse potovalne dokumente, ki jih bo vaš ljubljenček morda potreboval med vožnjo in med odhodom od doma. Spakirajte tudi najljubšo igračo, brisačo ali posteljnino, da bo vaš ljubljenček imel občutek domačnosti.

Na poti

Zavarujte svojega hišnega ljubljence v vozilu. Najvarnejša možnost so transportni boksi. Kletka mora biti dovolj velika, da lahko vaš ljubljenček stoji ali

sedi, ne da bi se dotaknil vrha, se uleže in obrne. Kletko svojega ljubljence pritrpite tako, da zaradi nenadne zaustavitve ne bo zdrsnila ali se premaknila. Lahko ga imate v prtljažniku z zaščitno mrežo. Če pes potuje na zadnjem sedežu s psom, pritrjenem na varnostno zaponko, mu ne dovolite moliti glavo skozi odprto okno.

Pogosti postanki (vsake 2–3 ure) so pomembni za odmore, vodo in potrebo. Ne hranite svojega ljubljence v premikajočem se vozilu. To lahko povzroči slabost ali bruhanje. Namesto tega ga nahranite tri ali štiri ure pred odhodom in mu na daljših vožnjah občasno ponudite majhen prigrizek.

Ne puščajte svojega ljubljence samega v parkiranem vozilu dlje časa! Temperatura v parkiranem avtomobilu lahko hitro postane nevarna, tudi v dnevi, ko se vam ne zdi vroče. Tudi v senci se lahko temperatura hitro dvigne. Psi s kratkimi smrčki so še posebej izpostavljeni hipertermiji.

Če potujete z letalom, preverite pogoje letalske družbe. Večina majhnih psov lahko leti v kabini (v posebnem transporterju), večji psi pa lahko letijo le v prostori namenjenih za transport živali.

Ne dovolite, da bi se hišni ljubljenček približal neznanim psom. Vsi popotniški hišni ljubljenci niso vajeni spoznavanja novih prijateljev. Tudi če so drugi

psi prijazni, je najbolje biti previden in se izogibati okoliščinam, v katerih bi lahko svojega ljubljence izpostavil poškodbam ali boleznim.

Na cilju

Prvi dan počitnic si vzemite čas, da se vaš pes navadi na novo okolje. Kratek sprehod po okolici, novi vonji in rutine bodo vašemu psu pomagali, da se sprosti. Njegova najljubša igrača mu bo zagotovo dala občutek varnosti. Redni obroki in sprehodi so ključ do dobrega počutja. Na plaži preverite, ali je ta primerna za pse in ali je voda čista. Slana voda lahko draži kožo in ušesa, zato psa po kopanju vedno sperite s sladko vodo.

Po počitnicah

Psi se lahko po vrnitvi domov počutijo nekoliko utrujene. Postopoma jih vrnite v svojo dnevno rutino z običajnimi sprehodi, obroki in domačim tempom. Če opazite kakršne koli znake nelagodja ali prebavnih motenj, priporočamo, da se posvetujete z veterinarjem.

Počitnice s psom so lahko najboljši del leta – za vas in vašega ljubljence. Z ustrezno pripravo in skrbjo za udobje bo vaša pustolovščina polna veselja in čudovitih spominov na potepanje s svojim najboljšim prijateljem!

Jana Zavrtanik, dr. vet. med.

Otroke vabimo na **ORATORIJ** (dopoldanski program)
oz. USTVARJALNI POČITNIŠKI TEDEN (popoldanski program),
ki bo na Mirenskem Gradu **od 6. do 11. julija 2026.**

Spoznavali bomo
zgodbo o deklici Heidi in z njo odkrivali,
kako ljubezen lahko spreminja naša
življenje.

Skupaj bomo vzklikali:
Ljubezen me spreminja!

Prijavite se lahko prek te QR kode.

Prijave zbiramo do 31. maja oziroma do zapolnitve prostih mest. **Več
informacij o programu najdete na naši spletni strani [www.drustvo-
vzd.si](http://www.drustvo-vzd.si), kjer najdete tudi prijavnico.**

Lahko pa nas pokličete na tel. številko
051 631 994 (pisarna centra).

Z veseljem vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

Otroke vabimo tudi na
POČITNIŠKO VARSTVO,
ki bo na Mirenskem Gradu
od 13. julija do 28. avgusta 2026.

Skupaj bomo delali na vrtu, v kuhinji, po našem domu,
vsak dan se bomo naučili česa novega, se kopali v bazenu,
obiskali naše zajčke in prašičke, se igrali, ustvarjali in še in še!

Sprejememo osnovnošolske otroke od 1. do 7. razreda.

**Otroci, ki so zaključili 8. razred in starejši,
se nam lahko pridružijo kot animatorji.**

Prijavite se lahko prek te QR kode.

**Več informacij o programu najdete na naši spletni strani
www.drustvo-vzd.si, kjer najdete tudi prijavnico.**

Lahko pa nas pokličete na tel. številko
051 631 994 (pisarna centra).

Z veseljem vam bomo odgovorili na vsa vprašanja